

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА

в зарубіжних ЗМІ

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
Відділ організації та використання документального фонду

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА У ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ

Інформаційно-реферативний бюлетень

Головний редактор

С.В. Полтавець, в.о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, ст. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

С.М. Польовик, зав. відділу організації та використання документального фонду
Фонду Президентів України, канд. наук із соц. ком.

Реферативні матеріали підготували

А.В. Матвійчук, А.Г. Федорчук, О.І. Макарова, Т.І. Третяк, П.Ф. Стоян, С.М. Польовик,
М.І. Хилько, Н.О. Моршна, Т.А. Ставерська, Т.О. Петрова

Заснований у 2018 році
Виходить один раз на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Передрук за погодженням

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА В ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ
(інформаційно-реферативний бюлетень)

Випуск 3

(огляд матеріалів зарубіжних ЗМІ за 1 – 31 березня 2019 р.)

Київ 2019

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	6
ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА ТА ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА.....	9
ЗАКОНОДАВЧІ ЗАСАДИ ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТСТВА.....	9
ДОСТРОКОВЕ ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ.....	11
ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ	14
АФГАНІСТАН	14
БІЛОРУСЬ	14
ГВАТЕМАЛА.....	15
ІНДОНЕЗІЯ	16
МЕКСИКА.....	16
НІГЕРІЯ	17
СЕНЕГАЛ	18
СЕРБІЯ.....	18
СЛОВАЧЧИНА.....	19
США.....	20
ТУНІС	21
УКРАЇНА.....	21
ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	22
ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	29
ПРЕЗИДЕНТ І СУДОВА ВЛАДА.....	33
ЕКОНОМІЧНА ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА	33
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА.....	36
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА.....	37
АКЦІЇ ПРОТЕСТУ	38
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ.....	48
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ	48
НАТО	52
БЛИЗЬКИЙ СХІД.....	56
АЗІЯ	59
ПІВДЕННА АМЕРИКА.....	62
МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	66
ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ	68
БОРОТЬБА З ТЕРОРИЗМОМ.....	70
ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ	71
АЛЖИР	71
АРГЕНТИНА.....	72
БРАЗИЛІЯ.....	73
ВЕНЕСУЕЛА.....	75
ВІРМЕНІЯ	76
ГРУЗІЯ	77
КАЗАХСТАН	77
КИРГИЗСТАН.....	79
КОЛУМБІЯ.....	79

ЛИТВА.....	80
ЛІБЕРІЯ.....	80
МАЛАВІ.....	81
МЕКСИКА.....	82
ПІВДЕННА КОРЕЯ.....	83
ПІВДЕННО АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА.....	84
РУАНДА.....	84
САЛЬВАДОР.....	84
СЕРБІЯ.....	85
США.....	86
ТАНЗАНІЯ.....	89
ТУРЕЧЧИНА.....	89
ТУРКМЕНІСТАН.....	90
УЗБЕКИСТАН.....	90
УКРАЇНА.....	92
ФІЛІПІНИ.....	92
ІНФОГРАФІКА.....	93

ПЕРЕДМОВА

В ході дослідження актуальних проблем інституту президентства країн світу з 1 по 31 березня 2019 року було проаналізовано 200 інформаційних повідомлень зарубіжних інтернет-ЗМІ. Із них 134 матеріали (67%) було розміщено у ЗМІ далекого зарубіжжя, 66 повідомлень (33%) в інтернет-джерелах близького зарубіжжя (з країнами Прибалтики включно). Найбільшу активність у висвітленні окремих аспектів функціонування інституту президентства за кордоном проявляли інтернет-ЗМІ Великобританії (31%), Німеччини (14%) та Азербайджану (13%). Серед зарубіжних інформаційних сайтів слід особливо виділити міжнародне агентство новин „Reuters” (27%), німецький інформаційно-політичний сайт „Deutsche Welle” (13%) та іспанське газетне видання „El Mundo” (10%).

Аналіз показав, що із наявного загалу матеріалів частіше висвітлюється діяльність президентів з питань внутрішньої політики (44%), на другій позиції їх міжнародна політика (28%) і матеріали, що оцінюють імідж президентів (28%). Більшість повідомлень, які розкривають внутрішньополітичну діяльність президентів, присвячені акціям протесту (27%), стосункам президентів з парламентом країни (20%), президентським виборам (19%). Активність ЗМІ щодо висвітлення акцій протесту зумовлена, насамперед, масовими демонстраціями проти президента Алжиру А. Бутефліки, якого називають маріонеткою в руках військових і впливових представників великого бізнесу країни. Щодо відносин президентів з їх парламентами, то слід відзначити, що дана тематика цікавила журналістів у контексті накладання президентом США Д. Трампом вето на резолюцію Конгресу стосовно оголошення ним режиму надзвичайної ситуації на кордоні США з Мексикою. Як засвідчив аналіз, найбільша кількість матеріалів щодо президентських виборів була присвячена переобранню на другий термін президента Сенегалу М. Салла.

Серед матеріалів щодо діяльності президентів на міжнародній політичній арені за період, що досліджується у даному огляді, превалювали матеріали, що висвітлювали проблеми та політику Європейського Союзу (21%), НАТО (16%) та країн Південної Америки (12%). Значна увага ЗМІ до Європейського Союзу зумовлена, перш за все,

реакцією президента Е. Макрона на рішення Великобританії вийти зі складу організації. Інформаційним приводом для підвищеної уваги інтернет-джерел до проблем НАТО стало, ініційоване президентом США Д. Трампом, збільшення внеску в бюджет організації країнами-союзниками. Міжнародна діяльність президентів країн Південної Америки, значною мірою, розглядалася у контексті реакції міжнародної спільноти на оголошення президентом Венесуели Н. Мадуро „персоною нон грата” посла Німеччини у Венесуелі Д. Крінера за його „втручання у внутрішні справи країни”.

Лідером серед президентів, імідж яких розглядався світовими ЗМІ, знову став президент США Д. Трамп (15%), привернувши увагу журналістів результатами розслідування спеціального прокурора Р. Мюллера щодо зняття з президента всіх звинувачень стосовно співпраці з Росією. Президент Бразилії Ж. Болсонару за кількістю матеріалів у інтернет-ЗМІ щодо іміджевих оцінок займає другу позицію (14%), вкликавши значний інтерес своїм негативним ставленням до карнавалів, які проводяться у країні. Характеристика діяльності президента Мексики А.М. Лопеса Обрадора (7%) здебільшого стосується його активної співпраці з громадськістю, яка дозволила йому отримати впевнену перемогу на президентських виборах.

Аналіз рейтингу країн світу за загальною кількістю публікацій, які оцінюють імідж президентів, засвідчив, що найбільш часто в інтернет-ЗМІ звучали відгуки на діяльність президентів США (14%), Алжиру (6%) та Казахстану (5%). Слід відзначити, що Д. Трамп має імідж найчастіше згаданого президента у зарубіжних джерелах, однак підтекст повідомлень про нього здебільшого має негативний характер. Імідж президента Алжиру А. Бутефліки має оцінки наближені до нейтральних. Найбільш позитивне забарвлення у рейтингу відзначене в матеріалах щодо іміджу президента Казахстану Н. Назарбаєва, який достроково припинив свої повноваження.

Загалом, протягом досліджуваного періоду, більшість публікацій електронних закордонних ЗМІ, висвітлюючи окремі аспекти інституту президентства, носили нейтральний характер (53%). Значну частку склали повідомлення з негативним контекстом (31%) і лише 16% – мали позитивну модальність. Щодо характеру повідомлень про інститут президентства в загальному ракурсі, то слід сказати, що

найчастіше зарубіжні інтернет-ЗМІ використовують нейтральну тональність, оцінюючи внутрішньополітичну діяльність президентів країн світу (24%). Здебільшого негативний контекст матеріалів превалює в оцінці іміджу президентів (16%). Наразі коментарі та відгуки зарубіжних інтернет-ЗМІ щодо інституту президентства у позитивному ключі спрямовані переважно на висвітлення міжнародної політики президентів (7%).

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА ТА ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА

ЗАКОНОДАВЧІ ЗАСАДИ ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТСТВА

Олександр Лукашенко хоче змінити Конституцію країни

Під час свого шостого терміну **Олександр Лукашенко** планує зайнятися перекроюванням білоруської державної моделі в контексті „транзиту влади”, хоча сам білоруський лідер заявив, що дивиться на це питання „ширше”, з точки зору того, „якою буде наша Білорусь, кому вона дістанеться”. Виходить, що президент уже розмірковує про майбутнє, і якщо знову звертатися до його цитат, то „це в голові у будь-якого думаючого президента, якщо він вирішив закінчити зі своєю політичною кар’єрою, це найважливіше питання”. При цьому Олександр Лукашенко зазначив, що „до президентських виборів вже хотілося б мати на руках пропозиції фахівців” так, як „доведеться щось конкретне говорити з цього приводу”, „разом думатимемо, кому і яку країну, який Основний закон залишити”. У сухому залишку виходить так, що глава держави замислюється про завершення свого політичного шляху, новий термін планує присвятити трансформації моделі управління, а тему конституційних змін має намір винести в топ майбутньої передвиборної кампанії поряд з традиційними цінностями суверенітету, миру, стабільності та безпеки. Разом з тим, оцінюючи пропозиції президента Білорусі щодо конституційної реформи, очевидно, що, згідно з його задумом, влада в державі не буде передана „наступнику” за зразком вирішення Б. Єльцина 31 грудня 1999 р., а кермо влади отримає білоруська номенклатура в особі парламенту та уряду. (*Sputnik Беларусь*. – 12.03.2019 (<https://sputnik.by/columnists/20190312/1040473200/Tranzit-vlasti-Zachem-Lukashenko-khochet-izmenit-Konstitutsiyu.html>))

Президент Тунісу хоче внести зміни до Конституції, щоб послабити владу прем’єр-міністра

Президент Тунісу закликав внести зміни до Конституції, щоб надати президенту більше повноважень, загостривши, тим самим, суперечку між двома вищими органами

влади в країні. Конституція, прийнята в 2014 році після повстання 2011 року, яка повалила владу автократа Зіна аль-Абідіна бен Алі, значно підриває колись значну владу президента і дає прем'єр-міністру і парламенту набагато більшої ваги. Відносини між президентом країни **Беджі Каїд Ес-Сєбсі** та прем'єр-міністром Юсефом Чахедом досить натянуті через зосередженість значної переваги повноважень в руках прем'єр-міністра. Напередодні виборів, парламентські вибори повинні відбутися в жовтні, а президентські вибори в листопаді, Ес-Сєбсі закликає до перегляду Основного закону країни. „У президента немає основних функцій, а виконавча влада знаходиться в руках прем'єр-міністра”, – сказав Ес-Сєбсі в своїй промові на державному телебаченні, присвяченій Дню незалежності. „Було б краще подумати про внесення поправок до деяких розділів Конституції”, – сказав він. Слід зазначити, що президент Тунісу контролює оборону і зовнішню політику – що насправді є відносно другорядними сферами політики. (*Reuters*. – 20.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-tunisia-politics/tunisian-president-wants-to-amend-constitution-to-dilute-pms-power-idUSKCN1R11R2>))

У Туркменістані проводиться дострокове голосування на парламентських виборах

У Туркменістані по окремих виборчих округах проводиться дострокове голосування на виборах в Меджліс (парламент) для заміщення тих, хто вибули. За Конституцією Туркменістану, парламент приймає закони, вносить зміни і доповнення до основного закону, стверджує держбюджет; вирішує питання про проведення всенародних референдумів; призначає вибори президента, депутатів Меджлісу, членів представницьких органів; розглядає за пропозицією глави держави питання про призначення на посаду та звільнення з посади голови верховного суду, генерального прокурора, міністра внутрішніх справ, міністра юстиції; ратифікує та денонсує міжнародні договори; вирішує питання зміни державного кордону та адміністративно-територіального поділу країни. (*Trend*. – 23.03.2019 (<https://www.trend.az/casia/turkmenistan/3035903.html>))

ДОСТРОКОВЕ ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ

Казахстан: чому відставка Нурсултана Назарбаєва не стала несподіванкою

Нурсултан Назарбаєв перебував при владі довше, ніж будь-який інший глава держави на пострадянському просторі. Нині казахстанський президент подав у відставку – прецедент, який не став несподіванкою. Зокрема, аналітики, серед яких експерт берлінського фонду „Наука і політика” Себастьян Шик, сказав, що „чутки про відставку президента ходили вже давно”. Окрім того, упродовж останніх років у країні була ухвалена низка законів, які вказували на подальшу зміну влади, додає аналітик. За його словами, один із ухвалених законів передбачав, що після відставки президент залишається главою Ради безпеки і зберігає контроль над силами безпеки країни. У такій авторитарній державі як Казахстан і за такої персоналізованої системи „подавати у відставку президентові небезпечно”, вважає Шик. Саме тому, на його думку, для Нурсултана Назарбаєва було важливо „зберегти інструменти влади, аби захистити самого себе”. (*Deutsche Welle*. – 19.03.2019 (<https://p.dw.com/p/3FK64>))

Несподівана відставка президента Казахстану Нурсултана Назарбаєва

78-річний **Нурсултан Назарбаєв**, який правив Казахстаном 29 років, заявив, що подає у відставку. Назарбаєв став президентом зразу після розпаду СРСР у 1991 році, здобувши впевнену перемогу на президентських виборах, отримавши 98% голосів. Термін повноважень мав тривати чотири роки, але у 1995 році, після референдуму з цього питання, він був подовжений до 2000 року. Пізніше строк знову був скорочений, в результаті введення нової Конституції. Назарбаєв не мав проблем з переобранням у 1999 році, набравши 81% голосів. Він виграв свій третій термін у 2005 році, а четвертий – через шість років. У прискорених виборах 2015 року він зібрав 97,75% голосів і отримав ще один термін, цього разу до 2020 року. (*Rzeczpospolita*. – 19.03.2019 (<https://www.rp.pl/Polityka/190319183-Niespodziewana-dymisja-prezydenta-Kazachstanu-Nursultana-Nazarbajewa-Po-29-latach.html>))

Нурсултан Назарбаєв залишив посаду президента Казахстану

Президент Казахстану **Нурсултан Назарбаєв** оголосив про свою відставку. „Я прийняв рішення припинити свої повноваження в якості президента”, – заявив він, виступаючи в ефірі республіканських телеканалів зі зверненням до народу. Виконувати обов’язки глави держави до виборів президента буде спікер Сенату парламенту **Касим-Жомар Токаєв**. Після відставки Назарбаєв буде очолювати Раду безпеки республіки, а також залишиться на чолі партії „Нур Отан”. (*Зеркало*. – 19.03.2019 (<http://zerkalo.az/nursultan-nazarbaev-pokidaet-post-prezidenta-kazahstana/>))

Президент Казахстану Нурсултан Назарбаєв подав у відставку

Президент Казахстану **Нурсултан Назарбаєв** оголосив про свою відставку з поста лідера цієї країни після трьох десятиліть правління. Назарбаєв, який звернувся до країни з телевізійної промовою, повідомив, що до наступних президентських виборів тимчасовим президентом Казахстану буде **Касим-Жомарт Токаєв**, голова Сенату. Назарбаєв зумів затьмарити всіх лідерів Центральної Азії. Він почав своє членство в Комуністичній партії Казахстану в 1962 році, коли йому було трохи більше 20 років. У 1990 році він зайняв пост президента тодішньої Казахської РСР, що входила до складу Радянського Союзу. Його політика намагалася зберегти баланс між хорошими відносинами із Заходом і з Росією, але він нарешті зміцнив зв’язки з Москвою, приєднавшись до Євразійського союзу, проекту Володимира Путіна. Назарбаєв піддався критиці, коли в 2007 році парламент прийняв закон, який дозволяв йому виставляти свою кандидатуру на виборах на постійній основі, ефективно усуваючи обмеження управління тільки протягом двох періодів. Ця постанова могла бути застосована тільки до Нурсултана Назарбаєва, за що його звинувачували в антидемократії. (*El Mundo*. – 19.03.2019 (<https://www.elmundo.es/internacional/2019/03/19/5c90f123fc6c8333538b466a.html>))

Президент Казахстану Нурсултан Назарбаєв оголосив про свою відставку

Після майже 30 років на посаді президента Казахстану **Нурсултан Назарбаєв** оголосив про свою відставку. Повноваження президента країни переходять до спікера Сенату парламенту **Касима-Жомарта Токаєва**. „Я прийняв рішення припинити свої

повноваження в якості президента”, – сказав Назарбаєв, виступаючи зі зверненням до народу країни в ефірі телеканалів країни. Він зауважив, що займає свою посаду вже дуже довго. „У цьому році виповниться 30 років, як я займаю найвищий пост. Народ дав мені можливість бути першим президентом незалежного Казахстану”, – сказав він. „Щоб виконати заповіт народу, я працював не покладаючи рук. Я продовжуватиму працювати главою Радбезу і партії „Нур Отан”, – підкреслив Назарбаєв. (*Deutsche Welle*. – 19.03.2019 (<https://p.dw.com/p/3FIwZ>))

Президент Казахстану Нурсултан Назарбаєв пішов у відставку. Названо наступника

Виступаючи зі зверненням до народу Казахстану, президент **Нурсултан Назарбаєв** заявив, що вирішив скласти повноваження. „Ми з вами все зробили разом, казахстанці. Ви мене підтримували на всіх виборах. Це щастя бути президентом такої країни. Я служив вам вірою і правдою. Завдяки вам я став президентом”, – наводить його слова портал *Zakon.kz*. Нурсултан Назарбаєв також заявив, що залишиться на чолі Ради безпеки Казахстану і партії „Нур Отан”. Право довічно очолювати Радбез Назарбаєву, як першому президентові країни і лідеру нації, дає закон „Про Раду безпеки Республіки Казахстан”. Обов’язки президента Казахстана буде виконувати спікер парламенту **Касим-Жомарт Токаєв**. (*Bb.lv*. – 20.03.2109 (<https://bb.lv/statja/v-mire/2019/03/19/prezident-kazahstana-nursultan-nazarbaev-ushel-v-otstavku>))

Касим-Жомарт Токаєв вступив на посаду президента Казахстану

Тимчасово виконуючий обов’язки президента Казахстану **Касим-Жомарт Токаєв** приніс присягу на Конституції країни. Церемонія відбулася 20 березня на спільному засіданні палат казахстанського парламенту. Голова Центральної виборчої комісії Казахстану Берік Імашев вручив новому главі держави посвідчення президента, орден і штандарт. Токаєв став президентом на термін, що залишився до виборів президента, який закінчується в квітні 2020 року. (*Зеркало*. – 20.03.2019 (<https://www.ekhokavkaza.com/a/29831685.html>))

Шавкат Мірзійоєв назвав Нурсултана Назарбаєва великим політиком і президентом

Президент Узбекистану **Шавкат Мірзійоєв** шкодує, що **Нурсултан Назарбаєв** склав повноважень президента Республіки Казахстан. Президент Узбекистану високо оцінив і з глибокою вдячністю відзначив особистий внесок першого президента братнього Казахстану в створення міцного фундаменту довгострокових і взаємовигідних узбецько-казахстанських відносин. (*Tengrinews.kz. – 20.03.2019 (https://tengrinews.kz/kazakhstan_news/mirzиеv-nazval-nazarbaeva-velikim-politikom-i-prezidentom-365430/)*)

ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ

АФГАНІСТАН

В Афганістані вдруге перенесли президентські вибори

Виборча комісія Афганістану перенесла з 20 липня на 28 вересня президентські вибори. Про це повідомив речник виборчої комісії Абдул Азіз Ібрагімі. „Для кращого впровадження закону про вибори, забезпечення прозорості, а також реєстрації виборців, президентські вибори, вибори в ради провінцій, а також парламентські вибори провінції Газні будуть проведені 28 вересня”, – йдеться в заяві виборчої комісії. Це вже друге перенесення виборів президента Афганістану – спочатку вони були призначені на квітень. Чергове відтермінування пов'язане з тим, що необхідно провести зміни в системі голосування. Раніше ЗМІ повідомляли, що вибори можуть перенести через переговори США з рухом „Талібан” щодо завершення війни в країні, що триває вже 17 років. Серед кандидатів на найвищу посаду у країні – чинний президент **Ашраф Гані**, прем'єр-міністр Абдулла Абдулла та колишній радник з питань національної безпеки Мохаммад Ханіф Атмар. (*Deutsche Welle. – 20.03.2019 (https://p.dw.com/p/3FNmD)*)

БІЛОРУСЬ

Олександр Лукашенко заявив про намір брати участь у президентських виборах

Президент Білорусі **Олександр Лукашенко** має намір висунути свою кандидатуру на найближчих президентських виборах, щоб його „не звинувачували, що він втік у важку хвилину”. „Єдине, як мені зараз здається, і я цю заяву роблю виходячи з нинішнього стану своєї країни, ставлення до мене – я не зможу не висунути свою кандидатуру на пост президента. Це я зараз так думаю, може ж змінитися здоров'я, ще щось... і доведеться по-іншому вчинити. Але зараз, це я перед... виборами кажу,... щоб ви потім мене не звинуватили в боягузстві та не сказали, що я в скрутну хвилину втік”, – сказав Олександр Лукашенко на зустрічі з представниками громадськості, білоруських і зарубіжних ЗМІ. (*Зеркало*. – 05.03.2019 (<http://zerkalo.az/lukashenko-zayavil-o-namerenii-uchastvovat-v-prezidentskih-vyborah/>))

ГВАТЕМАЛА

Кандидат на пост президента Гватемали Тельма Алдана „не боїться” загрози арешту

Кандидат в президенти Гватемали Тельма Алдана, яка відома тим, що займалася боротьбою з корупцією в якості генерального прокурора, заявила, що вона повернеться з сусіднього Сальвадора протягом декількох днів, не дивлячись на ордер на її арешт. За день до цього суддя розпорядився заарештувати Тельму Алдану, колишнього генерального прокурора, яка допомогла скинути і ув'язнити колишнього президента за звинуваченням у корупції і розслідувала дії нинішнього президента **Джиммі Моралеса**, який демонтував антикорупційний слідчий орган країни, відомий як СІСІГ (Міжнародна комісія по боротьбі з безкарністю в Гватемалі), підтримуваний ООН. Виборчий трибунал країни підтвердив її кандидатуру на президентських виборах у червні цього року. Алдана сказала, що якщо вона виграє, то зробить уряд ефективним і прозорим, а також зміцнить СІСІГ, додавши, що звинувачення проти неї були політично мотивовані її участю в боротьбі за вищу посаду. „Ні я не боюсь. Саме вони налякані”, – сказала Алдана в столиці Сальвадору. Розпорядження про арешт включає звинувачення в розтраті, брехні й шахрайстві з податками. Алдана сказала, що планує повернутися в Гватемалу через кілька днів і не знала про виданий ордер. Наразі, відповідно до гватемальського законодавства, вона має імунітет як кандидат в

президенти. (*Reuters*. – 21.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-guatemala-aldana/guatemalan-presidential-candidate-aldana-not-scared-of-arrest-threat-idUSKCN1R202K>))

ІНДОНЕЗІЯ

Президент Індонезії випереджає свого конкурента на виборах згідно нового опитування

Нове опитування про вибори в Індонезії показує, що кількісна перевага президента **Джоко Відодо** над своїм противником, відставним генералом Прабово Субіанто, зменшується всього за кілька тижнів до голосування. Вибори президента країни 17 квітня стануть повторенням гонки 2014 року, в якій Відодо переміг Прабово майже на 6%. Опитування громадської думки Litbang Kompas, який є частиною найбільшої в Індонезії газети Kompas, показує, що Відодо може набрати 49,% голосів, перевищивши 37,4% для Прабово. Опитування громадської думки, проведені в січні іншими соціологами, включаючи компанію Saiful Mujani Research and Consulting і австралійського Роя Моргана, дали Відодо перевагу приблизно в 20% над Прабово. Команда нинішнього президента впевнена, що він переможе з великим відривом, заявила прес-секретар Меутія Хафід. „Є ряд ознак того, що голоси за Відодо будуть вище, ніж у 2014 році”, – сказала вона. „Відодо зможе отримувати голоси з місць, які зазвичай є оплотом кандидата номер два (Прабово) таких, як Західна Ява”, – сказала Хафід, маючи на увазі найбільш густонаселену провінцію Індонезії. Останнє дослідження Kompas показало, що підтримка Відодо може скорочуватися серед зрілих міленіалів у віці від 31 до 40 років, а також серед бeбі-бумерів. (*Reuters*. – 20.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-indonesia-election-poll/indonesian-presidents-lead-over-election-rival-cut-in-new-survey-idUSKCN1R1087>))

МЕКСИКА

Президент Мексики Лопес Обрадор підписав забор'язання, що не буде балотуватися на другий термін

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** написав письмову обіцянку ніколи не балотуватися на другий термін після того, як критики висловили

занепокоєння з приводу того, що новий закон, який дозволяє проведення референдуму про відкликання в середньостроковій перспективі, може стати кроком на шляху до переобрання. На прес-конференції Лопес Обрадор підписав документ, у якому він поклявся піти у відставку з поста президента, коли його термін закінчиться в 2024 році, і поїхати на своє ранчо в південній Мексиці. „Ніколи, ні за яких обставин, я не буду намагатися увічнити себе в тому положенні, в якому я зараз перебуваю”, – йдеться в документі. Кілька латиноамериканських лідерів змінили закони, щоб дозволити собі балотуватися на переобрання, включаючи лівих таких, як покійний президент Венесуели Уго Чавес і президент Ево Моралес в Болівії. Консервативний експрезидент Колумбії Альваро Урібе безуспішно намагався змінити закон і балотуватися на другий термін. Конституція Мексики обмежує президента одним шестирічним терміном, а принцип відсутності переобрання був у центрі мексиканської політики з тих пір, як в 1909 році Франциско Мадеро провів кампанію проти президента **Порфіріо Діаса**, який утримував владу протягом трьох десятиліть. (*Reuters*. – 19.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-mexico-politics/mexico-president-lopez-obrador-signs-vow-he-will-not-seek-second-term-idUSKCN1R0>))

НІГЕРІЯ

У Нігерії головний кандидат від опозиції оскаржує результати виборів

Основний кандидат від опозиції на президентських виборах в Нігерії подав до суду на результати голосування згідно з якими, перемогу отримав інший кандидат. У петиції Атіка Абубакара йдеться про те, що він, кандидат від Народно-демократичної партії, переміг **Мохаммаду Бухарі** з Загального прогресивного конгресу. „Ми попросили, щоб наш кандидат, який переміг на виборах по всій країні, був оголошений переможцем”, – сказав Еммануель Еноідем, юридичний радник Атіки. Петиція вимагає скасування виборчою комісією результатів виборів „через порушення”. Кампанія Бухарі відкинула звинувачення Атіка, заявивши, що голосування було вільним і справедливим. Бухарі, 76-річний колишній військовий правитель, отримав 56% голосів проти 41% за Атіка, бізнесмена і колишнього віце-президента. (*Reuters*. – 18.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-nigeria-election/nigerias-defeated-main-opposition->

[candidate-challenges-election-result-idUSKCN1OZ2J4\)](#)

СЕНЕГАЛ

Президента Сенегалу офіційно оголосили переможцем виборів

Президент Сенегалу **Макі Салл** був офіційно оголошений переможцем голосування на президентських виборах 24 лютого, після того, як конституційна рада підтвердила його переобрання з 58% голосів. Тимчасові результати, оголошені офіційним рахунковим органом Сенегалу за тиждень до цього показали, що Салл комфортно забезпечив собі другий термін без другого туру голосування. Салл отримав перемогу після першого терміну, протягом якого стимулював економічне зростання західноафриканської країни понад 6% – одного з найвищих на континенті. Правозахисні групи критикували його за витіснення суперників, а опозиція відкинула результати, але вирішила не оскаржувати їх. „Ця поновлена довіра спонукає мене працювати вдвічі сильніше, робити все більше і краще”, – сказав Салл натовпу репортерів, що зібралися в президентському палаці. Коментуючи результати виборів, Салл подякував виборцям за вибір спадкоємності та підтримку планів модернізації. Він також звернувся до кандидатів від опозиції, закликаючи до діалогу та єдності. (*Reuters*. – 05.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-senegal-election-macky-sall/senegals-president-officially-declared-election-winner-idUSKCN1QM254>))

СЕРБІЯ

Президент Сербії заявив про готовність до позачергових виборів у разі їх проведення

Президент Сербії **Александар Вучич** вважає, що, якщо відбудуться дострокові президентські вибори, то він може набрати не менше 55% голосів. „Не важливо, коли будуть проводитися вибори і як вони будуть організовані. Я кажу їм (опозиціонерам): самі підготуйте списки виборців, напишіть в них, що завгодно. Беріть, пишуть, брудніть папір, робіть що хочете – ви програєте вибори”, – сказав президент. „Різниця настільки велика – це не різниця в 1-2%. Я отримаю 55%, а може і більше голосів. А вони (опозиціонери) отримають максимум 10-15%, 16, 17% – не більше”, – повідомив Александар Вучич. (*Зеркало*. – 19.03.2019 (<http://zerkalo.az/prezident-serbii-zayavil-o>))

gotovnosti-k-vneocherednym-vyboram-v-sluchae-ih-provedeniya/))

СЛОВАЧЧИНА

Тринадцять кандидатів на пост президента Словаччини, включаючи прогресивного юриста, європейського комісара і нео-нациста

В Словаччині проводяться президентські вибори, в яких беруть участь тринадцять кандидатів, з яких виділяються п'ятеро, серед них: адвокат Зузана Чапутова, фаворит у всіх опитуваннях, єврокомісар з енергетики Марос Сефковіч і ультра політик Маріан Котлеба, відомий тим, що він очолював марші своєї партії в неонацистській формі. Опитування показують, що ніхто не отримає більшості, необхідної для досягнення перемоги на пост глави держави, тому, скоріше за все, доведеться чекати другого туру, щоб дізнатися, хто стане наступником **Андрея Кіски**, який вирішив не йти на переобрання за станом здоров'я. (*El Mundo*. – 18.03.2019 (<https://www.elmundo.es/internacional/2019/03/16/5c8ce4e8fdddf6b238b45b7.html>))

Словаччина обирає президента

У Словаччині проходять перші загальнонаціональні вибори після шоку, викликаного вбивством журналіста-слідчого рік тому. Вони покажуть, наскільки у словаків працює система, в якій партія „Курс – соціальна демократія” грає центральну роль. Фавориткою президентських виборів у Словаччині вважається Зузана Чапутова, ліберально-лівий політик, яку півтора року тому майже не було чути. Вона виявилася найсильнішою з кандидатів табору анти „Курс”. З. Чапутова має підтримку не тільки партії, у якій є заступником голови (прогресивна Словаччина), але й декількох інших опозиційних партій. „Курс” виставив проти неї досвідченого дипломата, комісара ЄС протягом десяти років, Мароша Шефчовича. (*Rzeczpospolita*. – 16.03.2019 (<https://www.rp.pl/Swiat/190319414-Nowa-Slowacja-wybiera-prezydenta.html>))

Учасник кампанії по боротьбі з корупцією перемогла в першому турі президентських виборів в Словаччині

Зузана Чапутова, активіст по боротьбі з корупцією, яка не має досвіду роботи на

державних посадах, перемогла в першому турі президентських виборів у Словаччині, влаштувавши жорстке зіткнення з кандидатом правлячої партії Smer-SD Марошом Шефчовичем. З урахуванням результатів, отриманих на 99,4% виборчих дільниць, Чапутова виявилася на вершині з 40,5% голосів, набагато випередивши Шефчовича, у якого лише 18,7%. Оскільки жоден з кандидатів не отримав необхідної більшості голосів, ці двоє тепер братимуть участь у другому турі 30 березня. У разі обрання 45-річна Чапутова, проєвропейська лібералка, яка належить до невеликої непарламентської партії „Прогресивна Словаччина”, буде виділятися серед популістських націоналістичних політиків, що зараз перебувають на підйомі в більшій частині Європи. Її кандидатура схвалена чинним президентом **Андрєєм Кіска**, який не прагнув до переобрання. У своїй програмі Чапутова пообіцяла покласти край тому, що вона називає захопленням держави „людьми, що смикали за спину”, зберігаючи при цьому курс зовнішньої політики Словаччини. „Я сприймаю послання виборців як рішучий заклик до змін”, – сказала Чапутова журналістам після того, як її перемога в першому турі стала очевидною. *(Reuters. – 20.03.2019 (https://www.reuters.com/article/us-slovakia-election-president/anti-graft-campaigner-wins-first-round-of-slovak-presidential-vote-idUSKCN1QW2Z3))*

США

Хто вони, конкуренти Дональда Трампа на виборах-2020?

До виборів президента США ще два роки, проте число демократів, які оголошують про плани балотуватися, зростає з кожним днем. У передвиборну гонку вже вступили шестеро сенаторів, у тому числі Берні Сандерс – він вже намагався обрватися президентом в 2016 році. На відміну від нього, Хілларі Клінтон на вибори вдруге не пішла. Відмовився від гонки і экс-мер Нью-Йорка, мільярдер Майкл Блумберг. „Хоча для мене і не могло бути більш високої честі, ніж служити президентом, мій вищий обов’язок, як громадянина – допомогти моїй країні всім, чим можу, прямо зараз”, – написав Блумберг в „Твіттері”. *(Delfi. – 07.03.2019 (https://rus.delfi.lv/news/daily/abroad/bez-klinton-i-blumberga-no-s-sandersom-i-uorrenkto-oni-konkurenty-trampa-na-vyborah-2020.d?id=50884939))*

ТУНІС

Туніс проведе осінні парламентські та президентські вибори

Туніс проведе парламентські вибори 6 жовтня, а президентські вибори стартуватимуть 10 листопада, заявила виборча комісія. Це будуть треті вибори, в яких громадяни Тунісу зможуть вільно проголосувати після революції 2011 року, яка скинула автократа **Зіна Ель Абідіна Бен Алі**. Очікується, що парламентська гонка буде запеклою між поміркованою ісламістською партією Еннахда, більш світською партією прем'єр-міністра Юсефа Чахеда та партією Нідаа Туун, яку очолює син президента **Беджі Каїда Ес-Сєбсі** – Хафед. Вони керують країною Північної Африки разом, але їх коаліція постраждала від боротьби, що ускладнила процес прийняття рішень і уповільнила економічні реформи, яких вимагають іноземні донори, зокрема МВФ. (*Reuters*. – 06.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-tunisia-election/tunisia-to-hold-autumn-parliamentary-and-presidential-elections-idUSKCN1QN1SW>))

УКРАЇНА

Крок переобрання президента знаходить відгук у серці української революції

Петро Порошенко – найкращий кандидат для того, щоб спинити сепаратистів на сході України, свідчать опитування, проведені на заході країни. Це говорить про те, що в західній Україні підтримка Петра Порошенка залишається відносно стійкою завдяки його опозиції Росії, підтримки армії, церкви і більш тісних зв'язків з Європою і Сполученими Штатами. (*Reuters*. – 21.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-ukraine-election-west/presidents-re-election-pitch-resonates-in-heartland-of-ukraines-revolution-idUSKCN1R20HW>))

П'ять років Петра Порошенка. Які передвиборні обіцянки виконав президент

Змагаючись за пост Президента України, **Петро Порошенко**, як і будь-який інший кандидат, встиг дати чимало передвиборчих обіцянок. Але лише йому випала нагода спробувати реалізувати обіцяне впродовж наступних п'яти років. DW вирішило з'ясувати, наскільки сумлінно Петро Порошенко поставився до перетворення своїх

гасел у життя, взявши за основу для порівняння з реальністю його передвиборчу програму „Жити по-новому”. Безвіз, підписання Угоди про асоціацію з ЄС та початок децентралізації Петро Порошенко може записати собі як здобуток, вважає журналіст. *(Deutsche Welle. – 14.03.2019 (<https://p.dw.com/p/3EoYg>))*

ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Ігор Додон: результати виборів – це проблема політиків, а не вина виборців

„Незважаючи на те, що ситуація після парламентських виборів склалася непроста, неправильно звинувачувати виборців у тому, як вони проголосували”, – таку думку висловив президент Молдови **Ігор Додон**. „Не можна звинувачувати виборців. Ми повинні поважати думку людей, які живуть в Молдові. І те, що відбувається зараз – це проблема політиків, а не вина громадян”, – сказав президент, реагуючи, таким чином, на результатами парламентських виборів, згідно з якими жодна з партій виявилася не в змозі самостійно сформувати уряд. *(Sputnik Молдова. – 05.03.2019 (<https://ru.sputnik.md/politics/20190305/25079792/dodon-rezultaty-vyborov--eto-problema-politikov-a-ne-vina-izbirateley.html>))*

Демократи мають намір подолати вето Дональда Трампа

Спікер Палати представників Конгресу США Ненсі Пелосі оголосила про голосування для подолання вето президента-республіканця. Лідер демократів у Сенаті Чак Шумер звинуватив **Дональда Трампа** у тому, що він „попирає Конституцію”. Для подолання вето президента у обох палатах Конгресу необхідно дві третини голосів. Напередодні президент США Дональд Трамп наклав вето на резолюцію Конгресу про скасування режиму надзвичайного стану на кордоні з Мексикою. Це стало першим випадком використання права вето за два роки президентства Дональда Трампа. *(Deutsche Welle. – 16.03.2019 (<https://p.dw.com/p/3FA04>))*

Дональд Трамп наклав перше за своє президентство вето

Президент США **Дональд Трамп** вперше за час президентства скористався правом вето і заблокував резолюцію Конгресу, якою скасовувався оголошений ним раніше

режим надзвичайної ситуації на кордоні США з Мексикою. Президент США ввів надзвичайний стан 15 лютого з міркувань національної безпеки з тим, щоб отримати кошти на спорудження стіни на кордоні з Мексикою. Минулої осені Конгрес відмовився фінансувати спорудження стіни і у президента, який наполягає, що потік нелегальних мігрантів становить серйозну небезпеку для країни, не було іншого способу отримати гроші на будівництво стіни. Накладаючи вето, Дональд Трамп зазначив, що Конгрес має право прийняти таку резолюцію, але його обов'язок як президента – заблокувати її. *(Эхо Кавказа. – 16.03.2019 (<https://www.ekhokavkaza.com/a/trump-veto-immigration/29824672.html>))*

Дональд Трамп хоче просити у Конгресу 8,6 млрд доларів на спорудження стіни

Президент США **Дональд Трамп** має намір попросити у Конгресу 8,6 мільярда доларів на будівництво стіни з Мексикою. Це прохання стане частиною більш широкої пропозиції президента за 10 років щодо скорочення видаткової частини бюджету на 2,7 трильйона доларів, у тому числі, за рахунок програм соціальної допомоги, захисту навколишнього середовища та зарубіжної допомоги. Водночас Дональд Трамп має намір збільшити військовий бюджет вже в наступному році. Два представники адміністрації президента підтвердили журналістам, що така вимога вписана в проект нового бюджету на 2020 рік. Спочатку Трамп вимагав виділити на будівництво стіни 5,6 млрд доларів, сьогодні він має намір звернутися до Конгресу з вимогою виділити додаткові кошти для будівництва нових ділянок стіни. *(Sputnik Беларусь. – 11.03.2019 (<https://sputnik.by/world/20190311/1040459393/Appetity-rastut-Tramp-khochet-prosit-u-Kongressa-86-mlrd-dollarov-na-stenu.html>))*

За межами вето: Дональд Трамп намагається обійти Конгрес

Перше вето президента **Дональда Трампа** стало більше, ніж віхою. Це сигналізує про нову еру уряду, вважають журналісти. Програма Трампа була поставлена в глухий кут ще до того, як його партія втратила єдиний контроль над Вашингтоном на початку року, і він все більше і більше став турбуватися через свої відносини з Конгресом,

вважаючи, що до кінця його першого терміну мало що буде зроблено, і відчуваючи песимізм щодо другого терміну. Республіканці в Конгресі демонструють нову готовність розлучитися з президентом. На проведеному голосуванні в Сенаті, відкидаючи президентську надзвичайну декларацію про фінансування прикордонної стіни, 12 республіканців приєдналися до демократів і проголосували проти Трампа. Голосування 59 на 41 проти декларації Трампа було просто останнім ударом. Трамп написав у Твіттері одне слово після голосування: „VETO!”. Бюджетна пропозиція Трампа була розцінена як удар по демократам з його пропозиціями збільшити фінансування на прикордонну стіну і скоротити програми соціального захисту. (*The Associated Press* – 16.03.2019 (<https://www.apnews.com/63cfc25875fe431b9f012554acc72d6f>))

Коаліція президента Індонезії отримала парламентську більшість

Згідно з новим опитуванням, коаліція політичних партій, що підтримують президента Індонезії **Джоко Відодо**, збирається набрати понад половину голосів на виборах в наступному місяці, надаючи йому контроль над парламентом. Індонезія проводить одночасно президентські та парламентські вибори 17 квітня. Очікується, що десять політичних партій, що підтримують Відодо, отримають 52,3% голосів, у той час як коаліція, що підтримує його супротивника, відставного генерала Прабово Субіанто, отримає лише 29,5%, відповідно до опитування громадської думки Літбанга Компаса. Опитування проводилося в період з кінця лютого до початку березня. Відодо сформував уряд меншості, коли був обраний в 2014 році, але Голкар, друга за величиною політична партія країни, на початку 2016 року почала теж підтримувати президента. З тих пір президент тримав більшість в палаті представників, що полегшує йому прийняття законів. Опитування показало, що дві провідні партії отримують вигоду від їх зв'язку з президентом. Демократична партія боротьби, членом якої є Відодо, ймовірно, залишиться найбільшою партією, але Рух Великої Індонезії Прабово готується зайняти другу позицію. (*Reuters* – 21.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-indonesia-election-parliament/indonesian-presidents-coalition-to-win-parliament-majority-survey-idUSKCN1R207X>))

У Конго призупинили засідання нових senatorів після спірних виборів

Уряд президента Конго **Фелікса Тшісекеді** заблокував вступ на посаду новообраних senatorів після спірного голосування, в результаті якого союзники його попередника отримали переважну більшість у верхній палаті парламенту. Рішення, оголошене після зустрічі між Тшісекеді, кабінетом міністрів, главою виборчої комісії та іншими, може спровокувати протистояння з табором экс-президента Жозефа Кабіли через два місяці після того, як Тшісекеді змінив його в першій в історії передачі влади в Демократичній Республіці Конго за допомогою голосування. Коаліція Кабіли виграла 80 з 100 місць, за які проголосували члени провінційних зборів на виборах. Прихильники партії Тшісекеді протестували з приводу результатів. Вони вказали близько 20 кандидатів з усього політичного спектру, які вийшли зі своїх гонок тому, що члени провінційних зборів вимагали хабарі в десятки тисяч доларів в обмін на їхні голоси. Щонайменше, одна людина була убита в ході акцій протесту, а деякі офіси політичної партії Кабіли були розграбовані. Виступаючи перед журналістами після зустрічі, тимчасово виконуючий обов'язки міністра внутрішніх справ заявив, що учасники вирішили призупинити призначення нових senatorів в очікуванні розслідування прокуратурою звинувачень в корупції. Табір Кабіли негайно розкритикував це рішення. (*Reuters. – 18.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-congo-politics/congo-suspends-seating-of-new-senators-following-disputed-election-idUSKCN1QZ20I>)*)

Президент і прем'єр Литви посперечалися щодо плану по БелАЕС

Президент Литви **Даля Грибаускайте** і прем'єр-міністр Саулюс Скверняліс розійшлися в думках з приводу долі Білоруської АЕС. Раніше Скверняліс заявив, що у нього є „план-хуліган” для Мінська щодо споруджуваної станції. „Я запропоную білорусам раціональне рішення”, – сказав глава уряду, не розкривши подробиць своєї заяви. Президент республіки не підтримала прем'єра і категорично заявила, що БелАЕС повинна бути закрыта. (*Sputnik Литва. – 06.03.2019 (<https://lt.sputniknews.ru/economy/20190304/8501463/Prezident-i-premer-Litvy-posporili->*

o-khuliganskom-plane-po-BelAES.html))

Президент Казахстану підписав указ про перейменування Астани в Нур-Султан

Новий президент Казахстану **Касим-Жомарт Токаєв** підписав указ про перейменування столиці держави Астани в Нур-Султан. Парламент Казахстану схвалив внесення поправок до Конституції про перейменування столиці на честь колишнього президента **Нурсултана Назарбаєва**. Законопроект був прийнятий одноголосно. Парламент пропонував винести питання на референдум. Однак новий президент заявив, що необхідності в цьому немає. (*Ехо Кавказа*. – 23.03.2019 (<https://www.ekhokavkaza.com/a/29837763.html>))

Президент Колумбії Іван Дукє поверне закон про мир до Конгресу

Президент Колумбії **Іван Дукє** заявив, що він заперечує проти декількох пунктів у законодавстві, що реалізує мирну угоду з повстанською групою революційних збройних сил Колумбії (FARC), і поверне закон до Конгресу. У своєму зверненні до нації Дукє пообіцяв змінити угоду 2016 року, заявивши, що через „певні незручності” уряд виступив проти 6 з 159 статей, в так званій, „Спеціальній юрисдикції для миру” (JEP). Закон JEP заснував трибунал для розслідування, засудження і винесення вироків тим, хто вважається винним у злочинах під час п’ятдесятирічної війни з урядом. Рішення Дукє може створити проблеми у виконанні угоди, яка поклала край ролі FARC у конфлікті, в результаті якого загинули 260 тисяч чоловік і мільйони стали біженцями. Дукє критикує умови JEP за те, що вони занадто м’які щодо повстанських командувачів, звинувачених у вчиненні воєнних злочинів. „Колумбійці хочуть і нам потрібен мир, який нас об’єднує, і ми всі повинні постійно сприяти досягненню цієї мети”, – сказав Дукє у промові. Президент Колумбії наголосив, що „всі колумбійці, за винятком тих, хто сьогодні не в змозі відмовитися від насильства і зупинити свої злочини, хочуть миру для нашого народу, але ми хочемо миру, який справді гарантує правду, справедливість”. (*Reuters*. – 11.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-colombia-peace/colombias-duque-to-return-peace-legislation-to-congress->

idUSKBNIQS085))

Президент Румунії повертає план бюджету 2019 року до парламенту

Президент Румунії **Клаус Йоганніс** заявив, що поверне на розгляд до парламенту план бюджету 2019 року, що містить „неправдиві цифри”. Правлячі соціал-демократи у середині лютого затвердили план, який підвищує витрати на заробітну плату та пенсії у державному секторі, при цьому було спрямовано дещо менший дефіцит бюджету на 2,8% ВВП проти 2,9% у 2018 році. Але критики сказали, що бюджет базується на нереальному припущенні щодо економічного зростання на 5,5%, порівняно з прогнозом Європейської Комісії в 3,8%. „Факт залишається фактом... що бюджет будується з неправдивих цифр і помилково зроблений”, – сказав Йоганніс журналістам. „Я надішлю законопроект про бюджет назад до парламенту, щоб його можна було виправити і поліпшити”. Йоганніс оскаржив законопроект у вищому суді, стверджуючи, що він порушив законодавство, але суд відхилив його вимогу. Бюджет також покладається на низку нових банківських, енергетичних та телекомунікаційних податків, запроваджених через надзвичайний указ без оцінки впливу або публічних дебатів. Указ, який викликав широку критику з боку роботодавців, профспілок, президента, центрального банку Брюсселя та рейтингового агентства Standard & Poor's, ймовірно, буде змінено цього місяця, що потенційно змінить оцінки податкових надходжень. (*Reuters*. – 05.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-romania-budget/romanian-president-sends-2019-budget-plan-back-to-parliament>))

idUSKCNIQN16M))

Президент Угорщини визначився з датою виборів до парламенту ЄС

Президент Угорщини **Янош Адер** оголосив дату проведення виборів до Європарламенту. Вони відбудуться 26 травня 2019 року. Відповідно до рішення Європейської ради вибори до Європейського парламенту повинні проводитися у всіх країнах ЄС в період з 23 по 26 травня 2019 року. Президент закликав усіх угорських громадян взяти участь у виборах, адже тільки так вони зможуть вплинути на майбутнє Євросоюзу на наступні п'ять років. Угорщину в цьому році представлятимуть 21

депутат. Загальна кількість парламентаріїв від країн-членів ЄС становила 751 депутат, однак з виходом Великобританії з ЄС, число євродепутатів зменшиться до 705. (*Myhungary.net.* – 04.03.2019 (<http://myhungary.net/news/1424-prezident-vengrii-opredelilsya-s-datoy-vyborov-v-parlament-es.html>))

Сенат США виступив проти президента

Американський Сенат завдав удару по зовнішній політиці **Дональда Трампа** і його альянсу, проголосувавши за припинення підтримки військових зусиль в Ємені, які очолює Саудівська Аравія. Законодавці від обох партій у підконтрольній республіканцям Палаті схвалили історичне обмеження повноважень президента з ведення війни, зажадавши від Дональда Трампа протягом 30 днів „припинити участь збройних сил США у ворожих діях, які відбуваються в Єменській Республіці або відображаються на ній”. Ініціатива була підтримана 54 голосами „за” при 46 „проти”, причому 7 республіканців проігнорували позицію президента і приєдналися до демократів. Документ буде направлений в підконтрольну демократам Палату представників, яка раніше схвалила аналогічну ініціативу, але вона застопорилася в Конгресі. (*Зеркало.* – 16.03.2019 (<http://zerkalo.az/senat-ssha-vystupil-protiv-prezidenta/>))

Дональд Трамп відроджує боротьбу за свою прикордонну стіну новим бюджетним запитом

Президент **Дональд Трамп** відроджує боротьбу за прикордонну стіну, готуючи новий бюджет, який буде шукати 8,6 мільярда доларів на цей проект, накладати різкі скорочення витрат на інші вітчизняні програми та створювати умови для чергового фіскального бою. Бюджетні документи, подібні до того, що підписав Трамп, розглядаються лише як відправна точка переговорів. Пропозиція Трампа щодо бюджету 2020 року свідчить про те, що він прагне знову зіткнутися з Конгресом, щоб збільшити витрати на оборону та скоротити загальні витрати на 2,7 трлн дол. Пропозиція Дональда Трампа має назву „Бюджет для кращої Америки: обіцянки збережені.” (*The Associated Press.* – 11.03.2019 (<https://www.apnews.com/cc0193039c17441bb0d2fe23a6323e9e>))

У США хочуть з'ясувати розміри доходів і майна президента Росії

У Палаті представників США підготували законопроект з вимогою до американського розвідувального співтовариства представити дані про розміри доходів і майна президента Росії **Володимира Путіна**. Авторами ініціативи „Закон про прозорість відносно Володимира Путіна” стали демократ від Флориди Вал Демінг і представник Республіканської партії від Нью-Йорка Еліза Стефаник. Як зазначається, конгресмени висунули цю ініціативу через „ініційовані Росією” спроби підірвати демократію США. „Кращий спосіб наступу на владу Путіна і його прихильників – це розслідувати нелегальні і секретні фінансові потоки, які спонсорують їх діяльність. Прийшов час дати відповідь і захистити нашу демократію”, – заявила Вал Демінг. (*Зеркало. – 05.03.2019 (http://zerkalo.az/v-ssha-hotyat-vuyasnit-razmery-dohodov-i-imushhestva-prezidenta-rossii/)*)

ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент Єгипту Абдель Фаттах Ас-Сісі призначив найближчого військового союзника міністром транспорту

Президент Єгипту **Абдель Фаттах Ас-Сісі** призначив військового генерала Камеля аль-Вазіра міністром транспорту після того, як попередній міністр Хішам Арафат подав у відставку після аварії поїзда в Каїрі, в результаті якої загинуло понад 20 осіб. Вазір виконував обов'язки начальника Управління інженерних збройних сил, одного з головних власників нового адміністративного капіталу, який будується за межами Каїра, а також є розробником великих інфраструктурних і національних проєктів, замовлених президентом. „Коли це сталося (нещасний випадок), ми сказали, що особа, яка візьме на себе міністерство, це Камель аль-Вазір”, – сказав Ас-Сісі під час семінару, організованого збройними силами, щоб відсвяткувати День мучеників. Ас-Сісі повідомив Вазіру, який часто виступає поряд з президентом на публічних заходах, що він зможе отримати будь-яку підтримку, необхідну йому для реконструкції залізничної системи з усіх державних установ, включаючи військові. (*Reuters. – 11.03.2019 (https://www.reuters.com/article/us-egypt-politics-transportation/egypts-sisi-*

appoints-close-military-ally-as-transport-minister-idUSKBN1QR0AB))

Ніколас Мадуро планує „глибоку перебудову” уряду

«Президент Венесуели» **Ніколас Мадуро** планує „глибоку перебудову” свого уряду, заявив віце-президент Делсі Родрігес, оскільки країна відновлюється після тривалого відключення електроенергії на тлі боротьби за владу з опозицією. „Президент Ніколас Мадуро попросив весь виконавчий кабінет представити свої кандидатури і їх ролі для перегляду і глибокої реструктуризації методів і функцій боліваріанського уряду, щоб захистити батьківщину Болівара і Чавеса від будь-якої загрози”, – написав Родрігес в Twitter. Можливі перестановки відбудуться слідом за майже тижневим відключенням електроенергії, яка паралізувала країну, що вже пережила гіперінфляційний економічний колапс, брак продовольства і ліків та еміграцію мільйонів громадян. Мадуро звинуватив у відключенні електроенергії кібератаку, проведену Сполученими Штатами, і диверсію з боку місцевої опозиції, але місцеві інженери-електрики сказали Reuters, що це було результатом багаторічних недостатніх інвестицій і відсутності технічного обслуговування електростанцій і електромереж в країні. Під час візиту до працівників електроенергетики в південному штаті Болівар Мадуро пообіцяв провести реструктуризацію державної енергетичної компанії Corpoelec і створити підрозділ в збройних силах, сфокусований на захисті ключової інфраструктури від кібератак. *(Reuters. – 17.03.2019 (https://www.reuters.com/article/us-venezuela-politics/venezuelas-maduro-plans-deep-restructuring-of-government-vp-idUSKCN1QY0XC))*

Голова ради міністрів Перу пішов у відставку

Президент Перу **Мартін Віскарра** прийняв відставку голови ради міністрів Сесара Вільянуева. Про це йдеться в комюніке уряду країни. Згідно з документом, М. Віскарра подякував С. Вільянуеву за його роботу після вступу на посаду в квітні минулого року, особливо за внесок у розробку чинним урядом політики розвитку держави. Причина відставки С. Вільянуева в комюніке не розкривається. Як повідомляють ЗМІ, його відхід з поста, ймовірно, пов'язаний з падінням рейтингу М. Віскарра останнім часом.

Президент може використовувати цю можливість для реорганізації кабінету міністрів, щоб відновити рівень підтримки. (*Синьхуа*. – 09.03.2019 (http://russian.news.cn/2019-03/09/c_137881154.htm))

Міжнародна ганьба: президент Литви засудила прем'єра за слова про Латвію

Литовське національне радіо і телебачення повідомило, що під час зустрічі з виборцями в Лаздїяському районі та Маріямполі в ході передвиборної кампанії Саулюс Скверняліс сказав наступне: „Латиші, естонці здаються нашими братами, але це не так. Якщо говорити про ту ж Латвію, то це один з наших найбільших конкурентів в економічній сфері”. Даля Грибаускайте відреагувала на цю заяву Скверняліса і зазначила, що „необхідне велике вміння, щоб спричинити таку велику міжнародну ганьбу з боку прем'єра”. Також Даля Грибаускайте розкритикувала пропозиції Скверняліса з приводу БелАЕС, а точніше, той факт, що вони не були з нею узгоджені. (*Bb.lv*. – 19.03.2109 (<https://bb.lv/statja/politika/2019/03/18/mezhdunarodnyy-pozor-prezident-litvy-osudila-premera-za-slova-o-latvii>))

Президент Південної Кореї замінив міністра, відповідального за відносини з Північчю

Президент Південної Кореї Чже Ін Мун замінив свого міністра, відповідального за відносини з Північною Кореєю, і призначив його довговічною довіреною особою. Кім Йон Чул, дослідник, який очолював державний Інститут національного об'єднання з квітня минулого року, замінить Чо Мен-Гюна і стане новою людиною з питань внутрішньокорейської політики. (*Reuters*. – 08.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/southkorea-politics-reshuffle/s-koreas-moon-replaces-minister-in-charge-of-relations-with-north-idUSL3N20V0MD>))

Партія экс-лідера Конго Жозефа Кабіли обере прем'єр-міністра

Партія колишнього президента Конго Жозеф Кабіла обере прем'єр-міністра і обговорить питання про призначення уряду за угодою про розподіл влади зі своїм наступником Феліксом Тшісекеді. Обидві партії оголосили про невизначені плани по

формуванню коаліційного уряду майже через два місяці після того, як Тшісекеді вступив на посаду президента в Демократичній Республіці Конго. Така заява свідчить, що Кабіла, ймовірно, залишиться впливовою фігурою в політиці країни, незважаючи на відмову від президентства після 18 років перебування при владі. Це також буде ще більше підсилювати підозри тих, хто стверджує, що пара уклала угоду про проведення виборів 30 грудня на користь Тшісекеді. (*Reuters*. – 08.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-congo-politics/congos-ex-leader-kabilas-party-to-pick-prime-minister-sources-idUSKCN1QP1V9>))

Президент Молдови назвав дату першого засідання парламенту

Президент Молдови **Ігор Додон**, коментуючи рішення Конституційного суду, який визнав законними вибори до парламенту республіки, повідомив, що скличе установче засідання вищого законодавчого органу нового скликання 25-26 березня. „Як президент країни незабаром ініціюю переговори з основними політичними силами, які пройшли в парламент, щоб спільно знайти оптимальне для країни рішення в нинішній післявиборній кон’юнктурі”, – написав Ігор Додон на своїй сторінці в Facebook. (*Sputnik Молдова*. – 11.03.2019 (<https://ru.sputnik.md/world/20190307/25102467/maduro-obyavlyaet-o-strategicheskompartnerstve-mezhdu-venesueloy-i->))

У Судані сформували новий уряд на тлі акцій протесту

Президент Судану **Омар аль-Башир** видав указ про формування нового складу уряду, про це повідомляє офіційне новинне агентство країни. До кабінету недавно призначеного головою уряду Мухаммеда Тахера Ііля увійшов двадцять один міністр. Глава МЗС Мухаммед Ахмед Ад-Дірдірі, а також довгий перелік інших впливових членів уряду, зберегли свої посади. В кінці квітня після двох місяців масових акцій протесту президент Судану розпустив центральний уряд, відправив у відставку глав усіх провінцій і оголосив у країні надзвичайний стан терміном на рік для прийняття екстрених заходів щодо виходу з економічної кризи. (*Trend*. – 13.03.2019 (<https://www.trend.az/world/other/3032533.html>))

ПРЕЗИДЕНТ І СУДОВА ВЛАДА

Анджей Дуда заявив про пониження суддів Верховного суду

Під час церемонії представлення кандидатур на посади голів надзвичайних контрольних і громадських справ та дисциплінарних палат президент Польщі **Анджей Дуда** заявив, що у Верховному суді суддів, що засідають в цих палатах, „понижують інші судді, які дуже часто займають високі пости”. За словами президента, ці люди „не мають жодних моральних якостей, щоб бути суддями”. У відповідь Верховний суд заявив, що першому президенту Верховного суду Малгожаті Герсдорф, яка була присутня на церемонії, невідомо про такі факти. „З огляду на загальний зміст цитованих заяв, пояснення вимагає, хто, кого і як зневажав або понижував. Просимо потерпілих звернутися до першого президента Верховного суду. Ми розуміємо, що публічне формулювання таких серйозних звинувачень має ґрунтуватися на фактах, і ми також просимо канцлера президента розкрити їх”, – йдеться в заяві Верховного суду. (*Rzeczpospolita*. – 16.03.2019 (<https://www.rp.pl/Sedziowie-i-sady/303169963-Prezydent-Duda-o-ponizaniu-sedziow-SN.html>))

ЕКОНОМІЧНА ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Лідери Аргентини стикаються з проблемою інфляції

Відродження зростання економіки буде ключовим для президента **Мауріціо Макрі** перед виборами в жовтні 2018 року, але в нього мало що залишилося в арсеналі, щоб підсилити економіку, коли він намагається боротися з впертою інфляцією. Аргентина пообіцяла посилити монетарну політику, щоб стримати інфляцію і підвищила ставки до 65,758%, щоб допомогти захистити місцеву валюту. Уряд Макрі зобов’язується приборкати витрати і скоротити рівень державного боргу в рамках угоди про фінансування в розмірі 56,3 млрд дол., узгодженої з Міжнародним валютним фондом минулого року, що дає йому менше можливостей для економічного стимулювання. Макрі сказав, що країна „побита нескінченними бурями”, які вивели її в рецесію, різко звалили інфляцію і побачили, що місцева валюта песо втрачає приблизно половину своєї вартості відносно долара. Рівень безробіття в країні однак утримувався на рівні

9,1% у четвертому кварталі порівняно з 9% у попередньому періоді, повідомляють урядові дані. (*Reuters*. – 21.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/argentina-gdp/update-2-argentinas-leaders-face-growth-conundrum-after-2018-contraction-idUSL1N2181DC>))

Ослаблене аргентинське песо падає до рекордно низького рівня по відношенню до долара

Національна валюта Аргентини впала до рекордно низького рівня щодо долара, послабившись на 4% до 42,5 песо за долар, що є викликом для президента **Мауріціо Макрі**. Песо, яке зміцнилося на початку року, втратило понад 11% у 2019 році, відновивши побоювання після різкого здешевлення у 2018 році, коли аргентинська валюта втратила приблизно половину своєї вартості порівняно з долларом. Однак валюта залишається в рамках діапазону без втручання, узгодженого з Міжнародним валютним фондом у рамках угоди на суму 56,3 млрд долларів у минулому році. Рекордно низький рівень суттєво відрізняється від січня та лютого, коли центральний банк витрачав лише мільярд долларів, намагаючись послабити песо, коли він зміцнився поза межами діапазону. Економіка Аргентини слабшає і країна має один з найвищих темпів інфляції в світі. Аналітики також бачать ослаблення песо далі до близько 48 песо за долар до кінця року, повідомив Goldman Sachs, адже невизначеність щодо президентських виборів, ймовірно, тягне валюту вниз. (*Reuters*. – 07.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-argentina-currency/argentinas-weakened-peso-tumbles-to-record-low-against-the-dollar-idUSKCN1QO2IH>))

Напади президента США Дональда Трампа не зіграли жодної ролі у підвищенні відсоткових ставок

Голова Федеральної резервної системи Джером Пауелл заявив, що політичні напади президента **Дональда Трампа** не зіграли жодної ролі у рішенні ФРС у січні зробити паузу в підвищенні відсоткових ставок. Він також заявив, що не може бути звільнений президентом і має намір працювати протягом свого чотирирічного терміну. У широкомасштабному інтерв'ю „60 Minutes” CBS, Пауелл заявив, що ФРС вирішила

призупинити зростання ставок у січні, після їх збільшення у чотири рази у 2018 році, оскільки світова економіка сповільнювалася, а інші ризики для економіки США зросли. ФРС заявив, що планує бути „терплячим” у вирішенні, коли знову змінювати ставки. (*The Associated Press.* – *11.03.2019* (<https://www.apnews.com/d52eba91c6454c618e4c11db33966b30>))

Президент Мексики розвіяв міф про війну з рейтинговими агентствами

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** заявив, що уряд поважає роботу рейтингових агентств і не буде обмежувати їх компетенцію після того, як сенатор в його партії вніс законопроект про посилення нагляду за агентствами. В останні тижні агентства кредитних рейтингів Standard & Poor’s і Fitch розіслали серію попереджень про мексиканський суверенний борг нафтовій фірмі Pemex і десяткам корпорацій, висловлюючи стурбованість з приводу планів уряду виручити державну нафтову компанію з великою заборгованістю. Тиск з боку рейтингових агентств викликав дискомфорт серед урядових союзників, і Лопес Обрадор заявив, що вони не беруть до уваги величезні заощадження, які, за його оцінками, потраплять до скарбниці завдяки боротьбі з корупцією. Сенатор Саломон Хара, представник партії Лопеса Обрадора в Сенаті, оголосив законопроект, який дасть мексиканському банку і регулятору цінних паперів CNBV ширші повноваження щодо регулювання діяльності агентств. Хара поставив під сумнів репутацію агентств, вказавши на їх нездатність передбачити глобальну фінансову кризу 2008 року і сказавши, що вони недостатньо голосно критикують зростаюче боргове навантаження в Pemex при попередніх адміністраціях. Проте, сам Лопес Обрадор підкреслив, що уряд „не обмежить роботу” агентств. „Ми відкриті для вивчення політики та економіки”, – сказав він. – „Ми завжди будемо поважати думку рейтингових агентств”. (*Reuters.* – *07.03.2019* (<https://www.reuters.com/article/us-mexico-politics/mexico-president-quashes-talk-of-war-on-ratings-agencies-idUSKCN1Q01YJ>))

Президент Філіппін Родріго Дутерте обрав свого союзника в уряді головою центрального банку

Президент Філіппін **Родріго Дутерте** несподівано призначив свого секретаря по бюджету керуючим центральним банком, хоча ринок вважав за краще, щоб інсайдер очолив монетарну владу. Секретар бюджету Бенджамін Діокно не був серед тих, хто був покликаний отримати найвищу посаду в Центральному банку Філіппін, а кілька банкірів і керуючих фондами говорили, що будь-який з трьох заступників керівника, міг бути призначений на посаду голови. Діокно був членом економічної команди Дутерте, якій доручено реалізувати амбітну інфраструктуру по реконструкції вартістю 180 млрд доларів, яка є центральним елементом його обіцянок щодо залучення інвестицій, розвитку сільських районів і створення робочих місць більш високої якості. „Це був сюрприз. Діокно не був серед імен, які були нещодавно опубліковані”, – сказав Майкл Рікафорт, економіст Rizal Commercial Banking. Фінансові ринки були вже закриті, коли було зроблено оголошення, тож не відомо як вони на це відреагували. (*Reuters. – 04.03.2019 (https://www.reuters.com/article/us-philippines-cenbank-governor/philippines-duterte-picks-cabinet-ally-to-head-central-bank-idUSKCN1QL1S7)*)

Омар аль-Башир заборонив накопичення і спекуляції на суданському фунті

Президент Судану **Омар аль-Башир** заборонив накопичувати суданський фунт і здійснювати „спекуляції” з валютою. Згідно із заявою президента, особам заборонено зберігати більше 1 млн суданських фунтів (21 000 дол.) за межами банківської системи. Суб’єктам забороняється зберігати більше 5 млн суданських фунтів, і їм не дозволяється зберігати суми, „які не співпадають з масштабами їх діяльності”. (*Reuters. – 21.03.2019 (https://www.reuters.com/article/sudan-currency/sudans-bashir-bans-hoarding-and-speculation-on-sudanese-pound-presidency-idUSS8N1ZL06V)*)

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

Президент Конго оголосив амністію політв’язням

Нещодавно обраний президент Демократичної Республіки Конго **Фелікс Тшісекеді** заявив, що хоче звільнити всіх політичних в’язнів протягом наступних 10 днів. Він оголосив таку обіцянку під час виступу щодо своєї політичної програми і перших кроків на посту президента, названу „надзвичайною програмою на перші 100

днів”. (BBC. – 02.03.2019 (<https://www.bbc.com/news/av/world-africa-47430086/dr-congo-president-amnesty-pledged-for-political-prisoners>))

Президент Сербії Александар Вучич заявив, що офіційний Белград може визнати незалежність Косово

Президент Сербії Александар Вучич заявив, що Белград може бути готовий визнати Косово суверенною державою, але для цього, за його словами, має отримати щось натомість у рамках великої угоди. „Ми повинні спочатку знайти компроміс, ми не можемо визнати Косово, не отримавши нічого з іншого боку. Я впевнений, що за допомогою наших європейських друзів і підтримки інших країн, ми зможемо досягти рішення”, – сказав президент Сербії. (Jutarnji.hr. – 05.03.2019 (<https://euractiv.jutarnji.hr/PiD/prosirenje/analiza-zasto-je-rusija-protiv-razmjene-teritorija-izmedu-srbije-i-kosova-i-kakav-je-stav-beograda-i-pristine/8423072/>))

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Президент як справжній командир

Як польська держава впорається з загрозою війни? Про це під час оборонної гри „Керівництво” дізнаються вищі органи влади. У ній візьме участь Анджей Дуда. Під час брифінгу керівників збройних сил за участю президента і міністра оборони, що відбувся в президентському палаці, Анджей Дуда підтвердив, що отримав план навчання „Країна”. Навчання „Країна” буде складатися з двох частин: „Столиця” (навчання за участю армії та адміністрації) та „Керівництво”, в якому візьме участь президент Анджей Дуда, як керівник навчань, Рада міністрів за участю прем’єр-міністра, а також голови Сейму і Сенату, голова Генерального штабу польської армії і командувач армією. План навчання був узгоджений у співпраці між Міністерством оборони та Бюро національної безпеки. (Rzeczpospolita. – 11.03.2019 (<https://www.rp.pl/Sluzby-mundurowe/303119928-Prezydent-sprawdzi-sie-jako-dowodca.html>))

Президент Польщі: 2,5% ВВП на армію – до 2024 року

Під час щорічного брифінгу Міністерства оборони і Збройних сил Польщі, президент **Анджей Дуда** заявив, що Польща повинна досягти рівня витрат на армію в розмірі 2,5% ВВП до 2024 року. За словами президента Дуди, потреби армії такі, що необхідно прискорити темпи досягнення армійських витрат до рівня 2,5% ВВП (згідно з діючим законом цей рівень витрат повинен бути досягнутий до 2030 року). Вищі витрати, за словами Дуди, необхідні у зв'язку з технічною модернізацією та збільшенням особового складу армії. Дуда вважає, що, досягнення рівня 2,5% ВВП у розрізі військових витрат, дозволить протягом десятиліття витратити на військові закупівлі 185 млрд злотих. (*Rzeczpospolita*. – 07.03.2019 (<https://www.rp.pl/Sluzby-mundurowe/190309513-Prezydent-25-proc-PKB-na-armie---do-2024-r.html>))

АКЦІЇ ПРОТЕСТУ

Алжирці задоволені рішенням президента про відставку

Сотні алжирців відзначають рішення президента **Абделазіза Бутефліки** не балотуватися на п'ятий термін. Жителі столиці Алжиру гудуть в автомобільні гудки та розвівають державний прапор, співаючи „ми мирно скинули маріонетку!”. Лідер країни відклав президентські вибори, заплановані на 18 квітня після того, як його кандидатура викликала масові акції протестів протягом останніх декількох тижнів. Пан Бутефліка очолював північно-африканську націю протягом 20 років, але його рідко бачили на публіці з тих пір, як він переніс інсульт у 2013 році і пересувається за допомогою інвалідного візка. (*BBC*. – 12.03.2019 (<https://www.bbc.com/news/av/world-africa-47533558/celebrations-erupt-after-algerian-president-drops-fifth-term-bid>))

Дев'ять жінок були ув'язнені через протести в Судані

Дев'ять жінок в Судані були засуджені до 20 ударів і одного місяця у в'язниці спеціальним судом у Хартумі за участь у протестах проти президента **Омара аль-Башира**, заявив опозиційний Демократичний альянс. Вирок був виданий на наступний день після того, як президент з нагоди Міжнародного жіночого дня наказав звільнити всіх жінок, затриманих за участь у демонстраціях, які повторюються майже щодня з 19 грудня. Аль-Башир оголосив надзвичайний стан, що призвело до заборони

демонстрацій і створення надзвичайних судів по всій країні, щоб судити людей, які не виконали цю заборону. Альянс адвокатів заявив, що останнім часом засудили понад 800 осіб, більшість з яких були виправдані. Судан став свідком майже щоденних протестів проти аль-Башира з 19 грудня, що почалися через погіршення економічної ситуації в країні. (*El Mundo*. – 09.03.2019 (<https://www.elmundo.es/internacional/2019/03/09/5c8430be21efa0720a8b4624.html>))

Донька лідера суданської опозиції ув'язнена за протести

Заступниця голови опозиційної партії „Умма” Судану була засуджена до ув'язнення за участь в акції протесту проти президента, заявив чиновник партії і адвокат, оскільки активісти протестували проти надзвичайних законів, введених минулого місяця. Маріам Садик аль-Махді, донька лідера „Умми” Садика аль-Махді, була в складі групи з 16 затриманих під час демонстрації перед штаб-квартирою „Умми” в Омдурмані, сказав адвокат Халалафа Хусейн. Суд також оштрафував її на 2 000 суданських фунтів (42 дол.) за участь в акції протесту, в якій вона закликала президента **Омара аль-Башира** піти у відставку. (*Reuters*. – 11.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-sudan-protests/sudanese-opposition-leaders-daughter-jailed-over-protests-party-idUSKBN1QR0HS>))

Емманюель Макрон пригрозив „жовтим жилетам” рішучими заходами

Президент Франції **Емманюель Макрон** оголосив про запровадження „додаткових” і „рішучих” заходів аби запобігти насильству і вандалізму під час протестів „жовтих жилетів”. Через протести у Парижі, що супроводжувалися руйнуваннями, зіткненнями з поліцією і підпалами, Макрон змушений був перервати свою відпустку в Піренеях. Він відвідав кризовий штаб, де оголосив, що має намір ухвалити „додаткові” рішення. Французький президент наголосив, що заходи із захисту правопорядку, вжиті владою до цього часу, засвідчили свою недостатність і назвав мирних учасників протестів „спільниками” хуліганів. Учасники акцій „жовтих жилетів” не тільки розгромили у Парижі вітрини магазинів відомих марок таких, як Hugo Boss, Lacoste, Nespresso, а й підпалили відділення банку, внаслідок чого

постраждали 11 осіб, які проживали в квартирах над ним. За даними МВС Франції, тільки на акції протесту в Парижі були присутні близько 10 тисяч осіб, по всій країні участь у демонстраціях взяли 32 тисячі осіб. (*Deutsche Welle*. – 17.03.2019 (<https://p.dw.com/p/3FCIj>))

Відмова Абделазіза Бутефліки від переобрання президентом Алжиру

Студенти, магістрати і адвокати продовжують демонстрації проти чинного президента країни **Абделазіза Бутефліки**, попри те, що той пообіцяв не балотуватися на наступний термін. Але водночас він також вирішив відкласти на невизначений термін чергові президентські вибори, що викликало нові протести невдоволених громадян країни. Критики називають Бутефліку маріонеткою в руках військових, сімейних кланів і впливових представників великого бізнесу. (*El Mundo*. – 12.03.2019 (<https://www.elmundo.es/internacional/2019/03/12/5c87f1fafc6c830f0c8b47ab.html>))

Опозиція Алжиру зажадала відставки президента

В Алжирі поновилися акції протесту проти рішення президента країни **Абделазіза Бутефліки** висунути свою кандидатуру на п'ятий термін. Опозиційні сили Алжиру зажадали відставки президента Абделазіза Бутефліки, розпуску уряду і оголошення в країні перехідного періоду. Про це повідомив телеканал Al Arabiya з посиланням на заяву опозиції. Представники різних політичних сил країни провели розширену зустріч для обговорення кризи, спровокованої висуненням 82-річного президента на п'ятий термін. (*Trend*. – 07.03.2019 (<https://www.trend.az/world/arab/3030070.html>))

Президент Абделазіз Бутефліка повертається до Алжиру на тлі масових протестів

Оголошення **Абделазіза Бутефліки** про те, що він збирається на переобрання наступного місяця, викликало величезні протести по всьому Алжиру. Демонстрації, в яких беруть участь десятки тисяч людей, вважаються найбільшою загрозою для 20-річного панування пана Бутефліки. Приватний телеканал Ennahar TV повідомив, що літак з президентом, який перебував у Женеві на лікуванні, приземлився у військовому

аеропорту Буфарік в Алжирі, але не передав жодного кадра з польоту. Замість цього, він показав в прямому ефірі карту трекера, який показував літак, що наближається до провінції Бліда, де розташований аеропорт. Адміністрація Бутефліки раніше наполягала на тому, що президент просто збирався в Женеву на регулярні огляди здоров'я, але це призвело до спекуляцій, що його стан є набагато серйознішим. (*BBC. – 10.03.2019 (https://www.bbc.com/news/world-africa-47516159)*)

Президент Алжиру Абделазіз Бутефліка погодився піти у відставку, але цього не достатньо для протестуючих

Тижні протестів в Алжирі підштовхнули давнього лідера Алжиру **Абделазіза Бутефліку** відмовитися від своїх планів балотуватися на п'ятий термін в якості президента. Тим не менш, він залишається на своїй посаді, і протести тривають, із закликами до його негайної відставки. Бутефліка перебуває при владі з 1999 року, тому майже половина молодого населення країни знають його тільки як президента. Немає сумнівів, що це кінець пана Бутефліки. Багато алжирців вважають, що здоров'я президента погіршилося до такої міри, що його просто використовує темна група бізнесменів, політиків і військових чиновників, відома як „le pouvoir” (влада), які не хочуть відмовитися від свого впливу. Ця група домінує у Фронті національного визволення, який керував Алжиром з моменту здобуття незалежності від Франції в 1962 році. На даний момент пан Бутефліка залишається на своєму посту. Одне з нових гасел протестуючих звучить так: „Ми хотіли вибори без Бутефліки, нам дали Бутефліку без виборів”. (*BBC. – 18.03.2019 (https://www.bbc.com/news/world-africa-47585732)*)

Президент Алжиру Абделазіз Бутефліка не буде балотуватися на п'ятий термін, вибори переносять

На тлі масових протестів президент Алжиру **Абделазіз Бутефліка** відмовився від участі у президентських виборах та наміру уп'яте посісти крісло глави держави. Відповідне звернення Бутефліки до народу, 11 березня, поширила алжирська державна інформагенція APS. У зверненні президента Алжиру зазначається, що він стежив за

протестами проти його наміру знову стати президентом країни і розуміє мотивацію людей. Вибори, які мали відбутися 18 квітня, вирішено відкласти. Вибори відбудуться після „національної конференції”, йдеться у зверненні Бутефліки до алжирського народу. Завдання цієї конференції – реформувати політичну систему країни й до кінця року розробити проект нової конституції. (*Deutsche Welle*. – 11.03.2019 (<https://p.dw.com/p/3Eolw>))

Президент Алжиру повернувся до країни, громадяни зустріли його протестами

Президент Алжиру **Абделазіз Бутефліка** повернувся до країни після двотижневого перебування у швейцарській клініці. В адміністрації президента повідомили, що 82-річний Бутефліка пройшов у швейцарській клініці планове обстеження. Утім, про реальний стан здоров'я президента відомо мало. Це залишається темою припущень і спекуляцій. Тисячі алжирців продовжують протестувати проти участі Бутефліки у президентських виборах. Припинився рух громадського і залізничного транспорту. Працівники низки державних і приватних підприємств почали страйк. До нього приєдналися, зокрема працівники одного з найбільших підприємств країни – багатопрофільного концерну Sevital. Тисячі школярів і студентів по всій країні знову вийшли на вулиці з протестами проти висування Бутефліки на пост президента. (*Deutsche Welle*. – 10.03.2019 (<https://p.dw.com/p/3El66>))

У містах Алжиру проходять студентські маніфестації проти участі Бутефліки у виборах

У ряді міст Алжиру почалися студентські маніфестації з антиурядовими гаслами. Їх учасники вимагають зміни правлячого режиму і виступають проти участі чинного президента у виборах глави держави, які відбудуться в квітні поточного року. Одна з найбільших акцій в даний час проходить в Костянтині – великому місті на середземноморському узбережжі Алжиру. До тисяч учнів вузів і ліцеїв приєднуються інші городяни. Як і в попередні дні, люди скандують гасло „Ні п'ятому терміну **Бутефліки!** Режим, йди!”. Маніфестації також проходять в Аннабі, Гуельме і деяких інших містах. (*Trend*. – 05.03.2019 (<https://www.trend.az/world/arab/3028177.html>))

Масові протести проти президента Алжиру

Абделазіз Бутефліка подав документи для участі у виборах президента Алжиру й водночас пообіцяв не перебувати на посаді весь термін. Десятки тисяч алжирців протестували проти його наміру. У столиці країни Алжирі та в інших містах на вулиці вийшли десятки тисяч протестувальників. За словами іноземних дипломатів, у столиці в акціях беруть участь до 70 тисяч людей. Головна вимога невдоволених громадян – відмова чинного президента країни Абделазіза Бутефліки від планів балотуватися на п'ятий президентський термін. (*Deutsche Welle*. – 03.03.2019 (<https://p.dw.com/p/3EO7z>))

Президент Албанії готовий піти у відставку заради вирішення політичної кризи

Президент Албанії готовий піти у відставку, якщо це допоможе вирішити політичну кризу в країні. Очолювана Демократичною партією, опозиція відмовилася від своїх парламентських мандатів і проводить акції протесту, звинувачуючи уряд прем'єр-міністра Еді Рами в корупції і зв'язках з організованою злочинністю, вимагаючи дострокових виборів. Президент країни **Ілір Мета**, колишній лідер невеликої лівої партії, яка перебуває зараз в опозиції, заявив, що, будучи не в змозі виступити посередником у вирішенні, готовий піти у відставку, якщо буде „впевнений, що у країні є політичне, конституційне рішення”. (*News.am*. – 20.03.2019 (<https://news.am/rus/news/502400.html>))

У Белграді протестувальники вимагають свободи медіа та вільних виборів

Тисячі протестувальників зібралися біля резиденції президента Сербії **Александара Вучича** в Белграді з вимогами вільних виборів та більшої свободи медіа. Як повідомляє агентство Reuters, поліцейські застосували сльозогінний газ проти невеликої групи демонстрантів, які намагалися встановити аудіоапаратуру неподалік від резиденції. Напередодні ввечері протестувальники, до яких належали й лідери опозиційних партій, увірвалися до офісу державної телекомпанії, яка, на їхню думку,

замало приділяє уваги протестам. Поліція згодом очистила будівлю від демонстрантів. Це був найсерйозніший інцидент під час кількох місяців мирних антиурядових протестів. Президент Вучич, утім, заявив, що його не лякають протестувальники, яких він назвав „хуліганами”. Двох опозиційних лідерів він назвав „фашистом” та „олігархом”. (*Deutsche Welle*. – 17.03.2019 (<https://p.dw.com/p/3FDKV>))

Президент Александар Вучич – мета мітингу в Белграді

У Сербії продовжуються акції протесту проти президента країни **Александара Вучича**. Протестуючі, які вимагають більшої свободи ЗМІ та вільних виборів, кричали: „У відставку!”. Але пан Вучич відмовився підкорятися тиску, сказавши: „Я не боюся”. Опозиція проводить в основному мирні мітинги протягом декількох тижнів. Але напруженість посилилася, коли натовп штурмував державний телеканал. ОМОН випустив сльозогінний газ по натовпу, який зібрався біля президентської резиденції в столиці. Протестуючі свистіли і кричали: „Він закінчив!” Це було гаслом руху, що повалив Слободана Мілошевича в жовтні 2000 року. Звертаючись до присутніх у натовпі, активіст опозиції Борко Стефанович сказав: „Ми продовжимо блокаду президента і не підемо до тих пір, поки наші вимоги не будуть виконані або поки ми не отримаємо твердих гарантій, що наші вимоги будуть виконані”. (*BBC*. – 17.03.2019 (<https://www.bbc.com/news/world-europe-47602362>))

У Белграді протестуючі назвали обіцянки президента помилковими

Учасники масового протесту в Белград обліпили вулиці цитатами президента і лідера правлячої сербської прогресивної партії **Александара Вучича**, вважаючи обіцянки президента „брехливими”. Акції протесту в Сербії проходять щотижня з початку грудня. Приводом став напад на лідера опозиційної партії „Лівіця” Борислава Стефановича і двох його соратників у місті Крушевац 23 листопада, в ході якого Стефановичу розбили голову. МВС потім повідомило про затримання підозрюваних, проте опозиція звинуватила владу в допущенні політичного насильства. Слоганом присутніх стала фраза „Один з 5 мільйонів”, який з’явився після коментаря президента Александара Вучича, який заявив, що він не піде на виконання вимог демонстрантів,

„навіть якщо їх збереться 5 мільйонів”. (*Зеркало*. – 05.03.2019 (<http://zerkalo.az/v-belgrade-protestuyushhie-nazvali-obeshhaniya-prezidenta-lozhnymi/>))

Суданська опозиція закликала до проведення загального страйку

Об'єднання суданських профспілок, яке очолює протестний рух в країні, закликала до проведення загальнонаціонального страйку на знак протесту проти введеного президентом **Омаром аль-Баширом** надзвичайного стану. Згідно з інформацією, профспілки мають намір провести масові демонстрації під гаслами негайної відставки глави держави і уряду та скасування режиму надзвичайного стану. Основні події повинні розвернутися в столиці країни, місті Хартум, де маніфестанти збираються податися зі своїми вимогами до президентського палацу. (*Trend*. – 06.03.2019 (<https://www.trend.az/world/arab/3028860.html>))

У Чорногорії відбулися багатотисячні акції протесту проти президента

У Чорногорії відбулися масові акції протесту проти президента країни **Мило Джукановича** та його політичної сили. Тисячі людей вийшли на вулиці столиці Чорногорії, щоб приєднатися до протестного виступу, повідомляє агентство Reuters. Мітингарі вимагали відставки президента Джукановича та уряду країни, звинувачуючи їх в корупції, кумівстві і зловживанні владою. Багатотисячна колона, яку очолювали громадські активісти, журналісти та блогери, пройшла вулицями Подгориці, скандуючи „Мило – злодій”. Опозиційні чорногорські політики не підтримали демонстрацію. Нинішня акція протесту – не перша. Їй передували ще кілька антиурядових виступів, що сталися останніми тижнями. Протести розпочалися після того, як колишній соратник президента Душко Кнежевич звинуватив Джукановича і правлячу партію в корупції та причетності до фінансових афер. (*Deutsche Welle*. – 03.03.2019 (<https://p.dw.com/p/3ENS0>))

Тисячі протестуючих у Чорногорії вимагають відставки президента

Тисячі людей пройшли столицею Чорногорії вп'яте за останні два місяці, вимагаючи відставки президента **Мило Джукановича** і його уряду через звинувачення

в злочинності. Протестуючі йшли по центру міста, скандуючи „Ми – держава”. Протести почалися після того, як бізнесмен і колишній союзник Джукановича Душко Кнежевич звинуватив президента країни та його Демократичну партію соціалістів (ДПС) у зловживанні службовими повноваженнями та непрозорих фінансових угодах. І Джуканович, і ДПС спростували ці твердження, але заявили, що протести є законними, якщо вони не перетворяться на насильство. Джуканович керував крихітною адриатичною країною протягом трьох десятиліть, виконуючи обов’язки прем’єр-міністра або президента. Країна з населенням лише 650 тисяч є членом НАТО є кандидатом на членство в Європейському Союзі. „Ми хочемо змін і через 30 років, я думаю, що кожен громадянин розуміє... що останній диктатор повинен піти”, – сказав один з протестувальників. Перш ніж приєднатися до ЄС, Чорногорія повинна спочатку викоринити організовану злочинність, корупцію, кумівство та бюрократію. Чорногорські демонстранти заявили, що хочуть, щоб опозиційні партії трималися подалі від мітингів, заявив Дземал Перович, громадський активіст і лідер протесту. (*Reuters. – 20.03.2019 (https://www.reuters.com/article/us-montenegro-protests/thousands-march-in-montenegro-capital-to-demand-president-resign-idUSKCN1QX0OD)*)

Тисячі протестують в Міжнародний жіночий день в Бразилії

Тисячі людей, в основному жінки, вийшли на вулиці кількох бразильських міст, закликаючи до гендерної рівності та припинення насильства проти жінок, а також критикувати ультра правого президента Бразилії **Жаїра Болсонару** та його політику. Протести в Міжнародний жіночий день були організовані активістами в дев’яти бразильських містах, включаючи Сан-Паулу та Ріо-де-Жанейро. У Ріо демонстранти згадали вбивство члена міської ради та активістки з прав людини Маріель Франко, розслідування, яке ще не призвело до арештів. Бразилія є однією з п’яти країн з найбільшою кількістю вбитих жінок у світі, повідомляє бразильський Форум громадської безпеки. Сотні жінок страждають щогодини в країні, в основному від чоловіків, з якими вони мають або мали стосунки. Протестуючі критикували Болсонару не тільки за його політику, а і за деякі з його минулих зауважень, які багато хто вважає сексистськими. (*Reuters. – 08.03.2019 (https://www.reuters.com/article/us-*

**womens-day-brazil/thousands-protest-on-international-womens-day-in-brazil-
idUSKBNIQP2F5))**

У Франції активісти крадуть портрети Макрона з урядових будівель

Еко-активісти у Франції проникають в адміністративні будівлі по всій країні і крадуть портрети президента країни **Емманюеля Макрона**. За даними видання, випадки такої незвичайної крадіжки фіксуються в різних містах країни, включаючи Париж, протягом останнього місяця. Повідомляється, що портрети виносять захисники навколишнього середовища, які таким чином домагаються від влади заходів по боротьбі з кліматичними змінами. При цьому деякі „злочинці” одягнені в жовті жилети, відзначає видання. (*Trend.* – **23.03.2019** (<https://www.trend.az/world/europe/3036458.html>))

Спроба напасти на Президента України Петра Порошенка

Інцидент стався в Черкасах (в центральній частині України), недалеко від сцени в центрі міста. Коли Президент **Петро Порошенко** закінчив свою промову, проспівав гімн і вирушив до машини, кілька десятків людей з крайнього націоналістичного руху „Нацкорпус” (Національний корпус) намагалися прорвати поліцейський кордон до Президента України. Президенту вдалося виїхати, завдяки співробітникам міліції і службі безпеки, які вступили в сутичку з націоналістами. Українські ЗМІ повідомили про 15 поранених поліцейських. (*Rzeczpospolita.* – **10.03.2019** (<https://www.rp.pl/Konflikt-na-Ukrainie/303099959-Ukraina-Proba-ataku-na-prezydenta-Poroszenke.html>))

Жінки протестують проти жінконенависництва Родріго Дутерте

Тисячі жінок вийшли на вулиці Маніли на знак протесту проти нібито жінконенависництва президента Філіппін **Родріго Дутерте**. Протестуючі пішли до президентського палацу, викрикуючи гасла проти Дутерте, який неодноразово жартував про згвалтування під час його політичної кар’єри. Наприклад, у минулому році він сказав, що коли він був підлітком, то непристойно „торкався” покоївки, яка

працювала у сім'ї. Пізніше президентські прес-служби підкреслили, що такі коментарі – це просто жарти, а не політичні декларації, і їх не слід сприймати серйозно. Проте лідер протестних акцій Жомс Сальвадор заявила, що „неприйнятні” заяви Дутерте „жінконенависницькі, незалежно від того, чи це жарти чи ні”. (*Rzeczpospolita*. – 08.03.2019 (<https://www.rp.pl/Spoleczenstwo/190309411-Filipiny-Kobiety-maszerowaly-protesusujac-przeciw-mizoginii-Duterte.html>))

Хуан Гуайдо повернувся у Венесуелу та анонсував нові протести

Попри загрозу арешту тимчасовий президент Венесуели **Хуан Гуайдо** повернувся на батьківщину після поїздки низкою латиноамериканських країн, під час якої намагався заручитися підтримкою у боротьбі проти глави країни **Ніколаса Мадуро**. Він анонсував нові протести та зустріч з профспілками працівників державного сектора. Попри порушення заборони Верховного суду Венесуели виїжджати за межі країни, він не був затриманий при прибутті в аеропорт, де його зустрічали прибічники та кілька послів європейських держав. З аеропорту Гуайдо одразу відправився на багатотисячний мітинг своїх прихильників у столиці країни Каракасі. (*Deutsche Welle*. – 04.03.2019 (<https://p.dw.com/p/3ER7m>))

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Європа вжила заходів для захисту від „жорсткого” Brexit, заявив Емманюель Макрон

Європа вжила всіх заходів для захисту своїх громадян і підприємств у разі „жорсткого” виходу Великобританії з ЄС, заявив президент Франції **Емманюель Макрон**. „Ми дали відповідь з чітким терміном (перенесення Brexit) прем'єр-міністру (Великобританії) Терезі Мей. Тепер британці повинні усунути всі неясності”, – написав французький лідер у своєму акаунті в мережі Twitter. Він додав, що „якщо британці вийдуть без угоди, всі заходи для захисту (своїх) співгромадян і підприємств вже прийняті”. „Європа – це простір миру, процвітання, свободи. Європа – найбільший

вільний і демократичний простір світу. Вона повинна пишатися своєю моделлю і захищати її”, – підкреслив Емманюель Макрон. (*Trend.* – 23.03.2019 (<https://www.trend.az/world/europe/3036166.html>))

Емманюель Макрон заявив, що Brexit свідчить про кризу в Європі

Рішення Великобританії вийти зі складу Європейського Союзу є свідченням існування кризи в Європі. Про це **Емманюель Макрон** пише в програмній статті, опублікованій газетами 28 країн. „Brexit – це символ. Символ кризи в Європі, яка не змогла знайти відповіді на необхідність забезпечити захист народів перед лицем найсильніших потрясінь сучасного світу”, – пише французький президент. Він вважає також, що Brexit став і „символом європейської пастки”, в яку людей заманили тією „брехнею і безвідповідальністю, які здатні знищити сам Європейський Союз”. (*Trend.* – 05.03.2019 (<https://www.trend.az/world/europe/3028332.html>))

Президент Франції запропонував переглянути Шенгенську систему

Президент Франції **Емманюель Макрон** виступає за перегляд Шенгенської системи, створення загальної прикордонної поліції та європейського офісу за поданням притулку. „Ми повинні переглянути Шенгенську зону: всі, хто хоче брати участь, повинні виконувати зобов'язання щодо відповідальності (строгий прикордонний контроль) і солідарності (одна і та ж політика з надання притулку, з одними і тими ж правилами прийому і відмови)”, – пише Емманюель Макрон у своїй колонці, яку опублікували французькі ЗМІ. (*Зеркало.* – 05.03.2019 (<http://zerkalo.az/prezident-frantsii-predlozhit-peresmotret-shengenskuyu-sistemu/>))

Емманюель Макрон пропонує створити європейську агенцію з захисту демократії

Менш ніж за три місяці до виборів до Європарламенту, які заплановані на 23-26 травня 2019 року, президент Франції **Емманюель Макрон** презентував план дій з реформування Європейського Союзу. Зокрема, французький президент висловився за створення „європейської агенції із захисту демократії”. Президент Франції також

заявив про необхідність заборони „фінансування європейських політичних партій іноземними державами”. Окрім того, політик запропонував низку ініціатив, що дозволять зміцнити ЄС. До них Макрон відніс пропозиції щодо реорганізації торговельної політики. Так, у стратегічних галузях „пріоритет слід надавати європейським компаніям”, вважає він. При цьому слід штрафувати або ж забороняти діяльність компаній, які „підривають стратегічні інтереси і ключові цінності” Європи, а саме екологічні стандарти, захист даних і податкову систему, вважає президент Франції. (*Deutsche Welle*. – 05.03.2019 (<https://p.dw.com/p/3ERSZ>))

За європейський ренесанс

Емманюель Макрон звернувся до громадян Європи з нагоди наближення травневих виборів до Європейського парламенту, назвавши їх вирішальними для майбутнього континенту. Французький президент вказує на вихід Великої Британії з Євросоюзу як на символ небувалої загрози того, що він називає брехнею та безвідповідальністю, яка може знищити ЄС. На думку Емманюеля Макрона, британські виборці були погано поінформовані і, можливо, навіть ошукані, коли проголосували на референдумі 2016 року за припинення членства у Євросоюзі. (*Le Parisien*. – 05.03.2019 (<http://www.leparisien.fr/politique/pour-une-renaissance-europeenne-la-lettre-d-emmanuel-macron-aux-europeens-04-03-2019-8024766.php>))

Лідери ЄС та Петро Порошенко обговорили вибори в Україні

Президент України **Петро Порошенко** взяв участь у неформальному міні-саміті Україна-ЄС у Брюсселі, повідомила прес-служба глави держави. В заході також взяли участь президент Європейської Ради Дональд Туск, президент Єврокомісії Жан-Клод Юнкер та президент Європарламенту Антоніо Таяні. Сторони обговорили підходи до розвитку відносин між Україною та ЄС на найближчу перспективу та координацію спільної протидії існуючим викликам. Керівництво Євросоюзу наголосило на важливості незворотності курсу України на зближення з ЄС. Лідери ЄС наголосили на важливості забезпечення вільних та чесних президентських виборів в Україні, у результаті яких буде збережено курс на інтеграцію до ЄС та впровадження реформ.

Також сторони домовились координувати зусилля з протидії зовнішньому втручання у виборчі процеси як в Україні, так і в Європейському Союзі, зокрема у сфері кібербезпеки та відсічі дезінформації. (*Deutsche Welle*. – 20.03.2019 (<https://p.dw.com/p/3FOPb>))

Президент Австрії закликав Європу опиратися Трампу

„Європейці не повинні танцювати під дудку **Трампа**”, – заявив президент Австрії **Александр Ван дер Беллен**. Політик вважає, що ЄС міг би проявити більше самостійності у відносинах з Іраном. США вийшли з угоди з Тегераном „без жодного приводу” і заборонили європейським компаніям вести бізнес з Ісламською Республікою під загрозою санкцій, нагадав Александр Ван дер Беллен. „По-моєму, це вже занадто”, – зазначив він. (*Bb.lv*. – 19.03.2019 (<https://bb.lv/statja/v-mire/2019/03/18/prezident-avstrii-prizval-evropu-soprotivlyatsya-trampu>))

Президент Литви розповіла, що може бути гірше Brexit без угоди з ЄС

Литовський президент **Даля Грибаускайте** заявила, що Литва підтримала б перенесення дати Brexit, якщо Сполучене Королівство звернеться з таким проханням. Її коментар передала BNS прес-секретар президента **Дайва Ульбінайте**. Англійські парламентарії в найближчі дні мають вибрати, чи виходити з Євросоюзу без угоди або ж відкласти Brexit. (*Литовській кур'єрь*. – 13.03.2019 (<https://lt.sputniknews.ru/world/20190127/8189776/Prezident-Lithuania-rasskazala-что-mozhet-byt-khuzhe-Brexit-bez-sdelki-s-EU.html>))

Раймонд Вейоніс запропонував країнам ЄС об'єднатися для „стримування” Росії

Президент Латвії **Раймондс Вейоніс** заявив, що країнам Європи потрібно об'єднатися для „стримування” Росії. Про це він розповів у інтерв'ю німецькому виданню Spiegel. На думку Раймондса Вейоніса, Москва веде „агресивну” політику для досягнення своїх геополітичних цілей. З цієї причини вона може в будь-який момент „напасти” на одну з європейських країн. „Ми сусіди і поділяємо спільні економічні

інтереси, але, з іншого боку, ми повинні бути пильними. Нам потрібен надійний стримуючий фактор”, – заявив латвійський президент. (*Sputnik Лумва*. – 13.03.2019 (<https://lt.sputniknews.ru/politics/20190310/8548303/Prezident-Latvii-predlozhit-stranam-ES-obedinitsya-dlya-sderzhivaniya-Rossii.html>))

Тереза Мей поінформувала президента Кіпру про ситуацію з Brexit

Прем'єр-міністр Великобританії Тереза Мей поінформувала президента Кіпру **Нікоса Анастасіадіса** про вихід Великобританії з Європейського Союзу і трьох напрямках роботи: альтернативні угоди, зміни в політичній декларації і юридично зобов'язуючі зміни в „бекстопі”. Вона вітала обіцянку Кіпру захистити права громадян Великобританії в разі сценарію з відсутністю угоди і підтвердила прихильність уряду щодо захисту прав громадян ЄС. (*Trend*. – 06.03.2019 (<https://www.trend.az/world/europe/3028954.html>))

НАТО

Александар Вучич закликав Сербію пробачити бомбардування НАТО

На міжнародній конференції „Белградський стратегічний діалог”, присвяченій 20-річчю бомбардувань Югославії силами НАТО, президент Сербії **Александар Вучич** підкреслив, що його країна зробила свідомий вибір на користь військового нейтралітету. „Я впевнений, що НАТО, яка завжди говорить, що це вибір Сербії, з більшою охотою взяла б Сербію, ніж інші країни регіону, які прагнуть вступити в НАТО. Ми завжди і скрізь говоримо, що не хочемо в НАТО, і робимо це відкрито. Ми хочемо мати хороші, пристойні відносини, але не хочемо вступати в НАТО”, – заявив Александар Вучич. (*Bb.lv*. – 20.03.2019 (<https://bb.lv/statja/v-mire/2019/03/20/vuchich-prizval-serbiyu-prostit-bombardirovki-nato>))

Витрати НАТО на оборону збільшилися майже на 4% за рік

Союзники по НАТО різко збільшили свої витрати на оборону, причому найвищі показники спостерігаються в Литві, Латвії, Естонії, Польщі та Нідерландах, відзначається в щорічному звіті НАТО за 2018 рік, оприлюдненому в Брюсселі. Звіт

був представлений генеральним секретарем НАТО Йенсом Столтенбергом, який підкреслив, що загальні витрати союзників по Північноатлантичному альянсу досягли піку за останні п'ять років, зокрема за останній рік витрати збільшилися майже на 4%. „Заради підтримки безпеки союзники все більше діють разом у різних областях”, – заявив Столтенберг. Президент США **Дональд Трамп** зажадав у 2017 році від європейських союзників по НАТО значно збільшити свій внесок у бюджет організації. Проте, згідно зі звітом, всього лише шість держав-членів НАТО – Естонія, Греція, Польща, Латвія, Литва і Великобританія – досягли заявленої усіма союзниками мети – підвищення витрат на оборону до 2% ВВП. (*Ехо Кавказа*. – 16.03.2019 (<https://www.ekhokavkaza.com/a/nato-usa-russia/29822698.html>))

Дональд Трамп виступив за вступ Бразилії в НАТО

Президент США **Дональд Трамп** заявив, що він не проти вступу Бразилії в Північноатлантичний альянс. Американський лідер активно вивчає можливість прийняти цю латиноамериканську країну в НАТО або до будь-якого іншого військового альянсу. Про це він заявив у ході зустрічі з бразильським колегою Жаїром Болсонару в Білому домі. За словами Трампа, він також підтримує клопотання Бразилії про членство в Організації економічного співробітництва і розвитку. Незадовго до своєї першої зустрічі з Трампом президент Болсонару схвально відгукнувся про його еміграційну політику. Він однозначно висловився за обіцяне Трампом будівництво стіни на кордоні США і Мексики. (*Bb.lv*. – 20.03.2109 (<https://bb.lv/statja/v-mire/2019/03/19/tramp-vystupil-za-vstuplenie-brazilii-v-nato>))

Керсті Кальюлайд: коли я росла в Радянському Союзі, я знала, що є США, де можна побачити наш синьо-чорно-білий прапор

Як показав інцидент в Солсбері, Росія стає загрозою не тільки для Прибалтики, а й для всього світу, проте Естонія вірить, що США і НАТО не кинуть їх у разі агресії, заявила в інтерв'ю „Fox News” естонський президент **Керсті Кальюлайд**. За словами Кальюлайд, Вашингтон підтримував Естонію ще за часів її „окупації” Радянським Союзом, а тепер, коли країна стала частиною вільного світу, вони „захищають один

одного як рівні партнери”. (*Delfi*. – 18.03.2019 (<https://delfi.ee/daily/estonia/kerstikaljulajd-kogda-ya-rosla-v-sovetskom-soyuze-ya-znala-chto-est-ssha-gde-mozhno-uvidet-nash-sine-chno-belyj-flag?id=85629183>))

Плата за безпеку: Вашингтон хоче значно більше грошей за розміщення військових США

Президент США Дональд Трамп прагне, щоб партнери в НАТО збільшили свої видатки на оборону. А тепер Вашингтон хоче ще й стягувати плату зі своїх союзників за дислокацію в їхніх країнах військ США. Про серйозність намірів американського президента свідчить нещодавно розроблений план уряду США. За даними інформаційної агенції Bloomberg, цей план вибудовано на формулі „витрати на розміщення + 50%”. Ідеться саме про країни, на території яких розміщені військові США такі, як Німеччина. Такі країни мають цілком перебрати на себе всі видатки, пов’язані з дислокацією військ США. Крім того, вони ще повинні доплачувати Вашингтону 50% – за такий собі привілей надати свою територію для військових контингентів США. (*Deutsche Welle*. – 13.03.2019 (<https://p.dw.com/p/3EsZo>))

Президент Польщі заявив про нарощування військових витрат

Польща має намір нарощувати військові витрати. Про це заявив президент країни Анджей Дуда під час участі в роботі Міжнародної конференції, приуроченої до 20-річчя вступу в НАТО Чехії, Угорщини і Польщі. „Ми [Польща] будемо підвищувати витрати на оборону, будемо зміцнювати армію, ВПС і ВМС, – сказав він. – Це необхідно зробити для захисту наших громадян, для зміцнення демократії і свободи. Ці цінності ми і хотіли захищати, вступивши 20 років тому в НАТО. Польща пишається своїм членством в Північноатлантичному альянсі”. Анджей Дуда висловився за посилення американської військової присутності в Європі. „Армія США завжди була гарантією безпеки Європи. Присутність американських військ допомогла повернути мир і спокій в Європу”, – наголосив Анджей Дуда. (*Trend*. – 13.03.2019 (<https://www.trend.az/world/europe/3031757.html>))

Саломе Зурабішвілі виступила перед парламентом Грузії

Саломе Зурабішвілі в своєму першому виступі на посаді президента перед парламентом Грузії торкнулася ряду делікатних тем і закликала до вирішення злободенних проблем країни. Особливу увагу президент приділила взаєминам з НАТО, підкресливши, що „я чула тільки високі оцінки від країн – членів НАТО, Генерального секретаря і військових чиновників про досягнення, відповідно стандартам і виконаних Грузією вимогах”. (*Civil.ge. – 07.03.2019 (<https://civil.ge/ka/archives/278435>)*)

Стара пісня про НАТО

Генеральний секретар Північноатлантичного альянсу Йенс Столтенберг зустрівся з **Саломе Зурабішвілі** в рамках навчань „НАТО-Грузія 2019”. Під час обговорення президент Грузії зазначила: „Моїм головним посланням до Генерального секретаря НАТО були окуповані території так, як ситуація через дії Росії у окупаційній лінії стає все важчою. Це повзуча межа в різних місцях, викрадення або погрози, які лунали в останній період, в тому числі в контексті навчань НАТО. Незважаючи на це, ми не змінюємо наші мирні ініціативи. У Грузії немає іншої політики. Є тільки мирна політика, це означає, що Женевський формат повинен бути активований. Потрібно або посилити політичне навантаження в Женеві, або (діяти) по-іншому. Не можна миритися з тим, що це питання не вирішується або вирішується тільки на технічному рівні. Щоб був прогрес, з боку наших партнерів необхідне щоденне нагадування Росії, що вона повинна виконувати свої зобов'язання”. (*Ехо Кавказа. – 25.03.2019 (<https://www.ekhokavkaza.com/a/29841406.html>)*)

Президент Грузії: на шляху до ЄС і НАТО ми й амбітні й реалістичні

Президент Грузії **Саломе Зурабішвілі**, заявила, що її країна, яка домагається членства в Євросоюзі і НАТО, залишається амбітною, але реалістично оцінює туманні можливості вступити в ці структури найближчим часом. Вона додала, що „Грузія не втомилася в плані досягнення членства ні в ЄС, ні в НАТО. Ми одночасно і реалістичні, і амбітні”, – сказала Саломе Зурабішвілі на спільній прес-конференції з президентом Литви **Далею Грибаускайте**. Глава Грузії висловила розуміння, що ЄС і

НАТО зараз стикаються з викликами, на які не можуть вплинути. (*Литовській кур'єр*. – 07.03.2019 (<http://www.kurier.lt/prezident-gruzii-v-vilnyuse-na-puti-v-es-i-nato-my-i-ambiciozny-i-realisticzny/>))

Міхеїл Саакашвілі: Путін може захопити території в Європі

Наступними об'єктами агресивного інтересу Володимира Путіна можуть стати віддалені території Фінляндії і Швеції, країн, які не є членами НАТО, пише в респектабельному американському журналі Foreign Policy колишній президент Грузії **Міхеїл Саакашвілі**. **Володимир Путін** може вдатися до того, що допомагало йому в минулому – наступальній операції за межами країни, пише М. Саакашвілі, наводячи приклади вторгнення Росії в Грузію, анексію Криму, військову операцію в Сирії. Але на цей раз йому буде потрібний більш сильнодіючий засіб, ніж операція на просторі колишнього Радянського Союзу, вважає грузинський політик. „Путін навряд чи зважиться на відверті агресивні дії по відношенню до країн Балтії, які є членами НАТО, – передбачає Саакашвілі, – оскільки такі операції мають ризик війни з НАТО”. (*Ехо Кавказа*. – 16.03.2019 (<https://www.ekhokavkaza.com/a/saakashvili-putin/29824702.html>))

БЛИЗЬКИЙ СХІД

Хассан Рухані закликав Пакистан виступити проти войовничого угруповання

Президент Ірану **Хассан Рухані** закликав Пакистан до „рішучих” дій проти войовничого угруповання, яке здійснило смертоносний теракт у районі кордону, заявивши, що бездіяльність може поставити під загрозу їх відносини. Державне інформаційне агентство Ірану IRNA заявило, що зауваження Рухані були зроблені під час телефонної розмови з прем'єр-міністром Пакистану Імраном Ханом, який сказав, що незабаром у нього будуть „хороші новини” для Ірану. В середині лютого терорист-смертник убив 27 членів елітної Революційної гвардії Ірану в південно-східному регіоні, де сили безпеки стикаються зі зростанням нападів з боку бойовиків з сунітської мусульманської меншини. Відповідальність за напад взяло на себе сунітське угруповання „Джайші аль-АДЛ” („Армія юстиції”), яка заявляє, що добивається

розширення прав і поліпшення умов життя етнічної меншини белуджів. „Ми чекаємо ваших рішучих операцій проти цих терористів”, – цитує інформаційне агенство слова Рухані Хану. „Ми не повинні допустити, щоб десятиліття дружби і братерства між двома країнами були порушені діями невеликих терористичних угруповань, джерела фінансування і озброєнь яких нам обом відомі”, – підкреслив Рухані. **(Reuters. – 09.03.2019 (https://www.reuters.com/article/us-iran-pakistan-rouhani/irans-rouhani-urges-pakistan-to-act-against-group-behind-border-attack-idUSKBN1QQ0GL))**

За словами Дональда Трампа, „Ісламська держава” зазнала „стовідсоткової” поразки в Сирії

Президент США Дональд Трамп заявив про „стовідсоткову” поразку терористичного угруповання „Ісламська держава” (ІД) в Сирії. При цьому він показав журналістам дві карти – на одній були вказані території, які ІД контролювала раніше, а на другій – теперішня ситуація. Раніше того ж дня представник „Демократичних сил Сирії” (SDF), які останні кілька тижнів вели наступ на останній бастіон ІД навколо східносирійського містечка Багуз, заявив, що на сході Сирії все ще тривають хаотичні зіткнення з бойовиками ІД, які відмовляються здаватися. **(Deutsche Welle. – 22.03.2019 (https://p.dw.com/p/3FWzZ))**

США можуть припинити підтримку міжнародної коаліції в Ємені

Сенат США ухвалив резолюцію про припинення підтримки збройними силами США міжнародної коаліції в Ємені під керівництвом Саудівської Аравії, котра веде бойові дії проти збройних формувань повстанців-шиїтів. Згідно з текстом резолюції, оприлюдненому на сайті Конгресу, президенту США Дональду Трампу пропонується протягом 30-ти днів видати указ про виведення американських підрозділів, які беруть участь в бойових діях в Ємені. У резолюції також наголошується, що військові підрозділи США не можуть брати участь в бойових діях в Ємені, якщо Конгресом не буде ухвалене рішення про оголошення війни або надано спеціальний дозвіл на використання збройних сил. Резолюція Сенату має пройти процедуру схвалення в Палаті представників. У свою чергу, президент США вже пригрозив накласти на

резолуцію вето. У заяві Білого дому зазначається, що резолюція є хибною, оскільки шкодить боротьбі з екстремізмом і ставить під питання повноваження президента як головнокомандувача. (*Deutsche Welle*. – 14.03.2019 (<https://p.dw.com/p/3F03h>))

США офіційно визнали суверенітет Ізраїлю над Голанськими висотами

Президент США Дональд Трамп підписав декларацію про визнання суверенітету Ізраїлю над Голанськими висотами. Церемонія підписання відбулася після зустрічі з прем'єр-міністром Ізраїлю Біньяміном Нетаньяху в Білому домі. Сам Трамп визнав, що цей документ слід було підписати „ще багато десятиліть тому”. Американський президент також назвав нинішні відносини між Ізраїлем та США „міцними як ніколи”. Щодо Біньяміна Нетаньяху, котрий був також присутній на церемонії підписання, він назвав цей день „справді історичним”. (*Deutsche Welle*. – 25.03.2019 (<https://p.dw.com/p/3Fe1B>))

Дональд Трамп у Твітері раптово визнав Голанські висоти

Президент Дональд Трамп раптово заявив, що США визнають суверенітет Ізраїлю над спірними Голанськими висотами, що є серйозним зрушенням в американській політиці, що дає прем'єр-міністру Ізраїлю Бенджаміну Нетаньяху політичну підтримку за місяць до виборів. Адміністрація США розглядає визнання суверенітету Ізраїлю над стратегічними нагір'ями, які Ізраїль захопив у Сирії в 1967 році. Нетаньяху зустрівся з держсекретарем Майком Помпео лише за день до цього. Американські та ізраїльські офіційні особи заявили, що не очікували рішення до наступного тижня, коли Нетаньяху відвідає США. Але в Твітері Трамп сказав, що прийшов час і, схоже, здивував багатьох. (*The Associated Press*. – 22.03.2019 (<https://www.apnews.com/c5531954b0124ad299b95c40f9dcf9d1>))

Дональд Трамп вважає, що США час визнати суверенітет Ізраїлю над Голанськими висотами

Президент США Дональд Трамп заявив 21 березня, що прийшов час для Вашингтона визнати суверенітет Ізраїлю над Голанськими висотами, територія яких

була захоплена у Сирії у 1967 році в ході Шестиденної війни. „Через 52 роки настав час Сполученим Штатам повністю визнати суверенітет Ізраїлю над Голанськими висотами, що має стратегічне і безпекове значення для держави Ізраїль та регіональної стабільності”, – написав він у Twitter. Заява Трампа з’явилась у той час, коли державний секретар США Майк Помпео перебуває в Ізраїлі і за тиждень до візиту прем’єр-міністра Ізраїлю Біньяміна Нетаньяху до Вашингтона. Ізраїльський прем’єр подякував Дональду Трампу за його позицію. (*Deutsche Welle*. – 21.03.2019 (<https://p.dw.com/p/3FSRN>))

У фокусі – торгові зв’язки, або як іранський Рухані починає візит до Іраку

Президент Ірану **Хассан Рухані** різко розкритикував військову інтервенцію США на Близькому Сході, здійснивши перший офіційний візит до Іраку, спрямований на посилення впливу Тегерану і розширення торговельних зв’язків. Цей візит також посилає Вашингтону та його регіональним союзникам серйозне послання, що перед обличчям американських санкцій Іран, як і раніше, грає домінуючу роль в іракській політиці. До від’їзду Рухані заявив, що шиїтський Іран має рішучість посилити братні зв’язки зі своїм сусідом. Ці зв’язки „не можна порівняти з відносинами Іраку з окупаційною країною, такою як Америка, яку ненавидять в регіоні”, – сказав він. Під час триденного візиту буде підписано низку угод у сфері енергетики, транспорту, сільського господарства, промисловості та охорони здоров’я, повідомляють іранські джерела. „Ми дуже зацікавлені в розширенні наших зв’язків,... зокрема нашої співпраці в транспортній сфері”, – сказав Рухані в аеропорту Мехрабад у Тегерані. (*Reuters*. – 11.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-iran-iraq-visit/trade-ties-in-focus-as-irans-rouhani-begins-iraq-visit-idUSKBN1QS0FI>))

АЗІЯ

КНДР розглядає варіант про припинення переговорів з США щодо денуклеаризації

Керівництво КНДР розглядає рішення про припинення подальших переговорів з США щодо денуклеаризації. Про це повідомила заступник міністра закордонних справ

Народної Республіки Цой Сон Хі на прес-конференції в Пхеньяні, на яку були запрошені представники іноземних посольств і зарубіжні журналісти. За словами заступника міністра, лідер Народної Республіки **Кім Чен Ин** має намір найближчим часом виступити з офіційним зверненням, щоб заявити про своє рішення про подальші дії КНДР після саміту в Ханой, який невдало завершився. (*Tut.by.* – 16.03.2019 (<https://news.tut.by/world/629932.html>))

Президент Ірану прибув до Багдаду з триденним візитом

Президент Ірану **Хассан Рухані** прибув до Багдада, повідомляє іракське державне телебачення, зробивши свій перший офіційний візит до нації, проти якої Тегеран колись вів криваву війну, а пізніше підтримав у битві з групою ісламських держав. З моменту обрання Рухані у 2013 році Ірак покладався на іранську військову підтримку в боротьбі з Ісламською державою, після захоплення войовничою групою іракського міста Мосул та інших територій в Іраці та Сирії. Тепер, коли бойовики зіткнулися з остаточною територіальною поразкою в сирійському селі Багуж, Іран шукає підтримку Іраку, оскільки Іран стикається з кампанією тиску президента Дональда Трампа після його рішення вивести Америку з ядерної угоди Тегерану зі світовими державами. (*The Associated Press.* – 11.03.2019 (<https://www.apnews.com/ac1e43f86e7747479c5a041cb290ed15>))

Відповідаючи новобраному президенту Сальвадора, Китай заперечує своє втручання в справи інших країн

Китай відхилив коментарі новобраного президента Сальвадора **Наїба Букеле**, який звинуватив азіатську владу в тому, що вона не грає за правилами і втручається в справи інших країн. Букеле, політичний аутсайдер, який був обраний в лютому в якості наступного президента центральноамериканської нації, поставив питання про те, чи повинен Сальвадор підтримувати дипломатичні відносини з Китаєм. У серпні Сальвадор розірвав зв'язки з Тайванем, щоб встановити відносини з Китаєм, слідом за Домініканською Республікою і Панамою. Пізніше Китай запропонував Сальвадору близько 150 мільйонів доларів на соціальні проекти та 3000 тонн рису, щоб нагодувати

тисячі сальвадорців, які постраждали від посухи. „Китай не грає за правилами, не дотримуються правил”, – сказав Букеле в Фонді спадщини Вашингтона. „Вони розробляють проекти, які нездійсненні, залишаючи країни з величезним боргом, який неможливо погасити, і використовують їх в якості фінансового важеля”, – заявив Букеле. В свою чергу, китайське посольство в Сальвадорі виступило із заявою у відповідь на коментарі Букеле, в якій говориться, що співпраця між Китаєм і Сальвадором буде не „борговою пасткою, а приємною угодою для обох країн”. „Китай не збирається втручатися у внутрішні справи інших країн, але завжди відкриває і розвиває дипломатичні відносини з усіма країнами, як у випадку з Сальвадором”, – йдеться в заяві. (*Reuters*. – 15.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-el-salvador-diplomacy-china/responding-to-el-salvador-president-elect-china-denies-it-meddles-idUSKCN1QV3AI>))

Родріго Дутерте збереже зв'язки з Китаєм, не дивлячись на скаргу МКС

Президент Філіппін **Родріго Дутерте** сказав, що відносини Маніли з Пекіном не будуть поставлені під загрозу, незважаючи на те, що два колишніх чиновники подали скаргу в Міжнародний кримінальний суд щодо агресії Китаю в спірному Південно-Китайському морі. З моменту вступу на посаду в 2016 році лідер Філіппін переорієнтував свою зовнішню політику з давнього союзника США на Китай, незважаючи на десятиліття недовіри і гострих морських суперечок з Пекіном. Проте, колишній глава уряду по боротьбі з хабарництвом і колишній міністр закордонних справ просить МКС провести попереднє розслідування ролі Китаю в Південно-Китайському морі. Лист датовано 13 березня – за чотири дні до офіційного одностороннього виходу Філіппін з МКС. Дутерте сказав: „Вони думають, що у них є хороша справа, а я б сказав, що немає юрисдикції над цією країною і Китаєм”. Дутерте піддається критиці з боку опонентів за те, що він пішов на дуже багато політичних поступок Китаю в обмін на мільярди доларів оголошених китайських позик та інвестицій, більшість з яких ще не здійснено. Китай заявляє, що володіє незаперечним суверенітетом над островами Південно-Китайського моря і водами навколо них. Згідно з правилами МКС, будь-яка особа, група або штат можуть спілкуватися з прокурором

про передбачувані злочини, що підпадають під юрисдикцію суду. Скарги можуть скласти первісну основу попередніх позовів. (*Reuters*. – 21.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-philippines-icct/philippines-duterte-says-close-ties-with-china-will-remain-despite-icc-complaint-idUSKCN1R21QZ>))

Північна Корея транслює документальний фільм, що прославляє самміт Кіма з Трампом

Державне телебачення Північної Кореї випустило фільм про недавній візит провідного лідера **Кім Чен Ина** до В'єтнаму, де відбулися його переговори з президентом США **Дональдом Трампом**. Ця інформація з'явилась на тлі повідомлень про те, що Північна Корея відновлює деякі об'єкти на місці запуску ракет великої дальності, які вона розібрала в минулому році в рамках заходів з роззброєння. Деякі спостерігачі говорять, що Північна Корея сподівається на продовження переговорів, а також не дасть північнокорейському народу дізнатися про будь-які дипломатичні невдачі, які можуть зашкодити керівництву Кіма. Документальний фільм показує усміхненого Кіма, який провдить переговори з Дональдом Трампом. (*The Associated Press*. – 07.03.2019 (<https://www.apnews.com/a0a1ea2d8ab949b5a5a5ebe5e7debd83>))

ПІВДЕННА АМЕРИКА

За словами президента Колумбії, військова інтервенція не є відповіддю для Венесуели

Президент Колумбії **Іван Дукє** заявив у інтерв'ю італійській газеті „Il Sole 24 Ore”, що військова інтервенція до Венесуели не є способом врегулювання кризи в країні. Венесуела занурилася в глибоку політичну кризу в січні, коли Хуан Гуайдо, глава контрольованого опозицією конгресу, закликав Конгрес прийняти його тимчасове президентство, стверджуючи, що переобрання Ніколаса Мадуро в 2018 році не було законним. „Я не думаю, що це рішення – військове втручання”, – заявив Дукє газеті, коли його запитали про будь-яке втручання, особливо з боку США. Президент Дональд Трамп зробив кроки, щоб посилити тиск на Мадуро і підтримати Гуайдо, якого визнали Сполучені Штати і понад 50 інших країн, включаючи Колумбію. Але

Вашингтон відхилив як необгрунтовані припущення, що він планує втрутитися у військовому відношенні. Раніше США звинуватили Росію в тому, що вона спровокувала кризу в Венесуелі, підтримавши Мадуро. Дуке заявив, що стабільна Венесуела відповідає інтересам Росії, а також Китаю. Він сказав, що міжнародне співтовариство має зробити більше, щоб переконати деяких членів венесуельської армії перейти на бік Гуайдо. „Ми сподіваємося, що Росія зможе змінити свою політичну позицію, щоб у Венесуелі був відновлений інституційний порядок”, – сказав він. За словами Дуке, Колумбія, яка межує з Венесуелою, прийняла понад 1 мільйон біженців менш ніж за два роки. (*Reuters.* – *15.03.2019* (<https://www.reuters.com/article/us-venezuela-politics-colombia/military-intervention-not-an-answer-for-venezuela-colombia-president-tells-paper-idUSKCN1QW19T>))

Еквадор залишає УНАСУР через відсутність розвитку в останні роки

Еквадор оголосив про те, що він залишає Союз південноамериканських націй (УНАСУР), регіональний орган якого знаходиться в його штаб-квартирі, через відсутність операцій протягом останніх двох років. „Я хочу повідомити про наш остаточний відхід з УНАСУР”, – заявив президент Еквадору **Ленін Морено** в повідомленні по національному телебаченню. Таким чином, Еквадор стає сьомою країною, яка призупиняє свою участь в організації після Аргентини, Бразилії, Чилі, Колумбії, Парагваю і Перу, які зробили це 20 квітня 2018 року. А залишаються в УНАСУР лише Уругвай, Болівія, Суринам і Венесуела. Морено в своєму короткому зверненні до нації, яке трансливалося всіма радіо- і телеканалами, передав повідомлення, яке очікувалося протягом декількох місяців і в якому він обгрунтував рішення залишити орган регіональної інтеграції. „Протягом року половина держав-членів не бере участь і не вносить свій внесок, а штат значно скорочується”, – сказав президент. Він, не вагаючись, звинуватив ліві режими, які правили декількома країнами континенту десять років тому, приписавши їм провал цієї організації. (*El Mundo.* – *14.03.2019*

(<https://www.elmundo.es/internacional/2019/03/14/5c899cf5fc6c83602a8b46a8.html>))

Лопес Обрадор просить Феліпе VI вибачитися за завоювання Мексики

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** надіслав 1 березня листа королю Іспанії та Папі Франциску, в якому він заявляє про необхідність „визнати і попросити пробачення” за зловживання іспанцями під час завоювання Мексики. Ця претензія мексиканського уряду була отримана з „стурбованістю” іспанською дипломатією, адже цього року було підготовлено кілька заходів з нагоди 500-річчя приходу експедиції Ернан Кортеса до мексиканських земель. Уряд Іспанії каже, що він відкидає „з усією твердістю” лист Лопеса Обрадора і „глибоко шкодує”, що він був оприлюднений. Сам текст надійшов через два місяці після того, як Педро Санчес відвідав Мексику і став першим іноземним главою держави, який відвідав Лопеса Обрадора. Це заклало підвалини хороших відносин, хоча тепер цей попит на вибачення за події, які відбулися п’ять століть тому, може викликати серйозне протистояння між дипломатичними командами обох країн. (*El Mundo*. – 26.03.2019 (<https://www.elmundo.es/espana/2019/03/25/5c99459ffc6c8359108b466e.html>))

„Унідос Подемос” підтримують Лопеса Обрадора в той час, як Пабло Касадо звинувачує його в „скандальній неосвіченості”

Лавина реакцій сталася в Іспанії на зміст листа, надісланого президентом Мексики **Андресом Мануелем Лопесом Обрадором** до короля Феліпе VI, закликаючи його вибачитися за зловживання іспанцями під час завоювання Мексики. Партія „Унідос Подемос” стала на захист президента Мексики і навіть пообіцяла, як затверджується в твітті Іона Беларра, заступника прес-секретаря формування в Конгресі, взяти на себе, якщо вони пройдуть до уряду, „процес відновлення демократичної і колоніальної пам’яті”. Беларр зазначає, що Лопес Обрадор є „гідним президентом Мексики” і додає, що „він має право вимагати, щоб король вибачився за зловживання в завоюванні”. Зі свого боку, президент партії „ПП” Пабло Касадо назвав „неприйнятними” заяви „друга Санчеса” Лопеса Обрадора. „Це скандальна неосвіченість і автентична образа Іспанії та її історії”, – підкреслив він. (*El Mundo*. – 26.03.2019 (<https://www.elmundo.es/espana/2019/03/26/5c9a115321efa00b2e8b470b.html>))

Ево Моралес вважає, що Венесуелі потрібний діалог, а не втручання іноземців

Президент Болівії **Ево Моралес**, прихильник президента Венесуели Ніколаса Мадуро, заявив, що європейські країни повинні підтримувати діалог всередині країни. Моралес сказав, що втручання у внутрішні справи іншої країни ніколи не віщують нічого доброго. „Історія вчить, що було багато втручань ззовні, наприклад, в Лівії та Іраку, і вони ніколи не пропонували рішення”, – сказав Моралес після зустрічі з прем'єр-міністром Греції Алексісом Ціпрасом. „Навпаки, це скасування демократії”, – сказав він. Моралес є одним з небагатьох латиноамериканських лідерів, які підтримують Мадуро, чия країна переживає гуманітарну кризу. „Єдине рішення... це діалог, і це те, що європейські країни повинні підтримати”, – сказав він. „Опозиція Венесуели повинна сісти за один стіл з офіційною владою цієї країни для діалогу і пошуку рішення”. (*Reuters*. – 18.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-greece-bolivia-morales-venezuela/bolivias-morales-says-venezuela-needs-dialogue-not-foreign-meddling-idUSKCN1QW194>))

Ніколас Мадуро відіслав посла Німеччини за підтримку Хуана Гуайдо

Уряд **Ніколаса Мадуро** оголосив „персоною нон грата” посла Німеччини у Венесуелі Даніеля Крінера за його „повторні втручання у внутрішні справи країни”. Дипломат, який має 48 годин, щоб виїхати з Каракасу, був одним з 12 послів, які відправилися в міжнародний аеропорт Макітея, щоб допомогти поверненню до столиці лідера опозиції Хуана Гуайдо, якого Німеччина визнає президентом країни. У цій групі були також іспанський посол Ісус Сілва разом з європейськими представниками Франції, Португалії, Нідерландів та Румунії. Решта учасників – дипломати з США, Канади, Аргентини, Бразилії, Чилі та Перу. (*El Mundo*. – 06.03.2019 (<https://www.elmundo.es/internacional/2019/03/06/5c80172bfdddf19228b45dc.html>))

Венесуела є ключовою темою між Дональдом Трампом і лідерами Карибського басейну

Політична та економічна криза у Венесуелі очолює порядок денний зустрічі президента **Дональда Трампа** з лідерами Карибського басейну, регіону, який майже

одноголосно приєднався до США, вимагаючи відставки президента Ніколаса Мадуро. Трамп приймає лідерів Ямайки, Багамських островів, Гаїті, Домініканської Республіки та Сент-Люсії у своєму багатому клубі Мар-Лаго в Палм-Біч, штат Флорида, щоб показати свою підтримку країнам Карибського басейну, які схвалюють демократичний перехід у Венесуелі. Саме ці п'ять лідерів або не визнали Мадуро або приєдналися до понад 50 країн світу у визнанні Хуана Гуайдо як законного тимчасового лідера нації. Адміністрація Трампа вважає уряд Мадуро диктатурою і каже, що він був переобраний на незаконних виборах. США наклали санкції на десятки високопоставлених венесуельських чиновників і заблокували банки США у веденні бізнесу з Венесуелою, що призвело до фінансового колапсу країни, яка втратила готівку. Країна знаходиться в економічній кризі і мільйони венесуельців втекли з країни. (*The Associated Press.* – 22.03.2019 (<https://www.apnews.com/c03a75d88adb41dc9dcea55ad47c0dbb>))

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Нова організація країн Південної Америки захистить демократію в регіоні

Президент Колумбії Іван Дуке висловив надію на те, що нова інтеграційна організація „Форум для розвитку Південної Америки” (ПРОСУР) допоможе захистити демократію і ринкову економіку в регіоні. „Новий процес інтеграції – це великий крок вперед для регіону. Ця інтеграція, спрямована на захист демократії і ринкової економіки”, – написав він у Twitter. Дуке зазначив, що ПРОСКУР „висловлює бажання створити і зміцнити регіональний простір для координації і співробітництва без будь-яких винятків”. „Ми прагнемо до більш ефективної інтеграції, яка дозволяє нам сприяти зростанню, прогресу і розвитку країн Південної Америки”, – підкреслив він. (*Trend.* – 23.03.2019 (<https://www.trend.az/world/other/3036297.html>))

Дональд Трамп вирішив скасувати пільги в торгівлі з Індією і Туреччиною

Президент США Дональд Трамп має намір скасувати пільгові режими в торгівлі з Індією і Туреччиною, належне інформування він направив в Конгрес. Рішення скасувати пільги для Індії в рамках системи тарифних преференцій глава Білого дому пояснив тим, що Нью-Делі не дав гарантій надання американським компаніям „рівного

і розумного доступу до індійських ринків”. Пільговий режим торгівлі з Туреччиною Дональд Трамп має намір скасувати „на підставі рівня економічного розвитку країни”. За словами американського лідера, за останні 45 років, протягом яких діяли пільги, турецька економіка помітно зміцнилася і диверсифікувалася, виріс рівень доходів населення, знизилася бідність. (*Trend.* – **05.03.2019** (<https://www.trend.az/world/turkey/3028339.html>))

Дональд Трамп погрожує позбавити Індію й Туреччину торгових преференцій

Президент США Дональд Трамп погрожує скасувати пільговий режим торгівлі з Індією і Туреччиною. Після „інтенсивних переговорів” Вашингтона і уряду Індії ця країна „не переконала Сполучені Штати в тому, що зможе забезпечити справедливий доступ на індійський ринок”, ідеться в документі, опублікованому Білим домом. У рамках програми пільгового режиму, запровадженої у 1974 році, Індія може безмитно експортувати до США товари на загальну суму в 5,6 мільярда доларів. Трамп зазначив, що продовжить вивчати можливу відповідність Індії необхідним критеріям. У другому повідомленні президент США зазначив, що Вашингтону „більше не слід відносити Туреччину до країн, що розвиваються, і одержувачів торговельних пільг”. Це рішення ухвалене „на підставі рівня економічного розвитку” Туреччини, відзначається у документі. (*Deutsche Welle.* – **05.03.2019** (<https://p.dw.com/p/3ERXo>))

Литва має намір заручитися підтримкою Фінляндії, яка очолить Раду ЄС

Президент Литви Даля Грибаускайте висловила подяку Фінляндії за „значущу” підтримку в питанні будівництва Білоруської АЕС. Глава держави і фінський прем'єр-міністр Юха Сіпіля зустрілися у Вільнюсі. Однією з ключових тем переговорів була БелАЕС. Даля Грибаускайте нагадала позицію Вільнюса, згідно з якою атомна станція під містечком Островці небезпечна і не повинна почати працювати. Вона зазначила, що такої думки дотримуються і в інших країнах ЄС, в тому числі, в Фінляндії, яка підтримала республіку на зустрічі сторін Конвенції Еспо в Женеві. (*Sputnik Литва.* – **06.03.2019** (<https://lt.sputniknews.ru/politics/20190306/8535815/Lithuania-namerena-zaruchitsya-podderzhkoy-Finlyandii-kotoraya-vozglavit-Sovet-ES.html>))

Ніколас Мадуро оголосив про стратегічне партнерство між Венесуелою і Палестиною

Ніколас Мадуро оголосив про стратегічне партнерство між Венесуелою і Палестиною, зокрема сторони домовилися про надзвичайно тісну співпрацю в сфері видобутку венесуельських алмазів – „на благо народу”. За словами Ніколаса Мадуро, його країна має „в своєму розпорядженні найбільші в світі поклади алмазів”, так само як і величезні запаси золота, нафти. Палестинська фірма і її 154 венесуельські партнерські структури будуть вести розробку алмазних родовищ в департаменті Оріноко. *(Sputnik Молдова. – 11.03.2019 (https://ru.sputnik.md/world/20190307/25102467/maduro-obyavlyayet-o-strategicheskompartnerstve-mezhdu-venesueloy-i-))*

Президент Пакистану: Ми підтримуємо праву позицію Азербайджану в карабаському конфлікті

Президент Пакистану **Аріф Алві** відзначив високий рівень міждержавних зв'язків, а також братських відносин між Пакистаном та Азербайджаном, президент наголосив на необхідності розвитку зв'язків у військово-технічній, оборонній та інших областях. Президент Аріф Алві, висловивши задоволення тим, що його країна підтримує Азербайджан у вирішенні нагірно-карабахського конфлікту і буде підтримувати надалі, зазначив, що через окупацію азербайджанських територій Пакистан не визнає Вірменію як державу, і наголосив на необхідності якнайшвидшого вирішення питання в рамках територіальної цілісності Азербайджану. *(Зеркало. – 22.03.2019 (http://zerkalo.az/prezident-pakistana-my-podderzhivaem-pravuyu-pozitsiyu-azerbajdzhana-v-karabahskom-konflikte/))*

ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ

Дональд Трамп продовжив санкції проти Росії через її дії в Україні

Президент США **Дональд Трамп** ще на рік продовжив санкції проти Росії через її агресію в Україні, які були запроваджені у 2014 році. Як зазначається в

оприлюдненому на сайті Білого дому листі Дональда Трампа головам обох палат Конгресу США, „дії та політика осіб, які підривають демократичні процеси і інститути в Україні, загрожують миру в Україні, її стабільності, суверенітету і територіальної цілісності, сприяють незаконному привласненню її активів”, а також дії Російської Федерації, включаючи анексію Криму і застосування сили в Україні, „продовжують становити підвищену загрозу національній безпеці та зовнішній політиці США”. (*Deutsche Welle*. – 04.03.2019 (<https://p.dw.com/p/3ER7D>))

США розширили санкції проти Ірану

Президент США **Дональд Трамп** продовжив на рік дію обмежувальних заходів стосовно Ірану. Сполучені Штати внесли до списку санкцій щодо Ірану дев'ять фізосіб і шістнадцять юросіб, за двома з яких уточнені назви (дочірні структури раніше названих компаній), впливає з документа, опублікованого на сайті відомства. У список санкцій, зокрема потрапили компанії Asan Bank Brokerage, Currency Exchange, Colden Commodities LLC та ін. (*Зеркало*. – 27.03.2019 (<http://zerkalo.az/ssha-rasshirili-sanktsii-protiv-irana/>))

Дональд Трамп скасував додаткові санкції проти Північної Кореї

Президент США **Дональд Трамп** розпорядився скасувати додаткові санкції відносно КНДР. Про це він повідомив у своєму Twitter-акаунті. Трамп зазначив, що мова йде про санкції, які Міністерство фінансів США збиралося додати до вже існуючих. Як підкреслила прес-секретар Білого дому Сара Сандерс, Трамп симпатизує президенту Північної Кореї **Кім Чен Ину**, і тому вважає, що додаткові санкції необов'язкові. Про які саме обмеження йдеться, не уточнюється. (*Зеркало*. – 23.03.2019 (<http://zerkalo.az/tramp-otmenil-dopolnitelnye-sanktsii-protiv-severnoj-korei/>))

Петро Порошенко ввів додаткові санкції проти Росії

Президент України **Петро Порошенко** ввів у дію рішення РНБО про додаткові персональні санкції проти РФ. Рада нацбезпеки і оборони України раніше ухвалила рішення про введення нових санкцій проти РФ щодо юридичних та фізичних осіб –

російських компаній, бізнесменів, політиків і депутатів, працівників силових структур. „Ввести в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 19 березня 2019 року „Про застосування, скасування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)”, – йдеться в указі. (*Зеркало*. – 23.03.2019 (<http://zerkalo.az/poroshenko-vvel-dopolnitelnye-sanktsii-protiv-rossii/>))

БОРОТЬБА З ТЕРОРИЗМОМ

Боротьба з тероризмом залишається пріоритетом для Туреччини

Президент Туреччини **Реджеп Таїп Ердоган** вважає, що боротьба з тероризмом, як і раніше, залишається пріоритетом для Туреччини. За словами Ердогана, існують сили, які намагаються послабити Туреччину. „Ми не дозволимо цим силам досягти своїх корисливих цілей”, – підкреслив турецький лідер. (*Trend*. – 04.03.2019 (<https://www.trend.az/world/turkey/3028132.html>))

Лідер Іраку заявив, що іноземним бойовикам Ісламської держави може загрожувати страта

Президент Іраку **Бархам Саліх** заявив, що іноземним бойовикам Ісламської держави, які засуджені в Іраку, можуть бути винесені смертельні вироки. Бойовики ІДІЛ „будуть засуджені згідно з іракським законодавством і це може бути смертна кара в разі визнання їх винними” за вбивство іракців, йдеться в повідомленні Саліха, опублікованому на його веб-сайті. Збройні сили США в Сирії передали близько 280 іракських і іноземних підозрюваних членів Ісламської держави в минулому місяці. Очікується, що, відповідно до угоди, буде проведено ще більше таких передач, адже ще близько 500 осіб утримуються в Сирії. Зауваження Саліха були першими публічними коментарями, які підтверджують, що іноземним бойовикам ІДІЛ може загрожувати смертельний вирок в Іраку. (*Reuters*. – 07.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-iraq-islamic-state/iraq-leader-says-islamic-state-foreign-fighters-may-face-death-penalty-interview-idUSKCN1QO2E9>))

Туреччина розслідує, чи був напад в Утрехті особистим або терористичним

Турецьке розвідувальне управління розслідує питання про те, чи був напад в голландському місті Утрехті особисто мотивованим або терористичним актом, заявив президент **Таїп Ердоган** у телевізійному інтерв'ю. Голландська поліція заарештувала чоловіка турецького походження, підозрюваного в причетності до стрілянини, в результаті якої загинули три людини. Підозрюваний був опізнаний поліцією як Гокмен Таніс. (*Reuters. – 18.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/netherlands-shooting-turkey/turkey-investigating-if-utrecht-attack-was-personal-or-terrorism-idUSL8N21560G>)*)

ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ

АЛЖИР

Абделазіз Бутефліка, великий переговорник, який віддав Алжир армії

Останній з арабських лідерів, які домінували в постколоніальну епоху, **Абделазіз Бутефліка** увійде в історію як проникливий парламентар, людина, віддана тілом і душею політиці, яка вміло управляла і гарантувала перевагу армії. Він почав свою кар'єру у віці 19 років у рядах, так званої „прикордонної армії” ополченців, які повстали і вели війну за незалежність Франції. „Політичний сантехнік” свого лідера, полковника Хуарі Бумедіана, згадує, що молодий Бутефліка був тим голосом, який відкрив двері для безкровного перевороту, що надав владу новій алжирській армії. Бутефліка відхилив кілька міністерських посад в уряді нового президента Ліаміна Зеруаля, виїхав до Швейцарії і лобював найбільш прагматичну гілку армії. У 1999 році, за підтримки широкої фракції збройних сил, він вступив на посаду президента, отримавши 75% голосів після того, як інші кандидати відмовилися від участі через можливу фальсифікацію виборів. Він обрав шлях зближення з ісламістськими партизанами, ухвалив амністію, зламав опір найбільш радикальної частини армії і заспокоїв країну, що вступила в епоху примирення і реконструкції, яка ще не закінчилася. (*El Mundo. – 11.03.2019 (<https://www.elmundo.es/internacional/2019/03/11/5c86b7cffdddf8c828b46a0.html>)*)

Президент Алжиру Абделазіз Бутефліка госпіталізований

Абделазіз Бутефліка прагне поновити свою владу на виборах 18 квітня, попри те, що переніс інсульт у 2013 році й не виступав публічно протягом останніх семи років. Він був помічений під час голосування на виборах, які відбувалися з того часу, в супроводі одного зі своїх племінників. З 24 лютого він перебуває у приватній лікарні в Женеві у зв'язку з критичним станом свого здоров'я. У супроводі чотирьох алжирських лікарів, Бутефліка проходить курс лікування антибіотиками та респіраторну фізіотерапію, щоб уникнути ризику інфекцій. Крім того, у нього афазія, часткова втрата мови. Незважаючи на незадовільний стан здоров'я, найближче оточення президента висунуло його кандидатуру на наступних президентських виборах. (*El Mundo*. – 10.03.2019

(<https://www.elmundo.es/loc/celebrities/2019/03/10/5c82595bfc6c83444b8b45c3.html>))

Абделазіз Бутефліка: від революційного лідера до хворого відлюдника

Президент **Абделазіз Бутефліка**, ветеран війни за незалежність, який править Алжиром протягом двох десятиліть, знову бореться за виживання, на цей раз перед хвилею протестів з боку натовпу, незадоволеного його планами на п'ятий термін повноважень. Бутефліка рідко з'являвся на публіці після інсульту в 2013 році. Пропозиція призначити нові вибори протягом року, якщо він переможе 18 квітня, була зустрінута новим сплеском антиурядових протестів в Алжирі та інших містах. За часів правління Бутефліки завдяки доходам від нафти і газу Алжир став більш мирним і багатим. Але він, як і раніше, загруз у корупції та політичній і економічній кризі. (*Reuters*. – 04.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-algeria-politics-bouteflika-newsmaker/algerias-bouteflika-from-revolutionary-to-ailing-recluse-idUSKCN1QLIDE>))

АРГЕНТИНА

Франко Макрі не хотів, щоб його син був президентом

Батько чинного президента Аргентини **Маурісіо Макрі**, Франко Макрі, хотів, щоб син успадкував його бізнес-імперію, але той обрав політику. Франко Макрі займався будівельним бізнесом, завідував гірничодобувною галуззю промисловості, телефонним зв'язком, поштою, а також володів автомобільним конгломератом SOCOMA. Йому

належали холдинг Grupo Macri, більш дрібні фірми і акції низки компаній. У 1998 році його статки оцінювалися в 730 млн доларів. Маурісіо Макрі став президентом Аргентини в кінці 2015 року. (*El Mundo*. – 05.03.2019 (<https://www.elmundo.es/loc/celebrities/2019/03/05/5c7d57d0fdddf931b8b45c7.html>))

БРАЗИЛІЯ

Колишнього президента Бразилії Мішеля Темера заарештували

Екс-президент Бразилії **Мішел Темер** був заарештований у рамках широкого антикорупційного розслідування, відомого як „Автомийка”. Темер був президентом з 2016 по 2018 рік, вступивши на посаду після імпічменту Ділми Русеф. Бразильська прокуратура заявила, що затриманий колишній президент Мішел Темер був лідером „злочинної організації”, яка відмила 1,8 мільярдів реалів (471,62 млн дол.) завдяки схемі, пов’язаній з будівництвом атомного комплексу. (*Reuters*. – 21.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/brazil-corruption/brazils-former-president-michel-temer-arrested-source-idUSE6NIZE012>))

Суд у Бразилії звільнив з-під варті екс-президента Мішела Темера

Суддя федерального суду в Ріо-де-Жанейро розпорядився звільнити з-під варті екс-президента країни **Мішела Темера**, затриманого за звинуваченням у корупції. Суддя Антоніо Іван Аті ухвалив, що немає необхідності садити за ґрати 78-річного політика, оскільки той не становить загрози для суспільства. Крім того, суддя не побачив жодної загрози для подальшого перебігу розслідувань проти Темера, якщо той буде на волі. Попри нинішнє рішення суду, поліція Бразилії не повідомила, коли саме звільнять Темера. (*Deutsche Welle*. – 25.03.2019 (<https://p.dw.com/p/3FeYs>))

Екс-президент Бразилії Мішел Темер вийшов з в’язниці в Ріо-де-Жанейро

Екс-президент Бразилії **Мішел Темер** вийшов з в’язниці і повернувся в свій будинок в Сан-Паулу після того, як суд ухвалив рішення випустити його з-під арешту. Політик був затриманий 21 березня в рамках розслідування корупції у верхніх ешелонах влади. Темер підозрюється прокуратурою в створенні злочинної організації,

яка привласнила до 1 млрд 800 млн бразильських реалів (472 млн дол.) за допомогою хабарів і відкатів. Екс-президент не визнає себе винним. Федеральний апеляційний суд, розглянувши скаргу захисту, постановив, що обвинувачення не надало достатніх доказів того, що під час слідства Темер повинен перебувати під вартою. Прокуратура має намір опротестувати це рішення. (*El Mundo*. – 25.03.2019 (<https://www.elmundo.es/internacional/2019/03/25/5c9923a4fdddffc028b45ce.html>))

Жаїр Болсонару опублікував непристойне відео, щоб розкритикувати карнавал

Президент Бразилії **Жаїр Болсонару** представив фетиш-вечірку своїх співвітчизників, так званий Карнавал, публікацією непристойного відео. „Мені незручно показувати це, але ми повинні розкривати правду (про карнавали), щоб населення розуміло, що там відбувається і обирало свої пріоритети”, – написав президент у своєму акаунті в Twitter. Сам Болсонару є одним з об’єктів саркастичної критики на карнавалах і публікація такого відео викликала суперечки в країні. „Багато вуличних парадів бразильського карнавалу стали тим, що ви бачите”, – продовжив Болсонаро в своїй публікації. Автор поширеного відео поки що невідомий, і неможливо визначити, коли і де були зроблені ці зображення. Сам президент оголосив себе гарячим захисником традиційної сім’ї Бразилії, тісно пов’язаної з євангельськими церквами. Саме тому він вибрав Дамареса Алвеса, пастора цього православного християнського потоку, міністром у справах жінок, сім’ї та прав людини. (*El Mundo*. – 06.03.2019

(<https://www.elmundo.es/internacional/2019/03/06/5c7fd50ffdddfff0aa8b45b6.html>))

Бразильська поліція знайшла зв’язки між вбивцею Маріель Франко і сім’єю Болсонару

14 березня 2018 року в центрі міста Ріо-де-Жанейро було затримано двох поліцейських за нібито знущання над радником міської ради Маріель Франко і її водієм. Майже рік потому розслідування починає проливати світло цю на справу. Під час спільної операції цивільної поліції і прокуратури було заарештовано ймовірного

вбивцю, відставного військового поліцейського Роні Лессі і водія автомобіля, з якого були зроблені постріли, Ельсієго Віейру ді Кейруша, колишнього поліцейського. Ці двоє діяли як поліцейські і, згідно з результатами слідства, можуть стояти і за іншими вбивствами. Маріель Франко була пов'язана з Партією соціалізму і свободи і виділялася своєю боротьбою на користь чорношкірого населення і ЛГБТ. Вона померла після того, як отримала кілька пострілів у голову поруч з водієм автомобіля, в якому їхала, в результаті злочину, яке потрясло країну. Звинувачення підкреслило, що мотивація злочину була ідеологічною через політичну діяльність Франко щодо захисту меншин. Вбивця був арештований у своєму будинку, всередині якого поліція виявила зброю і боєприпаси. Будинок розташований в районі *Viviendas de Barra*, тому ж, де знаходиться будинок президента **Жаїра Болсонару**. У соціальних мережах є фото передбачуваного вбивці з чинним президентом. Коли самого Болсонару запитали про його зв'язок з вбивцею, він з огидою відповів: „У мене є фотографії з тисячами цивільних і військових поліцейських по всій Бразилії”, і висловив надію, що вдасться з'ясувати, хто замовив вбивство. (*El Mundo*. – 12.03.2019 (<https://www.elmundo.es/internacional/2019/03/12/5c880e44fc6c83c90a8b47d6.html>))

ВЕНЕСУЕЛА

Близько 90% венесуельців хочуть зняти Ніколаса Мадуро з поста президента

Опитування венесуельської компанії *Meganalisis*, результати якого наводить газета *El Nacional*, показало, що 88,9% жителів Боліваріанської Республіки хочуть, щоб **Ніколас Мадуро** склав із себе повноваження президента. Протилежної думки дотримуються 8,8% громадян, ще 2,2% не змогли відповісти на питання. При цьому на закриті питання про те, кого учасники дослідження вважають лідером країни, 63,3% відповіли, що самопроголошеного тимчасового президента Венесуели Хуана Гуайдо, не визначились 22,5%, пана Мадуро – 5%, ще 9,1% опитаних не влаштовують обидва політики. (*Зеркало*. – 17.03.2019 (<http://zerkalo.az/okolo-90-venesueltssev-hotyat-uhoda-maduro-s-posta-prezidenta/>))

Хуан Гуайдо: „Ця трагедія має ім'я Ніколас Мадуро”

Венесуела переживає третій день масового відключення електроенергії. Ця ситуація вже залишила не менше 15 загиблих через відсутність електроенергії в лікарнях і скільки це буде тривати залишається невідомим. Ці три дні виглядають як ще одне століття, яке венесуельці ніколи не забудуть. Припинені транспортні рейси, закриті підприємства, не працюють світлофори на вулицях, немає телебачення. Особливо важкою є ситуація в лікарнях, де багато пацієнтів залежать від апаратів, підключених до електричного струму. **Хуан Гуайдо**, який оголосив себе виконуючим обов'язки президента країни, називає винним у цій ситуації чинного президента країни **Ніколаса Мадуро**. (*El Mundo*. – 10.03.2019 (<https://www.elmundo.es/internacional/2019/03/09/5c83cbfafc6c83444b8b465a.html>))

Хуан Гуайдо стверджує, що арешт його помічника показує слабкість Ніколаса Мадуро

Лідер опозиції Венесуели **Хуан Гуайдо** заявив, що арешт начальника його штабу розвідниками є ознакою слабкості уряду президента **Ніколаса Мадуро**. „Оскільки вони не можуть заарештувати тимчасового президента, вони прагнуть заарештувати найближчих до нього людей”, – сказав у своїй промові Гуайдо, який звернувся до Конгесу з проханням взяти на себе тимчасове президентство. (*Reuters*. – 21.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-venezuela-politics-guaido/venezuelas-guaido-says-arrest-of-aide-shows-maduros-weakness-idUSKCN1R2105>))

ВІРМЕНІЯ

Роберта Кочаряна залишили під арештом

Суд загальної юрисдикції Єревана вирішив залишити під арештом экс-президента Вірменії **Роберта Кочаряна**, який звинувачується в поваленні конституційного ладу в 2008 році, а також отриманні хабара в особливо великих розмірах. Про це після засідання повідомив журналістам адвокат Кочаряна Арам Орбелян, передає Trend з посиланням на вірменські ЗМІ. „Суд вирішив залишити нашого підзахисного під арештом на два місяці. Суд також відхилив наше клопотання про застосування застави для звільнення Кочаряна”, – зазначив він, додавши, що рішення суду буде оскаржене.

(Trend. – 16.03.2019 (<https://www.trend.az/scaucasus/armenia/3033684.html>))

ГРУЗІЯ

Саломе Зурабішвілі висловилася з приводу психіатричної перевірки президента

Чи потрібна психіатрична перевірка президенту країни і як часто глава держави повинна перевіряти своє здоров'я: на ці та інші питання **Саломе Зурабішвілі** відповіла на ток-шоу „Реакція” в ефірі телекомпанії „Пірвелі”. На запитання ведучої програми Інги Гріголія, чому вона не була присутня на заході, присвяченому 100-річному ювілею Установчих зборів Першої Грузинської Республіки, Зурабішвілі відповіла, що президент „теж може перевтомлюватися, як і будь-яка інша людина”. „Я вважаю, що перед виборами повинні перевіряти стан здоров'я і, можливо, ми встановимо, щоб це відбувалося раз на рік, тому що президент країни – це державне призначення, і це цілком виправдано. Ми можемо думати і про те, щоб іноді відбувалася і психіатрична перевірка. Я це говорю жартома, але в багатьох країнах це питання виникало. Така вимога є в суспільстві, і в цьому немає нічого незручного”, – підкреслила Саломе Зурабішвілі. *(Newsgeorgia.ge. – 20.03.2019 (<https://www.newsgeorgia.ge/zurabishvili-vyskazalas-po-povodu-psihiatricheskoj-proverki-prezidenta/>))*

КАЗАХСТАН

Овдовіла оперна співачка і донька „Папи” – наступний президент Казахстану?

Колишній чоловік Дариги Назарбаєвої, доньки президента Казахстану **Нурсултана Назарбаєва**, був знайдений повішеним у австрійській тюремній камері чотири роки тому, після того, як суд визнав його винним у змові з метою повалення її батька. Після того, як верхня палата парламенту, багатой нафтою і газом країни Центральної Азії, одноголосно обрала її спікером, Даримга сама зараз перебуває всього в одній посаді від президентства, після того, як її батько, Нурсултан Назарбаєв, несподівано склав з себе повноваження президента країни. Її призначення знаменує собою вражаюче політичне повернення для того, хто колись очолював її власну політичну партію, лише щоб побачити, що вона входить в правлячу партію її батька, а потім в 2007 році її витіснили

з числа її лідерів через корупційний скандал за участю її колишнього чоловіка Рахата Алієва. Наступні п'ять років Дарига провела в політичній глушині, перш ніж в 2012 році сміливо повернутися в політику, коли була обрана в нижню палату парламенту Казахстану, що представляє політичну партію її батька. З тих пір вона була заступником прем'єр-міністра країни і сенатором, членом верхньої палати парламенту. Виступаючи з короткою вступною промовою після того, як її призначили спікером в Сенаті, Назарбаєва сказала, що її країна перебуває на переломному етапі своєї історії. (*Reuters. – 20.03.2019 (https://www.reuters.com/article/us-kazakhstan-president-nazarbayeva/widowed-opera-singer-daughter-of-papa-kazakhstans-next-president-idUSKCN1R121P)*)

Донька Нурсултана Назарбаєва отримала роль № 2 в Казахстані

Дарига Назарбаєва, старша донька колишнього президента Казахстану **Нурсултана Назарбаєва**, була обрана спікером верхньої палати парламенту, таким чином, зайнявши друге місце в політичній ієрархії в Казахстані. Попередній спікер, Касим-Жомарт Токаєв, зайняв пост президента відповідно до Конституції після того, як Нурсултан Назарбаєв раптово подав у відставку. (*Reuters. – 20.03.2019 (https://www.reuters.com/article/us-kazakhstan-president-daughter/nazarbayevs-daughter-gets-kazakhstans-no-2-role-idUSKCN1R10UN)*)

У Бразилії презентували книгу президента Казахстану „Ера незалежності” португальською мовою

Посольство Казахстану в Бразилії і Фонд першого президента Республіки Казахстан „Слбаси” за сприяння Міністерства закордонних справ Бразилії презентували, перекладену на португальську мову, книгу глави держави **Нурсултана Назарбаєва** „Ера незалежності”, що оповідає про етапи становлення та розвитку Казахстану і його роль на міжнародній арені, повідомляє Kazpravda.kz з посиланням на прес-службу МЗС РК. (*Kazpravda.kz. – 16.03.2019 (https://www.kazpravda.kz/news/politika/v-brazilii-prezentovali-knigu-prezidenta-rk-era-nezavisimosti-na-portugalskom-yazike*

КИРГИЗСТАН

Не тільки Атамбаєв і Жеєнбеков. Історії політичного „кидалова” в Киргизстані

Тяжкий розрив тандему **Алмазбека Атабаєва і Сооронбая Жеєнбекова** відбувається прямо зараз, хоча їх відносини мають давню історію. Згідно з Конституцією Киргизстану, президент може обиратися тільки на один термін, тому питання, хто стане наступником Атабаєва, почали обговорювати ще на початку його терміну. У 2016-2017 роках політична спільнота гадала, кого ж підтримає президент. Ймовірними кандидатами називалися Сапар Ісаков, Іса Омуркулов, Чинибай Турсунбеков та ін. Але Атамбаєв зупинив свій вибір на Жеєнбекові. За його словами, з цією людиною він пройшов найважчі випробування в політиці, вони дружать близько 20 років і жодного разу Жеєнбеков його не підводив. Жеєнбеков здобув на виборах впевнену перемогу, здебільшого, як наступник Атабаєва, і в своїх перших виступах заявляв, що він продовжить курс попередника. Але ідилія тривала недовго. Гучну заяву про те, що президент винен в аварії на ТЕЦ, Атамбаєв зробив на з'їзді СДПК. Зараз Атамбаєв заявляє, що Жеєнбеков не виправдав його сподівань, і шкодує, що підтримав його. Арешт Албека Ібраїмова, Сапара Ісакова, Кубаничбека Кулматова він називає політичним тиском. А в останньому виступі попросив вибачення у всіх за те, що привів Жеєнбекова до влади. *(Kaktus. – 19.03.2019 (https://kaktus.media/doc/388442_ne_tolko_atambaev_i_jeenbekov._istorii_politicheskogo_kidalova_v_kyrgyzstane.html))*

КОЛУМБІЯ

Хуан Мануель Сантос: „Мирний процес в Колумбії залишається незворотним”

Колишній президент Колумбії і лауреат Нобелівської премії миру 2016 року **Хуан Мануель Сантос** представляє свою нову книгу „La batalla por la paz” („Битва за мир”), в якій він детально описує переговори з Революційними збройними силами Колумбії (FARC) і підписання миру. Через два роки після підписання миру з FARC і через сім місяців після того, як він залишив посаду президента Колумбії, яку він займав в період

між 2010 і 2018 роками, Хуан Мануель Сантос представляє свою нову книгу „Битва за мир”. У цій книзі він звертається до витоків партизанства в Колумбії, різних спроб встановлення миру колишніми лідерами і, перш за все, він детально пояснює свої переговори з одним з найстаріших збройних угруповань в Латинській Америці. На своїй прес-конференції в Casa de América Сантос запевнив, що книга не є зведенням рахунків. „Я хотів розповісти факти, які є необхідними для історії, щоб пізніше була можливість судити про ці факти”. На питання про можливе перешкоджання, яке може бути з приходом до влади Івана Дуке, що очолив кампанію „Ні” на референдумі, він запевнив: „Цей процес все ще є незворотним”. І додав, що „партизани вже здали свою зброю, вони перетворилися в політичну партію і мають представництво в Конгресі”.

*(El Mundo. – 26.03.2019
(<https://www.elmundo.es/internacional/2019/03/26/5c9937fefdddf91648b46ef.html>))*

ЛИТВА

Секрети „сталевої магнолії”: чи стане все таємне про президента Литви явним
Донатас Ульвідас, режисер фільмів „Тадас Блінда. Початок” і „Емілія з алеї Свободи”, закінчує художньо-документальний фільм „Державна таємниця”, головною героїнею якого є президент **Даля Грибаускайте**, яка завершує термін президентських повноважень. Одні її любили, інші ненавиділи. Що і як би не було – байдужих не знайдеться. Яка вона як лідер? Яким було десятиліття держави при Грибаускайте? Про це якраз художньо-документальне кіно „Тадас Блінда. Початок” і „Емілія з алеї Свободи”. *(Sputnik Литва. – 13.03.2019 (<http://www.kurier.lt/prezident-d-gribauskaite-litva-podderzhala-by-perenos-daty-brexite/>))*

ЛІБЕРІЯ

Ліберійським банкірам пред’явлено звинувачення щодо зникнення мільйонів
Син екс-президента Ліберії **Елен Джонсон-Серліф**, екс-керівник центрального банку і нинішній працівник банку, був звинувачений в економічній диверсії після того, як розслідування знайшло докази можливого зловживання з боку регулятора. Цей випадок є останнім поворотом в тривалому скандалі, викликаному зникненням новонадрукованих банкнот вартістю 100 мільйонів доларів на шляху до центрального

банку, що еквівалентно приблизно 5% ВВП країни. Розслідування, проведені урядом Ліберії та посольством США, встановили, що готівка дійсно була доставлена в центральний банк. Однак в окремих звітах уряду і посольства США також підкреслювалися можливі розбіжності в кількості банкнот. Уряд також заявив, що окрема партія банкнот на суму 16,5 млн доларів залишилася неврахованою. Чарльз Серліф, який обіймав посаду заступника керуючого центрального банку під час президентства його матері, був заарештований незабаром після публікації звітів разом з колишнім керуючим банку Мілтоном Віксом і його нинішнім директором з банківських питань Дорбором Хагба. Їм було пред'явлене звинувачення в декількох злочинах. Суд заявив, що Серліф і його колишні колеги надрукували додаткові банкноти для „їхнього особистого використання і вигоди”. Всі троє заперечували будь-які правопорушення. (*Reuters*. – 05.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-liberia-money/liberian-bankers-charged-after-probe-into-missing-millions-idUSKCN1QM25K>))

МАЛАВІ

Екс-президент Джойс Банда виходить з президентської гонки в Малаві

Екс-президент Малаві **Джойс Банда**, яка постраждала від скандалу, відкликала свою кандидатуру на пост президента і підтримала опозиційного лідера Лазаря Чаквера, про що заявили партії обох кандидатів. Банда, яка була президентом у період з 2012 по 2014 рік і звинувачувалася в зловживанні службовим становищем і відмиванні грошей протягом свого терміну повноважень, повинна була знову балотуватися на цю посаду на виборах у травні. „Доля Малаві важливіша за долі окремих людей”, – йдеться в спільній заяві партії Конгресу Малаві Чаквера. На останніх виборах Банда набрала трохи більше 1 мільйона голосів, що може бути достатнім, щоб схилити чашу терезів на користь Чаквери, ґрунтуючись на його рівні підтримки в 2014 році. Банда оголосила про своє повернення в політику в минулому році після майже чотирирічного добровільного вигнання з країни так, як була замішана в широкомасштабному корупційному скандалі, розкритому роком раніше, коли високопоставлених урядовців звинувачували в тому, що вони викачували мільйони доларів з державного бюджету. Банда заперечує звинувачення. Ордер на її арешт був

виданий, коли вона перебувала за кордоном, але, після її повернення, арешт не було здійснено і ніяких звинувачень не пред'явлено. (*Reuters. – 15.03.2019 (https://www.reuters.com/article/us-malawi-election/ex-president-banda-pulls-out-of-malawi-presidential-race-idUSKCN1QV2R3)*)

МЕКСИКА

Президент Мексики проводить одноосібне шоу

За три місяці свого президентства **Андрес Мануель Лопес Обрадор** вже витратив більше часу на прес-корпус, ніж його попередник протягом всього шестирічного терміну. І люди люблять його. Стоячи в центрі залу для своїх конференцій у 7 ранку кожного тижня, Лопес Обрадор використовує цю платформу для того, щоб закріпити свій вплив на Мексику після перемоги у виборах минулого літа. Рівень схвалення президента стрімко зростає. Але якщо з часом справи підуть не так, він все одно буде попереду. Як і було обіцяно, ветеран лівих сил скоротив зарплату державного сектору, відмовився від президентських пільг і розпочав чергову програму соціального забезпечення по всій країні, замінивши існуючі схеми соціального забезпечення більш прямими переказами. (*Reuters. – 11.03.2019 (https://www.reuters.com/article/us-mexico-president/popularity-sky-high-mexicos-president-runs-a-one-man-show-idUSKBN1QR0KL)*)

Мексика розслідує „брудну кампанію”, що критикувала президента

Уряд Мексики заявив, що буде розслідувати питання про фінансування критичного висвітлення діяльності президента **Андреса Мануеля Лопеса Обрадора** під час його передвиборної кампанії 2018 року за підозрою в тому, що він отримував незаконну підтримку від своїх супротивників. Сантьяго Ньето, глава відділу фінансової розвідки міністерства фінансів, заявив, що уряд розгляне питання про фінансування серії „Populismo en America” („Популізм в Америці”), в якій був показаний епізод, присвячений Лопесу Обрадору. Ньето сказав, що документальний фільм був частиною „брудної кампанії”, спрямованої на дискредитацію Лопеса Обрадора під час виборів. Стоячи поруч з Лопесом Обрадором на своїй черговій ранковій прес-конференції,

Ньето сказав, що документальний фільм отримав фінансування від групи, спонсорами якої були будівельна фірма OHL Mexico, тепер відома як Aleatica. Алеатіко „не має прямого або непрямого відношення до „брудних кампаній”, а також не має прямого або непрямого фінансування будь-яких позитивних або негативних комунікаційних зусиль”, йдеться в заяві. За словами Ньето, розслідування визначить, чи суперечить фінансування виборчих кампаній мексиканськими законами. Компанія заявила, що буде співпрацювати зі слідством. *(Reuters. – 14.03.2019 (https://www.reuters.com/article/us-mexico-politics-probe/mexico-to-investigate-dirty-campaign-critical-of-president-idUSKCN1QV2WI))*

Влада Мексики має намір розслідувати „брудну кампанію” проти президента країни

Уряд Мексики має намір почати розслідування в зв'язку з фінансування кампанії критики на адресу президента **Андреса Мануеля Лопеса Обрадора** під час його передвиборної кампанії 2018 року. Глава відділу фінансової розвідки міністерства фінансів Сантьяго Ньето заявив, що уряд розгляне питання про фінансування документального фільму „Populismo en America” („Популізм в Америці”), в якому був показаний епізод, присвячений Лопесу Обрадору. Ньето сказав, що документальний фільм був частиною „брудної кампанії”, спрямованої на дискредитацію Лопеса Обрадора під час виборів. У фінансуванні фільму підозрюють компанію, пов'язану з колишнім президентом країни. *(News.am. – 16.03.2019 (https://news.am/rus/news/501363.html))*

ПІВДЕННА КОРЕЯ

Засуджений за корупцію президент Південної Кореї вийде з в'язниці під заставу

У Сеулі суд задовольнив клопотання про звільнення экс-президента Південної Кореї **Лі Мьон Бака** під заставу. Причина – погіршення здоров'я. Суд у минулому році засудив його до 15 років в'язниці за корупцію. Під вартою політик провів менше року. Суд зобов'язав його перебувати лише в певному місці проживання і спілкуватися

лише з найближчими родичами і законними представниками. (*Informburo.kz*. – 07.03.2019 (<https://informburo.kz/syuzhety/vybory-prezidenta-kazahstana.html>))

ПІВДЕННО АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА

Чиновники епохи Джейкоба Зуми фігурують в списку виборців

Африканський національний конгрес (АНК) у Південній Африці включив до списку кандидатів до парламенту двох відомих політиків, пов'язаних з корупцією, часів колишнього президента **Джейкоба Зуми**. Включення таких персоналій, як колишній міністр фінансів Малусі Гігаба і экс-міністр Мосебензі Зване, ставить під сумнів обіцянку АНК про дистанціювання від людей, які заплямували репутацію партії, вважають аналітики. „Список АНК є дуже показовим”, – сказав політичний аналітик Ральф Матекга, – „Він нам показує, що, незважаючи на те, що відбувалося під керівництвом Зуми, члени філії АНК відкидають антикорупційне повідомлення президента Сиріла Рамафоси, вибираючи союзників Джейкоба Зуми”. (*Reuters*. – 15.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-safrica-politics/zuma-era-officials-feature-on-south-africas-anc-election-list-idUSKCN1QW2M4>))

РУАНДА

Прес-секретар головного опозиційного політика Руанди знайдений мертвим

Президент Руанди **Поль Кагаме** отримав міжнародне визнання за мирне і швидке економічне відновлення країни. Але він також зіткнувся зі зростаючою критикою за те, що правозахисні організації говорять про широко поширені зловживання, серед яких „закриття рота” багатьом незалежним ЗМІ і придушення політичної опозиції. Президент заперечує ці звинувачення. Крім того, за останні роки кілька дисидентів були знайдені мертвими як в самій Руанді, так і у вигнанні за невизначеними обставинами. Влада Руанди заявляє, що розслідує ці злочини. (*Reuters*. – 11.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-rwanda-politics/spokesman-of-leading-rwandan-opposition-politician-found-dead-idUSKBN1QR0U5>))

САЛЬВАДОР

Верховний суд Сальвадору схвалив запит на екстрадицію экс-президента

Фунеса

Верховний суд Сальвадору задовольнив прохання генерального прокурора країни про екстрадицію колишнього президента **Маурісіо Фунеса** з Нікарагуа у Сальвадор для пред'явлення звинувачень в корупції. Фунес, який керував Сальвадором в 2009 і 2014 роках, звинувачується в розтраті й відмиванні грошей на суму 351 мільйон доларів. У заяві суду йдеться, що 15 світових суддів одногосно схвалили запит про екстрадицію. Фунес заявив, що екстрадиція порушує його право на захист і що Нікарагуа може відмовитися виконувати це. Фунес з 2016 року живе в сусідній країні, де у нього є політичний притулок, який захистить його від екстрадиції. Прокуратура Сальвадору стверджує, що Фунес використовував державні гроші для оплати кредитних карток, поїздок, ремонту будинку, транспортних засобів і лікарняних рахунків. Влада Сальвадора заявила, що її інститути здатні залучати корумпованих політиків до відповідальності і що їй не потрібен антикорупційний орган, який користується міжнародною підтримкою такий, як Міжнародна комісія по боротьбі з безкарністю (CICIG) в Гватемалі. Але обраний президент **Наїб Букеле**, який вступить на посаду в червні, запропонував створити групу, подібну CICIG, щоб допомогти уряду викоринити корупцію. (*Reuters*. – 21.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-el-salvador-corruption/el-salvadors-top-court-approves-extradition-request-for-ex-president-funes-idUSKCN1R303P>))

СЕРБІЯ

Гаазький суд засудив Радована Караджича до довічного ув'язнення

Апеляційний суд у Гаазі засудив до довічного ув'язнення першого президента Сербської Республіки **Радована Караджича**. Раніше 73-річний політик був засуджений до 40 років ув'язнення за геноцид у Сребрениці, де було вбито понад 8 тисяч чоловік і хлопчиків-мусульман, а також інші тяжкі злочини під час конфлікту в Боснії і Герцеговині. Трансляція засідання велася на сайті суду. Новий вирок винесли судді, так званого, Залишкового механізму, оскільки Міжнародний трибунал по колишній Югославії, який розглядав справи про військові злочини в ході розпаду країни, припинив свою роботу в кінці 2017 року. (*Зеркало*. – 20.03.2019

(<https://www.ekhokavkaza.com/a/29832602.html>)

США

У Конгресі США розслідують можливе зловживання владою Дональдом Трампом

Комітет з питань юстиції Палати представників Конгресу США розпочав розслідування можливих випадків зловживання владою та перешкоджання правосуддю президентом країни **Дональдом Трампом**. Про це заявив голова комітету, представник Демократичної партії США Джеррольд Надлер в ефірі телеканалу ABC. Одним з випадків таких дій Надлер назвав звільнення Трампом директора Федерального бюро розслідувань Джеймса Комі, який курирував розслідування щодо зв'язків виборчого штабу Трампа та втручання Росії у президентські вибори у США в 2016 році. Крім того, предметом вивчення конгресменами стануть спроби Трампа залякати свідків у цьому розслідуванні, додав Надлер. Також комітет має намір перевірити, чи не використовував Дональд Трамп своє службове становище для особистого збагачення. (*Deutsche Welle*. – 03.03.2019 (<https://p.dw.com/p/3EONi>))

Коен передав документи на московський проект Trump Tower

Майкл Коен, колишній адвокат президента **Дональда Трампа**, передав документи в парламент, якими він намагається підтримати свої твердження, що фальшиву заяву, яку він подав до Конгресу в 2017 році, редагували адвокати президента. Незрозуміло, хто редагував документи або що саме змінилося. Але на публічних показаннях на Капітолійському пагорбі Коен повідомив, що адвокати Трампа, включаючи Джея Секулоу, переглянули та відредагували письмову заяву, надану Конгресу у 2017 році. Заява стосувалася Московського проекту Trump Tower. Майкл Коен заявляв Конгресу, що спроби збудувати хмарочос у Москві припинилися в січні 2016 року. Насправді переговори фактично тривали до червня 2016 року, коли передвиборча кампанія Дональда Трампа була уже в розпалі. (*The Associated Press*. – 07.03.2019 (<https://www.apnews.com/991f1295ab4d436f99e11b20fd1c433f>))

Звіт спецпрокурора Мюллера став розчаруванням

Звіт прокурора Мюллера навряд чи ознаменує поворот у президентстві **Дональда Трампа**, вважає Александра фон Намен. Але Конгрес і слідство й надалі цікавитимуть його дії як до, так і під час президентства. Звіт спецпрокурора Роберта Мюллера – розчарування для всіх, хто вірив, що „російська справа” стане початком кінця президентства Дональда Трампа. Мюллер шукав майже два роки. Але: він не має доказів змови Трампа і його виборчого штабу з Росією з метою маніпуляції президентськими виборами 2016 року. Навіть славнозвісна зустріч сина президента Дональда Трампа-молодшого та інших радників у „Трамп-тауері” з російською юристкою, що має контакти з Кремлем, очевидно, не перетнула межу злочинної. Відповідною була й реакція президента. „Повне і тотальне зняття підозр”, – написав він у своєму Twitter незадовго після того, як американський міністр юстиції передав Конгресу стислу версію звіту Мюллера. Перед репортерами в Мар-а-Лаго, своїй резиденції у Флориді, президент США не приховував своєї розлюченості з приводу того, що країна та він особисто мусили терпіти розслідування. (*Deutsche Welle*. – 25.03.2019 (<https://p.dw.com/p/3FbyA>))

Дональд Трамп скоїв злочини, перш ніж стати президентом

Дві третини респондентів вважають, що **Дональд Трамп** скоїв злочини, перш ніж стати президентом Сполучених Штатів. Опитування проводилося університетом Квінніпака. 64% сказали, що Трамп вчинив злочини перед вступом на посаду президента, і майже половина виборців – 45% – вважають, що він скоїв злочини під час президентства. Дослідження проводилося після показань адвоката колишнього президента. Майкл Коен назвав президента „расистом”, „шахраєм” і „брехуном”. Ці свідчення не містили нової інформації та це підірвало довіру республіканців, адже Коен, нарешті, визнав брехню, за яку він потрапив у в’язницю на три роки. США. (*Rzeczpospolita*. – 06.03.2019 (<https://www.rp.pl/Prezydent--USA/190309648-Sondaz-Trump-popelnial-przestepstwa-zanim-zostal-prezydentem.html>))

Новий початок президентства Дональда Трампа

Звіт спеціального прокурора Роберта Мюллера зняв з президента США всі звинувачення щодо його співпраці з Росією. Це змінює баланс сил і збільшує шанси на переобрання нинішнього господаря Білого дому. У Дональда Трампа є причини бути щасливим, пише автор публікації. Після 22 місяців розслідування виявилось, що він не тільки не співпрацював під час виборчої кампанії 2016 року з росіянами, а що у цьому не можна звинуватити нікого з його команди. Ці результати викладені на чотирьох сторінках записки генерального прокурора Вільяма П. Барра. Саме йому прокурор Роберт Мюллер доручив подати докладний звіт про розслідування. „Не було знайдено жодних доказів, які означали б, що Трамп був у контакті з росіянами, щоб впливати на вибори”, – зазначив Вільям П. Барр. (*Rzeczpospolita*. – 25.03.2019 (<https://www.rp.pl/Polityka/303259909-Po-raporcie-Muellera-Nowy-poczatek-prezydentury-Donald-Trumpra.html>))

Джиммі Картер став найстарішим президентом США

Джиммі Картер, досягнувши 94 років та 172 днів, став найстарішим у світі екс-президентом США. До цього часу найстарішим американським президентом було названо Джорджа Х.В. Буша, якому на момент смерті було 94 роки і 171 день. NBC News нагадує, що Картер до обрання президентом у 1976 році, був губернатором Джорджії. Найбільшим досягненням його президентства було посередництво між Єгиптом та Ізраїлем у Кемп-Девіді, що призвело до укладення в 1979 році мирного договору між двома країнами. У 1980 році Картер не зумів виграти президентські вибори, програвши Рональду Рейгану. (*Rzeczpospolita*. – 22.03.2019 (<https://www.rp.pl/Prezydent--USA/190329800-Jimmy-Carter-zostal-najdluzej-zyjacym-prezydentem-USA.html>))

39-й президент США Джиммі Картер встановив рекорд довголіття

Джиммі Картер, 39-й президент США, встановив рекорд довголіття серед американських лідерів. 22 березня 2019 року йому виповнилося 94 роки і 172 дні. У список довгожителів, які переступили 90-річний рубіж, входять другий президент США Джон Адамс, 40-й президент Рональд Рейган і 41-й президент Джордж Буш-

старший. Картер керував Сполученими Штатами з 1977 по 1981 роки. Він також залишається рекордсменом серед американських президентів, які найдовше займалися активною політичною і громадською діяльністю після відходу з Білого дому. До 2012 року цей рекорд належав 31-му президенту Герберту Гуверу, який дожив до 90 років. (*Ехо Кавказа*. – 23.03.2019 (<https://www.ekhokavkaza.com/a/29837708.html>))

ТАНЗАНІЯ

П'ять речей, які президент Танзанії Магуфулі заборонив

Цей рік розпочався з нової заборони в Танзанії – всім державним лікарням було заборонено передавати телевізійні розважальні програми, а показувати вони повинні лише програми, пов'язані зі здоров'ям. Після того як президент **Джон Помбе Магуфулі**, який отримав прізвисько „Бульдозер”, прийшов до влади три роки тому, його уряд був сумно відомий тим, що видавав поспішні директиви. Через кілька днів після вступу на посаду наприкінці 2015 року президент скасував святковий день символічної незалежності і спрямував всі кошти, передбачені на подію, на те, щоб розширити частину автомагістралі, відомою пробками в головному місті Дар-ес-Салам. Це поєднувалося зі звільненням ряду урядових фігур у його антикорупційних заходах. Це викликало схвалення у людей, але повернемося до 2019 року, коли думки про нього і його режим стали вже більш розділеними. Ось п'ять найважливіших заборон, які сформували його імідж як на місцевому, так і на міжнародному рівні: 1) заборона на закордонні подорожі для державних службовців; 2) заборона прямих трансляцій парламентських засідань; 3) заборона на виключення зі шкіл вагітних школярок; 4) заборона на проведення та організацію політичних мітингів; 5) заборона на експорт золотих і мідних руд. (*BBC*. – 05.03.2019 (<https://www.bbc.com/news/world-africa-47334545>))

ТУРЕЧЧИНА

Реджеп Таїп Ердоган звинуватив жіночий марш в неповазі до ісламу

Президент Туреччини **Реджеп Таїп Ердоган** звинуватив жіночий марш у центрі Стамбула в неповазі до ісламу через „зашикування” ісламської молитви. Кілька тисяч жінок зібралися в центрі Стамбула на ходу з нагоди Міжнародного жіночого дня, але

поліція застосувала сльозогінний газ, щоб розігнати їх. У виступі по телебаченню Ердоган показав відеозапис, знятий під час акції протесту, на якій жінки співають, коли в сусідній мечеті вимовляють заклик до молитви. „Вони „зашикували” азану (заклик до молитви) гаслами і свистом”, – сказав Ердоган присутнім. Жінки, які брали участь в марші, повідомили в Твіттері, що спів і свист були частиною демонстрації і не були спрямовані на заклик до молитви, який почався під час їхнього протесту. Турецька поліція регулярно запобігає протестам у центрі Стамбула і в інших місцях. Анкара посилила обмеження після спроби державного перевороту в 2016 році. (*Reuters*. – 11.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-womens-day-turkey-erdogan/erdogan-accuses-womens-march-of-disrespecting-islam-idUSKBN1QR0JT>))

ТУРКМЕНИСТАН

Несподівані досягнення президента Туркменістану

Як повідомляє портал „Туркменістан. Золотий вік”, лідер країни, який носить титул Аркадаг (покровитель), завершив роботу над своєю новою книгою „Atda wepa-da bar, sara-da” („ У коня є і відданість, і веселощі”). Як повідомляє видання, книга президента стане прекрасним подарунком народу з нагоди Національного свята туркменського скакуна. Цей твір став четвертою книгою **Гурбангули Бердимухамедова** про ахалтекінських коней. У 2008 році було опубліковано твір „Ахалтекинець – наша гордість і слава”, в 2011 році – „Політ небесних скакунів”, а в 2015 році – „Стрімка хода скакуна”. (*Зеркало*. – 10.03.2019 (<http://zerkalo.az/lyubit-po-turkmenski-neozhidannye-dostizheniya-prezidenta-turkmenistana/>))

УЗБЕКИСТАН

США звинувачують Гульнару Карімову в корупційній схемі

Сполучені Штати звинуватили доньку покійного президента Узбекистану **Іслама Карімова** в корупції за те, що вона використовувала свою офіційну позицію для отримання понад 865 мільйонів доларів хабарів від трьох телекомунікаційних компаній. Гульнара Карімова, працюючи з керівником телекомунікацій Бехзодом Ахмедовим, нібито попросила хабарі від російської МТС і VimpelCom Limited і шведської Telia Company AB, в період між 2001 і 2012 роками, в обмін на

використання свого впливу на Узбецький телекомунікаційний регулятор, що забезпечило отримання трьох ліцензій на трансляцію в Узбекистані. Карімова, колишній чиновник уряду Узбекистану, яку кілька років не бачили на публіці, як стверджує Департамент юстиції, відмивала гроші через фінансову систему США. (*Reuters*. – 08.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-mob-teleystems-usa/u-s-indicts-gulnara-karimova-in-uzbek-corruption-scheme-idUSKCN1QO2GL>))

Доньку экс-президента Узбекистану відправили до в'язниці

Суд в Узбекистані наказав Гульнарі Карімовій, доньці покійного президента Узбекистану **Іслама Карімова**, відбути решту кримінального покарання у в'язниці за те, що вона нібито порушила умови її домашнього арешту, повідомили в Генеральній прокуратурі. Карімова, бізнесвумен, яка також записувала поп-пісні, не була помічена на публіці протягом кількох років після явного розладу зі своїм батьком Ісламом Карімовим, який був президентом Узбекистану. Прокуратура заявила, що Карімова відправляється до в'язниці за те, що „систематично порушувала свої зобов'язання”, пов'язані з попереднім п'ятирічним покаранням за звинуваченням у розкраданні та вимаганні грошей. Вона повинна була залишатися вдома і не користуватися Інтернетом або телефонами. Її швейцарський юрист Грегуар Манжеат написав у Twitter, що Карімова була „насильно вилучена” з квартири, де вона проживала в столиці Узбекистану Ташкенті. Влада заявила, що її відвезли до в'язниці. (*Reuters*. – 06.03.2019 (<https://www.reuters.com/article/us-uzbekistan-president-daughter/uzbekistan-ex-presidents-daughter-sent-to-prison-prosecutors-idUSKCN1QN02P>))

Доньку колишнього президента Узбекистану Іслама Карімова відправили в колонію

Старша донька колишнього президента Узбекистану **Іслама Карімова** Гульнара, яка до сих пір знаходилася під домашнім арештом за звинуваченням у вимаганні та ухиленні від сплати податків, буде переведена в колонію загального режиму „в зв'язку із злісним порушенням порядку і умов відбування покарання”. У липні 2017 року прокуратура Узбекистану повідомила, що проти Карімової триває розслідування ряду

інших кримінальних справ, пов'язаних з економічними злочинами на загальну суму близько 2 млрд доларів. (*TUT.BY.* – 05.03.2019 (<https://news.tut.by/world/628789.html?crnd=91233>))

УКРАЇНА

Петро Порошенко звільнив першого заступника секретаря РНБО Олега Гладковського

Президент України **Петро Порошенко** звільнив Олега Гладковського з кількох посад та закликав антикорупційні органи розслідувати факти можливої корупції в оборонному секторі, оприлюднені журналістами. Про це повідомляється на сайті Президента України. Окрім цього, згідно з указом, необхідно вивести Гладковського зі складу Комісії з питань координації євроатлантичної інтеграції України, звільнивши його від виконання обов'язків національного координатора з питань співробітництва України з НАТО у сфері оборонної промисловості. Петро Порошенко також доручив секретарю РНБО Олександрю Турчинову провести засідання РНБО з питання реформування державного концерну „Укроборонпром” та закликав антикорупційні органи об'єктивно та неупереджено розслідувати факти оприлюднених корупційних скандалів в оборонному секторі. (*Deutsche Welle.* – 04.03.2019 (<https://p.dw.com/p/3EQcq>))

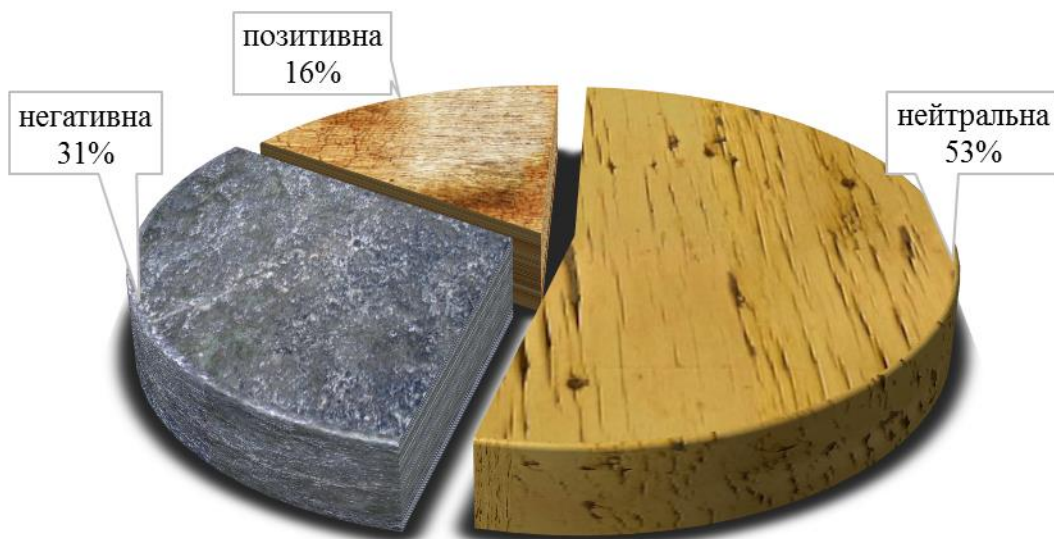
ФІЛІПІНИ

Президент Філіппін назвав жінок-поліцейських „божевільними”

Президент Філіппін **Родріго Дутерте** вельми оригінально віддав належне жінкам поліцейським і військовослужбовцям. Виступаючи на заході, на якому повинні були вшанувати пам'ять видатних жінок у правоохоронних органах і національній безпеці, Дутерте звернувся до жіночої аудиторії, використовуючи непристойне зауваження. Він назвав їх „божевільними жінками”, нарікаючи на те, що жінки позбавляють його „свободи вираження”. „Я люблю жінок. Ось чому, як ви бачите, у мене дві дружини. А це означає, що я люблю жінок”, – зазначив президент. (*News.am.* – 16.03.2019 (<https://news.am/rus/news/501409.html>))

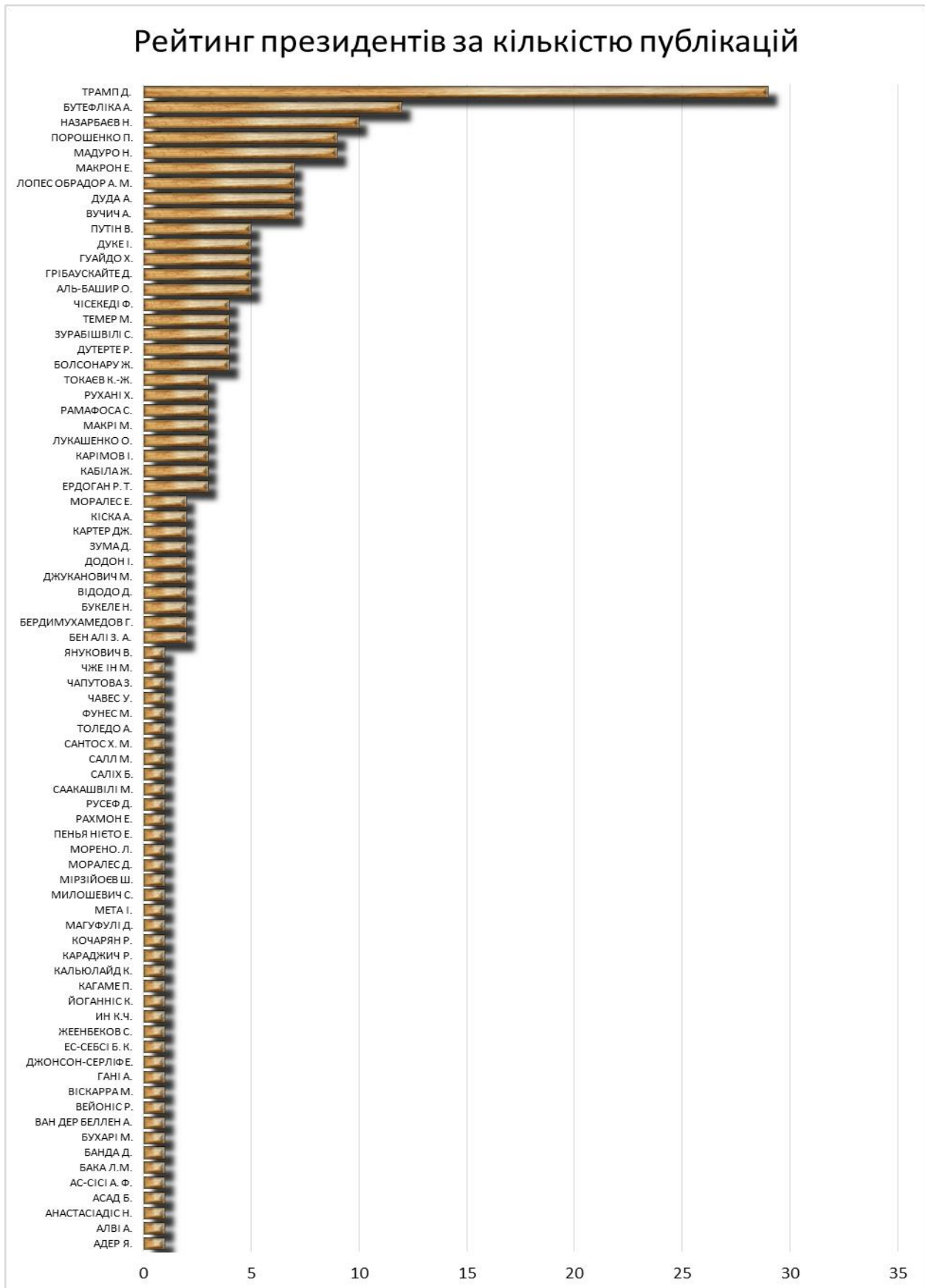
ІНФОГРАФІКА

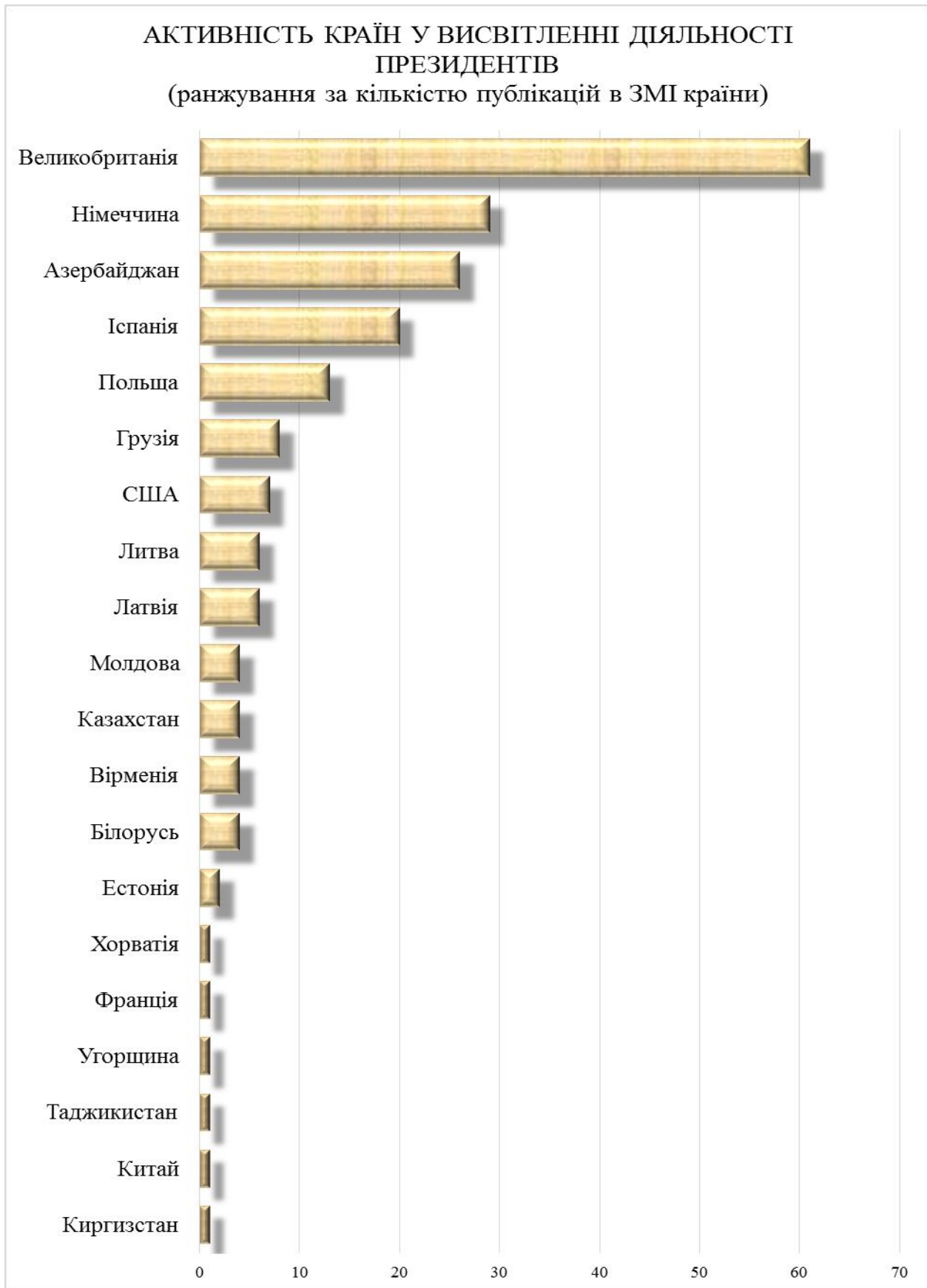
ТОНАЛЬНІСТЬ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПРЕЗИДЕНТІВ (оціночний розподіл публікацій)

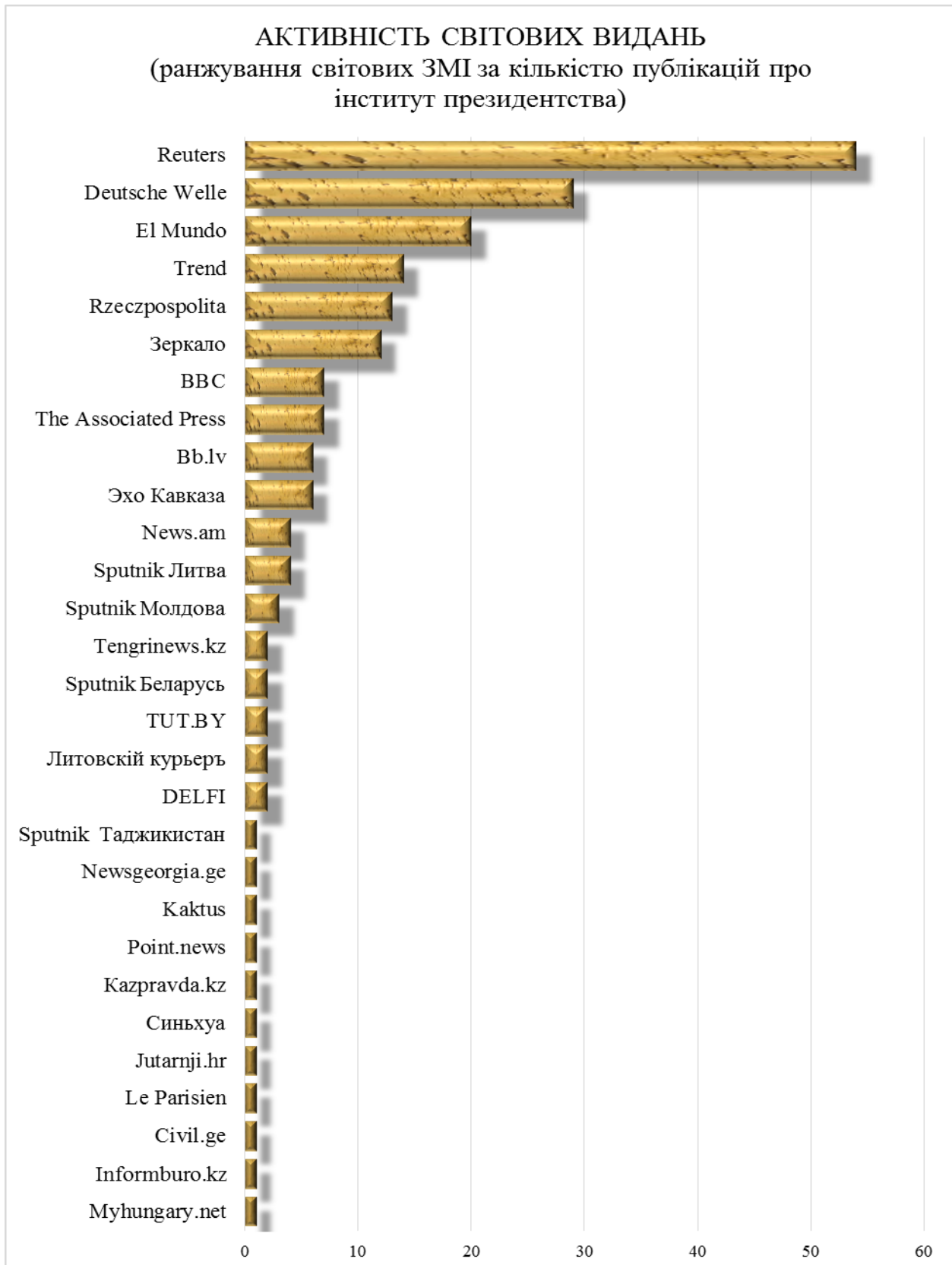

ВИСВІТЛЕННЯ СФЕР ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗИДЕНТІВ У ЗМІ (Доля публікацій за тематикою)

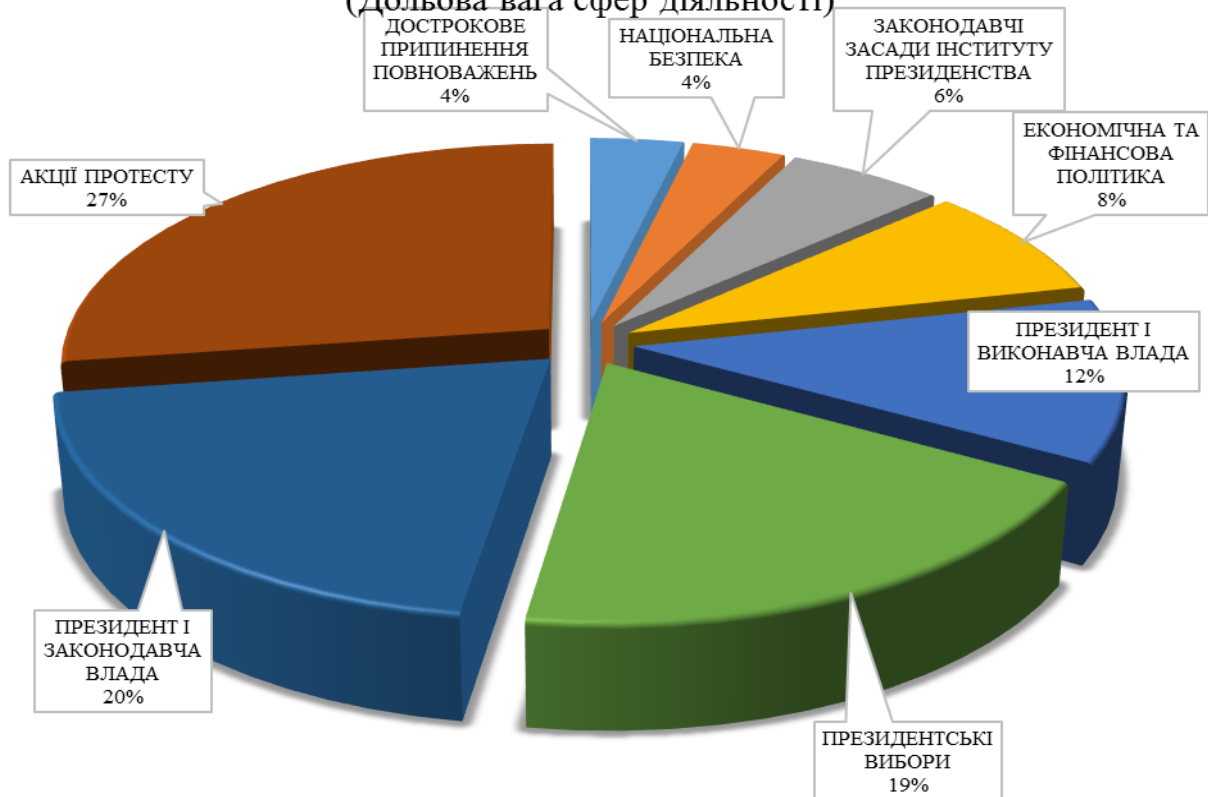

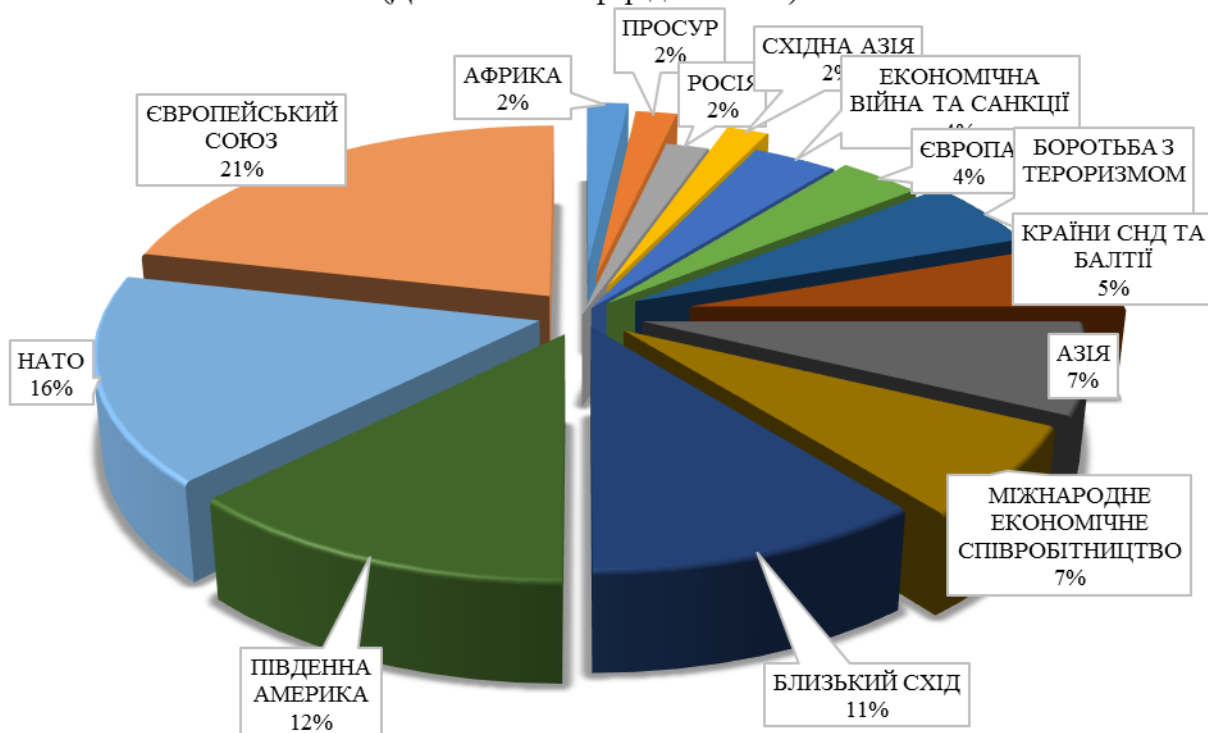
ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ

(Дольова вага сфер діяльності)

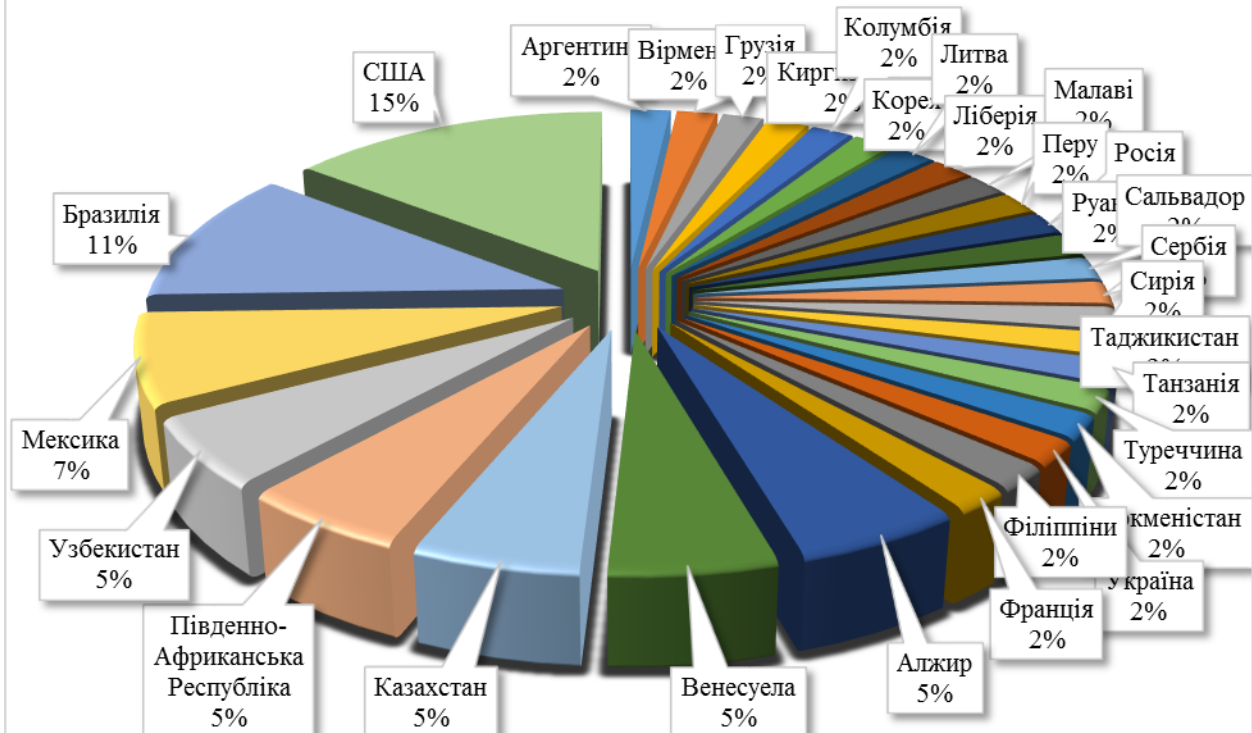
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ

(Дольова вага сфер діяльності)

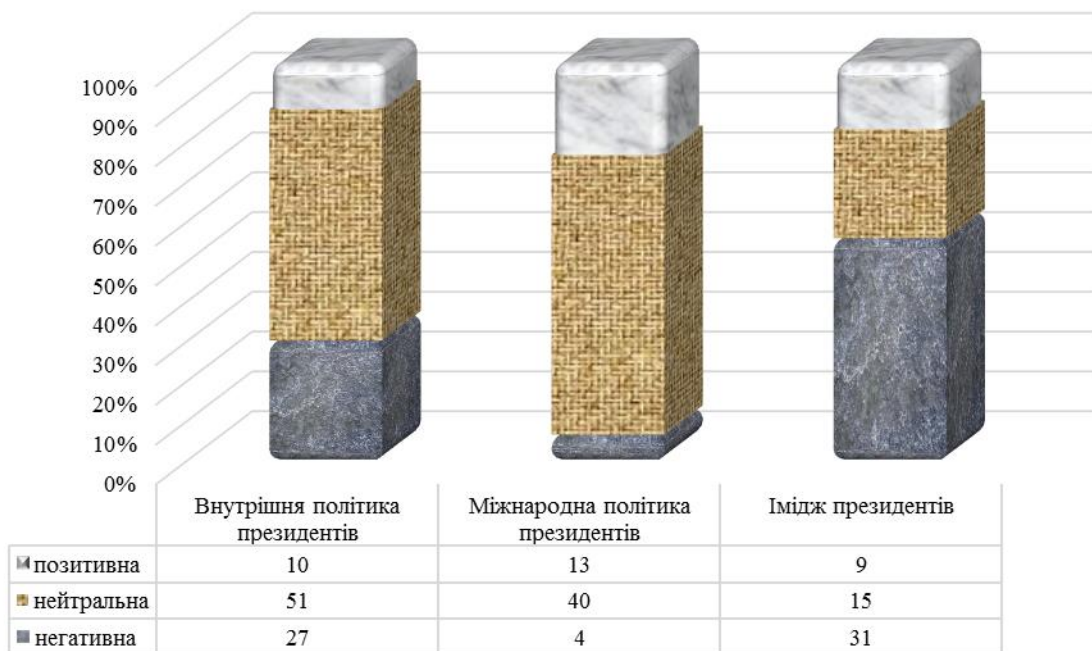

ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ

(Дольова вага країн, імідж президентів яких розглядався в публікаціях)

Модальність повідомлень про інститут президентства в ракурсі загальних рубрик

ТЕМАТИКА ПУБЛІКАЦІЙ ПРО ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА
(співвідношення ключових тегів у ЗМІ далекого та близького зарубіжжя)

Близьке зарубіжжя Даліке зарубіжжя

